

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan, zvečer izvzemši nedelje in praznike ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem doma za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam po sebi, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za Nemčijo celo leto 28 K. Za vse druge dežele in Ameriko celo leto 30 K. — Na naročbo brez letodobne vpošiljave naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterskopne petiti-vrste po 14 h, če se oznanila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5. — Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravištvu telefon št. 85.

Zagovorniki germanizacije.

»Slovenec« zagovarja v svoji petkovi številki deželnega predsednika Schwarza, odobruje koruptne razmere v naši politični upravi ter zavrača naše pritožbe glede germanizacije, ki je pod Schwarzovo vlado jela zopet najbujnejše cvesti.

Da bi ložje opral svojega zamorca, se sklicuje na ero barona Heina, v kateri so se godile baje še hujše krivice Slovincem kakor pod gospodom Teodorom Schwarzom.

Le počasi, gospoda! Res je, da je bil baron Hein nacionalen Nemec in da je vodil upravo v naši deželi v nemškem duhu, zato sta tudi naša stranka in naš list čestokrat prišla z njim v konflikt.

A dasi je bila vlada barona Heina prepojena z nemškim duhom, vendar mora vsakdo, ki sodi trezno in objektivno, priznati, da je baron Hein, četudi so ga klerikaleci iz strankarskih ozirih razkričali kot najstrastnejšega germanizatorja, bolj respektiral pravice našega naroda in naše težnje, kakor pa njegov naslednik Božidar Schwarz, ki sedaj jasni in oblači pri nas na Kranjskem.

Pred Heinom je bila deželna vlada pribežališče raznih aristokratov in priseljenih nemških praktikantov, ki niso bili večji niti besedice slovenskega jezika, prav tako, kakor sedaj pod Schwarzovo vlado.

Dasi je bil Hein po mišljenju nacionalen Nemec, vendar je takoj, čim je zasedel mesto deželnega predsednika kranjskega, brezobzirno pometal z razvado, da se je pri nas sprejemal v politično službo vsakdo, ki se je javil, četudi ni bil nimalo sposoben in kvalifikovan za službovanje med nami.

Vodilno načelo Heinovo je bilo, da morajo politični uradniki, ki službujejo na Kranjskem, biti večji slovenskega jezika.

Res je, da je baron Hein sprejemal v politično službo tudi Nemce, toda samo take, ki so bili zmožni slovensčine.

V zasebnem življenju je bil baron Hein nacionalen Nemec, v svojem dostojanstvu kot deželni predsednik pa je bil zgolj nepristranski uradnik, ki je zahteval od svojih podrejenih organov stroktno izvrševanje službenih dolžnosti.

Med slovenskimi in nemškimi uradniki ni delal nobenega razločka: kdor je bil sposoben, je avanziral ne glede na to, ali je Nemec ali Slovenec. To lahko potrde vsi uradniki, ki so službovali pod baronom Heinom.

In da nacionalni moment za barona Heina ni bil tako merodajen kakor sedaj za Schwarza, dokazuje dejstvo, da ni bilo nikdar sprejetih toliko slovenskih uradnikov v politično službo na Kranjskem kakor pod vlado Heinovo.

»Slovenec« tega fakta ne more ovreči, zato hinavsko zavija oči in zdihuje, da se slovenski uradniki ogibajo politične službe.

Ljuba duša, saj se morajo Slovinci ogibati vladne službe, če baron Schwarz načeloma ne sprejme nobenega slovenskega kompetenta! Lani sta prosila na primer dva Slovinci za sprejem, a Schwarz je njiju prošnjo odbil, češ, da nima prostora za nje. A kmalu na to je sprejel v službo 9 nemških konceptnih praktikantov, ki niso niti toliko večji slovensčine, da bi razločevali med besedama mizar in zidar!

Pod Heinom smo dobili dva slovenska deželna nadzornika, za glavarje je bilo imenovanih več Slovinci, slovenski uradniki so avanzirali strogo po službenih predpisih. A zdaj? Schwarz sistematično zapostavlja slovenske uradnike in odganja slovenske pravnike, da ne morejo dobiti službe na rodnih domačih tleh.

Pri politični upravi se od nekdanj najmanj res paktirajo pravice slovenskega jezika, to je stara stvar. Tudi baron Hein se je držal te stare prakse in baš radi tega je imel naš list z njim čisto hude konflikte. Eno ga se mora priznati, kolikor se je uradovalo slovenski, to je bilo pisano v pravilni slovensčini.

Poglejte sedaj razglase, ki jih pošilja vlada raznim občinam in privatnikom, v kakšni barbarski slovensčini so pisani! Poleg tega pa prevladuje pri deželnih vladnih tendenca, slovensčino popolnoma iztisniti iz urada ali pa njeno veljavo omejiti na minimum.

Kar se tiče slučaja Žuknek, nima klerikalno glasilo prav nobenega vzroka nam kaj očitati. Naš konflikt z Župnikom je bil političnega značaja, zato je bil tudi naš nastop proti njemu s političnega stališča upravičen. Vendar pa nam takratni konflikt z Župnikom ni malo ne zavira, da bi ne nastopili njemu v prilog, ako se mu godi krivica. Naše načelo je, da smo objektivni tudi napram nasprotniku, ako se mu godi krivica.

Zato obsejamo, da se je Župnika poslalo iz Ljubljane v Črnomelj, Schitnika pa v Postojno, dasi je prvi klerikalec, drugi pa nemškutar, ker

zastopamo stališče, da je krivica, pa če se zgodi klerikalcu ali nemškutarju, ako se pušča samske uradnike na mehkih stolčkih v Ljubljani, oče te s kopo otrok pa pošilja na manj udobna mesta na deželo.

Kako more »Slovenec« zagovarjati tako krivično postopanje?

Kako more braniti nedopustno prakso, da se oddajajo službe v slovenski deželi, do katerih imajo pravico v prvi vrsti domačini, pritepenim tujcem, ki ne znajo niti besedice slovenske?!

Seveda klerikalcem in njihove-mu glasilu »Slovenec« so narodni interesi deveta briga, ker so brezdomovinci v pravem smislu te besede. Kdaj so se še zavzeli klerikaleci za veljavo slovenskega jezika v uradih, kdaj so se branili slovenske uradnike pred zatiranjem »onih gori« in pred napadi naših narodnih nasprotnikov? Še nikdar! Če so spre-govorili na kompetentnem mestu o slovenskih uradnikih, je bila to gotovo denunciacija ali podlo obrekovanje poštenih slovenskih uradnikov. Žalosten dokaz tega je zloglasna Goštinčarjeva interpelacija glede slovenskih sodnih uradnikov!

Ako bi bili klerikaleci res narodna in ljudska stranka, bi morali zastopati stališče: **Ljubši nam je najhujši liberalce, ki je Slovenec, kot katerikoli Nemec.** Toda klerikaleci se ravna po načelu, da jim je ljubši vsak procdrimovec, ako je Nemec, kakor slovenski rojak svobodomiselnega prepričanja.

Zato so tudi javno nastopili kot Schwarzovi lakaji, da zagovarjajo germanizatorični Schwarzov sistem. Zato pravimo: Kdor se spozabi tako daleč, da brani in zagovarja moža, ki je hotel spraviti v Ljubljano Profita in ki je Ljubljano »osrečil« z nemško gimnazijo, ta nosi na čelu vzgan pečat narodnega izdajstva!

Pismo s Hrvaškega.

(Vlada brez sabora in proti saboru. — Narčni bodočnosti. — Spremembe v strankah.)

V Zagrebu, 9. aprila.

Ze celo leto se vlada na Hrvatem brez sabora. Vlada se proti volji celega sabora.

In vendar nam je bolje sedaj kakor poprej, ko je Khuen vladal proti nam, a — z našim satorom. Hrvaška je potemtakem brez dvoma zelo napredovala: poprej je bila madžarska hegemonija okrinkana z nekako ustavo, parlamentarnim vladanjem, ker smo v svoji hiši imeli toliko pod-

ležev in štreberjev, a sedaj imajo Madžari pred seboj samo zapreko — ves hrvaški sabor. Njihovo nasilje je očitnejše, a naša zavest in odločnost za nadaljno borbo je večja.

Res, priznati moramo, da se je pri nas splošno pričakovalo, da se bo baron Rauch selil isti čas z banske stolice, ko pride koalicijska do večine. Glede tega je moralo naše javno mnenje doživeti razočaranje. Baron Rauch je še sedaj ban. Zadnje čase so bile mnoge oči uprte z zaupanjem na Dunaj, da bo končno od tam zasiljal pameten odlok — toda ničesar takega.

No, tako razočaranje ne škoduje niti najmanj. Naše javno mnenje bo uvidelo, da nam ni pričakovati sočutja od nobene strani, temuč se moramo zanašati le edino na svojo lastno moč in vztrajnost. Madžarska gospodujoča klika bo votirala vse zahteve Dunaja; sedaj si je prostovoljno obesila nagobčnik z revizijo poslovnika. Za nagrado se ji puste »svobodne roke« v notranji politiki: ustvarila bo še večjo grdobu v volilni pravici, kakor je današnja, narodnosti bode še nadalje po svoji volji tlačila, a tudi s Hrvaško lahko poljubno obračuna!

Danes je jasno, da je reakcija in korupcija na Ogrskem v toliko napredovala, da se o kakih državnih razumnosti Madžarov ne more ničesar pričakovati. Vse to mora priversti do katastrofe, da se zrak izčisti. Drugače res ni videti nikjer izhoda.

Zgoraj sem rekel, da nam je vendar bolje sedaj, ko se vlada proti satoru, kakor poprej, ko je Khuen vladal s takim satorom. In res, sedaj je pri nas ex lex, a vendar ni govora o takih nasilstvih, kakršna smo prestajali pod Khuenom. Rauch je zaprt od vseh strani. Časopisje je kaznoval s prepovedjo kolportaje; sicer pa se drugače ne more zaleteti v svobodo tiska, ker bi moral z vsako konfiskacijo postaviti časnike pred poroto, a ban dobro ve, kako bi porota sodila. Sedaj ne more ničesar drugega, kakor da se maščuje nad uradniki, ki so glasovali za opozicijo; mlajše premešča, starejše pa penzionira. S premeščanjem ne dosega nikakega namena. Dočim so poprej naši uradniki se tresli že pri sami misli, da bi zaradi politike mogli biti premeščeni, se danes smejejo. Danes premeščenje ne znači »žrtve«, a končno vsakdo čuti, da te šikane ne bodo dolgo trajale. »Hudobne« kaznuje, a »pridne« to je svojo in svojih prijateljev rodbino pa povsod plačuje. Povsod se pojavlja protekcija klike. Toda taki

čini še bolj netijo mrznjo proti take-mu protekcionistiškemu, klikarskemu režimu, ne pa da bi utrjevali njegovo stališče, kakor si želi Rauch.

Rauchovo vlado ubijajo taka podrobna draženja vse javnosti. A v tem je menda vsa njegova »železna roka«. Sedaj je odšel zopet v Pešto ter tam uprav smešno tožaril. V nedeljo je v pivovarni igrala domobranska godba nedeljskemu občinstvu. Pri nekem potpouriju je prišla na vrsto tudi pesem »O du mein lieber Augustin«, katera pesem spremlja zaničljivo Raucha od njegovega prihoda v Zagreb skozi vse ulice. Občinstvo je začelo demonstrativno ploskati. Tega nedolžnega dogodka niso zabeležili niti časopisi, a Rauch se je šel takoj pritožiti k domobranskemu ministru! Nadalje se je pritožil, da so orožniške postaje naročene na opozicionalna časopisa »Pokret« in »Hrvatsko«!

To so vam Rauchove »diplomatske« misije. To, pravi, ovira njegovo delo pacifikacije!

Taki triki se zdijo smešni že tudi Rauchovim prijateljem. Profesor dr. Kršnjavi, bivši Khuenov sekcij-ski načelnik, ki je prešel med Starčevićance in kateri je pri volitvah tako slavno padel v Zagrebu napram naprednjaku dr. Šurminu, združuje najboljše zveze z Rauchovo vlado. Dr. Kršnjavi v starčevićanski stranki odločno zastopa nazor, da se z Rauchom odkrito sklene pakt, dasi je že sama sumnja o tem paktu toliko škodovala stranki pri volitvah.

Ta stari Khuenovec, sedaj najmlajši Starčevićanec, je v svojem intervjuu z urednikom »Pesti Naplo« odkril marsikatero karto v Rauchovih načrtih. Rekel je, da bi morala Rauchova vlada, ki jemlje le štípendije srbskim dijakom, poseči po močnejših sredstvih. Baron Rauch bi mogel izvesti nove volitve po novem volilnem redu, ki bi naj zdrobil moč Srbov. Stari Khuenovec pač more spremeniti dlako, ne more pa spremeniti mišljenja.

Po današnjem številu volilcev in po številu prebivalstva — brez ozira na okraje — moralo bi Srbom pripasti 23—24 mand. Toliko številu poslancev so imeli vedno tudi pod Khuenovo vlado. Takrat to njihovo število ni bodlo v oči, ker so vsi ti Srbi — verno služili Khuenu. Toda danes, ko sedi v hrvaškem satoru 19 srbskih samostalcev, članov koalicijske, odločnih borilcev za pravice Hrvaške, kažejo Rauch in Frankovci na uje s prstom v Pešti in na Dunaju

LISTEK.

Vagabundska anekdota.

Groga Rastihuj.

Pozabljen človek sem; a tudi vedoma, tudi iz prirojenega nagajenja se pogostokrat kregam z resnico.

Zatorej, o bralce in bralci, bi vam težko povedal, ali je ta povest resnična ali ne. Prav lahko, da je zlagana, tako na debelo, kakor debel je sneg, ki v nji — ne po božji, temveč po moji volji — pokriva zemljo. In vendar, bogme, — zelo se mi dozdeva, da sem se za resnico nekoč z dvema nepridipravoma klatil po svetu.

Trije grešniki smo bili, vsi trije raztrgani, vsi trije lačni in žejni, vsi trije ljubezni potrebni, vsi trije maziljeni z vso mogočo hudobijo. Beraške malhe smo nosili na hrbtu in bele palice v rokah.

Prosjačili smo, kadar smo hoteli jesti; ker so pa neusmiljeni tisti ki so siti, in ker imajo psi na kmeth ostre zobe, smo rajši kaj populili, če se je ponudila prilika.

Ce nam je prišlo dolgčas, smo se lagali: lagali, dokler nismo sami verjeli drug drugemu in lažnivec sam sebi. Ali veste, ljudje božji, kaj je to, če lažnivec verjame lastno laž? Ej, kajpada veste! Saj ste se tudi vi

že lagali: spati ne morete, ako ste ves dan govorili resnico. In če se lažete vi, postenjak, zakaj se ne bi bili mi potepuhi? Posebno na tistem potovanju: zima je škrtala nad planjavo, sneg se nam je vdiral do kolen, prezebali smo kakor psi in vsi skupaj smo imeli samo eno steklenico žganja, ki smo je izpili že prvi dan. Vrag se naj ne laže ob takšnem življenju! Kdo, vprašam vas, bi govoril resnico, kadar je lačen, žejen in zmruzel?

Poznejše dni sem večkrat premišljal, kdo je izkuhal tisto, ki se je spočelo med nami neko strašno, dolgočasno jutro: da nosijo črni mački v svojem telesu kost, ki stori vsakogar nevidnega, kdor jo vzame med zobe. Tisti je moral biti ptič: ali je povedal resnico, da sam ni zaznal, ali se je pa zlagal tako imenitno, da sta verjela ostala dva in on z njima vred.

»Tje!« je tlesnil rdečebredi Štefuc z grbastim nosom. »Ta bi bila dobra! Stal bi poleg bankirja v banki in bi mu jemal denar iz blagajne, da me ne bi videl pri delu; čudil bi se, da šteje in šteje, pa ničesar ne prišteje, in vendar ne bi vedel, kdo ima kremplje vmes. Nazadnje bi ga vžepil na slovo in bi ga vodil pod pazduho, ko bi tekel za menoj.«

»Za šalo bo se pustil zapreti,« je menil stari, kljukasti Rok Frnav-

kež. »In ko bi bil žandar z menoj pred luknjo, bi sunil njega vanjo; zaklenil bi ga in bi odšel. A prej bi mu še figo pokazal skozi linico.«

»Mhm,« pripomnim jaz, »vse takšne reči bi počenjal, in še vse drugačne reči. Vesta, cigana in podložnika Belecubova, jaz bi šel v deveto deželo. Tam pravijo, da vlada kraljica, ki nima nič otrok. To bi se ženšče čudilo ko bi...«

Štefuc mi je položil šapo na usta, da so se mi zamajali zobje. Zakaj, tisti hip smo jo primahali do farovža, ki je stal na koncu samotne vasi, tik ob začrneli cerkvi. Vse pustilo je bilo kroginkrog; golo drevo je stalo pred vrati, a mi od mraza nismo mogli pretruhitati, kaj je poleti, hruska ali češplja.

Sključili smo hrbtišča, in molke smo privlekli iz žepov. Moj je bil sila majhen; polovico sem ga bil odtrgal in dal Štefucu, ko je svojega izgubil.

Rok Frnavkež se je napotil naprej. Toplo nam je udarilo iz veže v obraze. In z veliko gorečnostjo smo pričeli sredi žalostnega dela:

»Češćena si Marija... ki si za nas težki križ nosil...«

Kuharica je pridrsala v copatah. Bila je obilna ženska, prijazno se je zibalo nje telo, kakor sodec, ki se trklja po strmini; toda oči je imela preklicano divje.

»Hvaljen bodi...« smo pozdravili v zboru, z nepopisno žalostnim glasom.

»Amen na veke! Marš odtod!« je odzdravila častitljiva devica; mislim pač, da je bila in da je danes; kajti pozneje se bržčas ni pregrešila, ker je bila že tistikrat malo zapeljiva. »Nič ne maram takih ljudi: kdor ne dela, naj ne je!«

Štefuc je hotel ugovarjati.

»Janez, pojdi, pomoči malharje pred prag!« je zavriščala ženska.

Mi smo se umaknili k vratom, ker smo menili, da pride hlapec. Toda po stopnicah je planil z dvema skokoma župnik, silen, koščat, v dolgi spalni suknji, z viržinko v ustih.

»Hvaljen bodi...« je zastokal Rok Frnavkež.

»Dominus vobiscum!« so zarjuli gospod in so ga z enim mahom vrgli na prosto, da se je prekopičil po snegu.

Štefuc in jaz sva skočila za njim. Jaz, ki sem bil zadnji, sem dobil še breo v hrbet.

Za hlevom smo se zbrali.

»Zažgimo mu, da nas bo pomnil, hudič!« je predlagal Štefuc z nad-vse resnobnim obrazom.

»Počakajmo večera, pa mu preiščemo skrinje,« sem rekel jaz. »Kdo bi zažigal? Štefuc, Štefuc, kje si pa še zapalil, ko so te metali čez pragove?«

Tisti hip naju prime Rok Frnavkež za tisto, kar sva s Štefucem pretiravaje imenovala rokav:

»Pssst! Poglejte!« Oči so se mu širile, kakor da se je čudež zgodil pred njimi.

»No, kaj?« Ničesar posebnega nisva mogla zapaziti.

Rok je iztegnil kazalec. Za kozolecem je stopal župnikov maček: velik, črn in rejen kakor kuharica, s sila premišljenimi koraki. In zdajci smo se vsi trije hkratu spomnili prekinjenega pogovora.

Štefuc je stopil proti njemu.

»Mucemucemucemucemucemuc!« je zaklical s tako ljubeznivim in zapekljivim glasom, kakor da kliče ljubico.

Maček ga je pogledal ponosno in dostojanstveno; poznalo se mu je nekako, da ni navaden kmečki, temveč župnikov. Nato je obstal in je počakal, da smo ga prišli gladiti. Rok Frnavkež ga je prijazno, a trdno zagrabil za kožo na vratu.

Tačas sva midva s Štefucem izvlekla najini zanjki iz tenke žice, kakršne so nam rabile za kuretino in za druge domače živali, kadar smo si jih bili primorani prisvajati. Rahlo, rahlo sva jih položila mucku okrog vratu.

»Mucek, mucik, mucemucemuc!« je hvalil Rok Frnavkež, dočim sem jaz počasi štel:

ter hočejo naslikati neko »srbsko naravnost«. Sedaj so se jim naenkrat Srbi preveč ojačili; sedaj vidijo v Srbiji, ki sede v hrvaško-srbski koalicijski, »veležidajalske« tendence! A najlepše je to, da je Rauch sklenil pred volitvami — sedaj to odkrito priznava — pakt z radikalnimi Srbi, ki so izstopili iz koalicije, a ki so po svojem programu antidinastični in irendentični! Toda puntarski je pri njih — samo program, enako kakor pri frankovcih. V resnici pa so hoteli zobati iz Rauchovih rok...

Zadnje čase so se z vladne strani širile neprenehoma tudi v zunanjih časopisih grozovite vesti o samih srbskih zarotah. Vse to se je godilo edinole v ta namen, da se tam »zgoraj« popolnoma omaže zaupanje v hrvaško-srbsko koalicijsko, ker imajo v njej besedo tudi Srbi. Vse te uradne šmoke je prešinila hipoma skrb za »obstoje monarhijske«, a faktično jim je pri srečanju edinole njihov obstoj. Z gonjo proti Srbom hoče Rauch oslabiti koalicijsko ter morda dobiti pooblastitev za kakšno — izredno odredbo.

Izvedel sem, da najbrže jutri izide v »Srbobranu« poziv, podpisan od vseh 19 srbskih samostojnih poslancev na Raucha, naj že vendar enkrat pride s svojimi »dokazi« za njihovo »veležidajost«.

Po zadnjih saborskih volitvah je odstopil dr. Frank s predsedništva v svoji stranki zaradi močne struje proti svoji osebi. Že poprej so bili v stranki spopadi. Struja, ki je bila proti njegovi osebi, takrat se ni bila močna po številu, toda močna po ugledu, ker jo je vodil dedič imena ustanovitelja stranke dr. Mile Starčević. Po volitvah, ko je stranka resnično doživela poraz, se je ta struja ojačila, ker je bilo jasno, da je največ škodovala spekulativna in spletarska politika dr. Franka. Frank je to navedel, a spoznal je tudi, da sedaj ni več nade, da bi tako kmalu prišla stranka do večine, on pa do visokega položaja in slave, in zato je odstopil, ker se mu vsa politika skupaj — ni izplačala. Frank je namreč trošil ogromno denarja za strankino časopisje, bil je resnično edini lastnik glavnega glasila »Hrv. Pravica«. Sedaj se je umaknil ter je prepustil popolnoma onemogle finance novemu predsedništvu. Novo predsedništvo se je znašlo v veliki neprilici ter je izdalo ponižujoči poziv na pristaše, naj nabirajo prispevke, češ, da so vsa strankina glasila preobložena z velikim primanjkljajem. Tu se je odkrilo, da je dosedaj zdrževal vse Frank s svojim denarjem, da so se časopisi razmetavali med narod, ne da bi se bilo zahtevalo naročnine. Odkod je imel Frank toliko denarja — to seveda ostane zagonetka.

Da se maščuje svojim tekmečem v stranki, podpira sedaj Frank s svojim denarjem majhen dnevni listič »Radikal«, ki hudo udriha po vodstvu nove stranke.

Od naše »krščansko-socialne« stranke, ki je že itak smešno neznatna, so se te dni odcepili starčevićanski delavci, ki so se pred letom združili s temi krščanskimi socialisti. Odcepili so se, češ, da ne marajo slušati popove komande. Osnovali so si zopet svojo stranko pod naslovom »Hrvaška delavska zveza«. Zaradi tega razkola imajo sedaj srdito polemiko dosedaj složni bratje frankovci in furtimaši.

Iz Idrije.

Misijon. Kakor je bilo tudi v tem listu že poročano, smo imeli mi-

nole dni pri nas »sv.« misijon. To so vam tiči, ti misi onarji, ti znajo pridigati, kar skrijejo naj se pred njimi vsi domači duhovniki z bivšim poslancem Arkom vred. Pa tudi spovedovati naši ne znajo. Kaj jim sam poveš, — če se ravno kaj zagovoriš, — da bi te pa sami kaj spraševali, kaj še. Misijonarji ti pa pride na vse. Nič se ne sramuj, če gospoda ni sram, čemu bi bilo tebe! Kaj ne da, kaj takega še nisi slišal, toliko manj pa storil? No, se boš že poboljšal, prihodnjič boš na enako vprašanje že z »da« odgovoril. — Vsa čast domači duhovščini, ampak tako lepo pa le ne zna svinjariti kot oo. jezuitje; upamo pač, da je tudi ona kaj profitirala od njih. Nekaj šole bi ji ne škodovalo, ker pri dostojnih pridigah je cerkev redkokdaj polna.

Misijonarji so torej odšli. Verniki so zopet prišli k sebi, zakonski možje zopet obedujejo in večerjajo o pravem času, cerkovnik in ministranti so se odpočili, domača duhovščina nam je zopet dobra, cerkev so izračili in presnažili, Ave Marijo zopet zvoni o pravem času, — kakor vidite, gre zopet vse po svojem starem tiru naprej. Zatorej bi ne omenjali misijona z nobeno besedo več, če bi bila to čisto cerkvena priredba. Ker pa temu ni tako, čutimo v sebi dolžnost, da povemo svoje mnenje. Cerkev (pa naj že bode katoliška, protestantska, judovska ali kakoršnakoli) je kakor vsaka druga od države pripoznana korporacija svobodna in sme delati v svojem delokrogu, kar hoče — v smislu svojih pravil. Naj se torej pridige vrše ves dan, po dnevi ali ponoči, to je popolnoma privatna stvar dotične cerkve oziroma vernikov in duhovščine; toda te pridige naj bodo v resnici označevanje božje besede, ne smejo pa biti čisto navadni politični shodi, na katerih se pod zaščito zastarelega kazenskega zakonika sme blatiti in jemati poštenje političnim nasprotnikom, ki se ne smejo braniti, ako nočejo priti na ričet; v sedanjih pridigah ni najti Kristovih nauk, naukov ljubezni do svojega bližnjega; zato je tudi plemenitost tuja današnjim vernikom kakor je tuja njihovim propovednikom, nasprotno pa se širi posurovelost in verska nestrpnost. Žalostna, a resnična prikažen! Tembolj čudno je slišati, da je celo mnogo odločnih (?) naprednjakov čutilo v sebi potrebo delati drenj in gnječo pri teh »pridigah«. Vraga vendar, kaj nam pomaga ves boj klerikalizmu, vse lepo zveneče fraze, če pa mu delamo štafazo, kadar si jo požel. Izgovor, da je kdo šel iz radovednosti poslušat govornike, je jalov. Kdor je resničen naprednjak, ne samo v mislih in besedah, mora dosledno bojkotirati vse take priredbe, ki imajo namen podpreti klerikalce kot politično stranko, pa naj si bodo to misijoni, koncerti, predstave ali kaj drugega. Ne le na jeziku bomo napredni, ampak tudi v dejanju! Za vsak korak, ki ga storimo, moramo premisliti, če je v skladu z našim protiklerikalizmom. Prepričani smo, da si idrijski klerikalni kolovodje že dolgo niso tako veselo meli rok, kakor pri večerjah, na katerih so gostili oo. jezuite. Noben cirkus Barnum bi jim ne bil spravil skupaj tolike armade kakor zabelejene pridige misijonarjev. Staro, mlado, vse je drlo v cerkev, eni iz potrebe kot pobožni kristjani, drugi, da se naslajajo na različnih pikantnostih, tretji zopet iz navade, kakor običeje vsak javen shod. Na videz je torej imel misijon prav lep uspeh. »Slovenec« se hvali, da je bilo obhajanih 5000 oseb; seveda previdno zamolči,

da je glavni kontingent dala okolica in da so bile tercijalke po večkrat pri obhajilu. Vendar dvomimo, da bi bil ta uspeh pravi, notranji, trajne vrednosti. Ne gre za število udeležencev, pač pa se je treba vprašati, če so pri tej množici misijonarji dosegli svoj namen, če so jih pridobili h klerikalni stranki. In to se ni zgodilo. Že dolgo se ni na račun duhovščine izrelo pri nas toliko dvoplov, še nikdar se znabiti v idrijski farni cerkvi ni toliko kvantalo in toliko smejalo in zbijalo šale kakor ravno pri tej priliki. Ljudje so se v cerkvi zabavali, kakor se zabavajo v gledališču, razloček je bil samo ta, da so bili v cerkvi vstopnine prosti. Sicer je pa to prav. Če duhovščina profanira cerkev v svoje grde politične namene, čemu bi moralo ljudstvo upoštevati svetost kraja? Po vzgledih se ravnamo. Najbolj pa so se obsodili gg. jezuitje sami, ko so prepovedovali čitati napredno časopisje, priporočali pa klerikalno, med njimi »Nasmoč«. — Za ilustracijo posnemamo iz »Naprejša«, da se je v času misijona prodalo v Idriji 181 izvodov »Pod spovednim pečatom« in vse »Svobodne misli«. Tudi uspeh. Iz narodno-gospodarskega stališča pa nimamo misijonu ničesar oporekati, ker so vsaj gostilničarji nekaj zaslužili; samo to je škoda, da so iz okolice posečale misijon le bolj ženske, pri moških bi bili krčmarji več izkupili.

Nekateri starši se jeze nad katehetom Osvaldom, češ, da je prezgodaj doletel prvo obhajilo za ljudsko šolo. Letos se ima vršiti že 29. t. m., dočim je bilo prej vedno še le v rožniku, to pa največ radi tega, da se otroci ne prehlade, ker imajo za ta dan po navadi nove letne obleke; posebno dekle, ki nastopajo v lahkih belih oblekah. Verjamemo sicer prav radi, da na ljudski šoli Osvaldova beseda precej velja, vendar si upamo staršem svetovati, naj se pritožijo vsled tega pri ljudskoškem vodstvu ali pa pri krajnem šolskem svetu. Če bi pa to ne pomagalo, ne vemo za drugo zdravilo kakor: obdržite otroke doma; kajti nikjer ni zapisano, da morajo biti ravno letos pri prvem obhajilu.

Kako so klerikalci brihtni. V enem zadnjih dopisov iz Idrije je dopisnik navajal, da imajo klerikalni pisarji svoj biro pri Osvaldu. Umni »Slovenec« dopisnik jo je pa porogruntal, da smo Osvaldu očitali bero. Kdor zna, pa zna!

Z Bleda.

(Dopis.)

Naši klerikalci napredujejo. Ta napredek se vidi n. pr. pri cesti blizu »Blejskega doma«. Tam se nahaja 13 novih vil za tuje. Posedniki teh vil nimajo nobene javne poti, ampak imajo privatno cesto, zaradi katere je vedno prepri. Da bi se ta zadeva vendar enkrat uredila, so lastniki ceste ponudili občinskemu zastopu, ki je popolnoma v klerikalnih rokah, narejeno cesto po 4 K za kvadratni seženj v odkup. A za napredek in povzdigo našega letovišča vneti klerikalci so to ponudbo z veliko večino glasov odklonili. Prejšnji občinski odbor je izdal vsako leto tiskano bilanco in letni račun, zdaj seveda tega ni več. Torej zopet napredek! Pa ta napredek se ne kaže samo pri obč. upr. ampak tudi — v hinavščini. Kdor tega ne verjame, naj bere »Slovenca« od 4 aprila, kjer stoji zapisano tole: »Strankarska nasprot-

stva so se v zadnjih letih na Bledu ublažila. Kjer je šlo za napredek Bleda, postopali smo skupno. Izvolili smo si občinski odbor, v katerem ste zastopani obe stranki, kjer se sedaj dela sporazumno za povzdigo Bleda, kakor kažejo vsake volitve, ima slovenska ljudska stranka na Bledu veliko večino, toda pametnih in za dobro vnetih mož nasprotnega mišljenja ne odbija od sebe.« — Marsikomu, ki ne pozna razmer, bodo te lepe besede ugajale, a nam ne, ker poznamo dejanske razmere in vemo, da je to vse zapisano iz hinavščine. Kako more dopisnik trditi, da so se strankarska nasprotstva v zadnjih letih ublažila. Ravno nasprotno je res: postrila so se. Zdaj vladajoča stranka je le tam postopala z nasprotno stranko sporazumno, kjer se je čutila preslaho. Kakor pa je čutila moč, je odbila vsakega moža nasprotnega mišljenja od sebe. Spominjamo tu le na zadnje občinske volitve pred enim letom, ko niso imeli na kandidatni listi ne enega izmed nasprotnikov, ga niso volili in ne izvolili. Pa pravijo: Pametnih in za dobro vnetih mož nasprotnega mišljenja ne odbijamo od sebe. Zakaj jih pa niste volili, kaj jih poznate vi in mi. Saj vemo, kaj vas boli. V posojilnico našo so namesto klerikalcev voljeni naprednjaki za odbornike. To vas peče. Če hočete dober svet od nas, vam svetujemo tole: Vi imate svojo posojilnico v farovžu. Ker pa za načelnika nimate med sabo primerno omikanega in sposobnega moža, ste ga šli iskati v sosednjo občino, na Boh. Belo. Zdaj imate pa priliko, da volite enega izmed tistih uglednih klerikalnih mož, katerim smo mi dali slovo, za načelnika. Tako bo nam ustreženo, ker bomo s to vašo izvolitvijo svetu dokazali, da se klerikalci morajo pri liberalcih kaj pametnega naučiti, vam pa tudi ne bo več v sramoto, ker boste imeli načelnika doma, četudi je iz liberalne šole. Koliko koristi naša posojilnica, je razvideti iz letnega računa, kateri je bil tiskan in interesentom odposlan, koliko pa koristi vaša, pa res ne vemo, ker ne mi, ne nobeden drugi ni videl vaše letne bilance. Res zelo ste skromni, da jo javno ne pokažete. Ali se mar bojite, da bi se potem ne videl preveliki razloček med obema in bi se marsikomu oči ne odprle?

Se nekaj moramo omeniti. »Slovenec« se je že v več številkih zadel na nas, zato ker smo šli o Svečnici v Rimanje. Posebno postajevalja z Boh. Bele, g. Hočever, mu leži v žolodu. Tega moža je dopisnik takoj gdo napadelinoblil, da se že komaj iz blata ven vidi. Klical je že župana, orožnike in okrajno glavarstvo na pomoč zoper njega in čudež je, da ne sedi danes že v špekamri ob kruhu in vodi. Če bi šlo po dopisnikovi želji, bi se to bilo že zdavnaj zgodilo. Reven poduradnik, kakor ga imenuje »Slovenec«, je postal zaradi tega, ker je šel z nami v Rimanje, tako nevaren, da ga mora železniško vodstvo v Trstu odstraniti, sicer bodo klerikalci šli celo na Dunaj. Poslanec Demšar bo povedal ministru, da se vsi uradniki nove železnice nad njim pohujšujejo in zato mora proč. Kdo bi si mislil, da postane iz tako malega železniškega uradnika, kakor je g. Hočever, celo slovenski Wurmund.

Obrtni vestnik.

Poročali smo že na tem mestu na kratko o pomembni, nedavno poslanski zbornici izročeni vladni predlogi, tihoči se ureditve odpočitnega

časa za uslužbenec v trgovinskih obrtjih in pa maksimalnega delovnega časa. Ker ta predloga zanima številne interesente, navajamo v naslednjem besedilu te vladne predloge.

V trgovinskih obrtjih je pomožnim delavcem (§ 73. obrtnega reda) po dovršitvi vsakdanjega delovnega časa dovoliti nepretrgan počitni čas v izmeri najmanj 10 ur. Tekom delovnega časa je pomožnim delavcem dati primerni opoldanski odmor. Opoldanski odmor se more dovoliti vsem pomožnim delavcem v obratu naenkrat ali pa tako, da se menjajo, ter da mora znašati najmanj eno in pol ure, če popoldanski delovni čas presega štiri ure in pomožni delavci obedujejo izven hiše, v kateri se nahaja kupčija.

V trgovinskih obrtjih, ki prevajajo blago v kupčijskih prostorih, odjemalcem dostopnih, morajo biti ti prostori kakor tudi tem pripadajoči komptoarji in skladišča ob času od devete ure zvečer do pete ure jutraj zaprti. Odjemalce, kateri so ob času, ko se trgovina zapre, že navzočni v trgovini, je še dopustno postreči.

Deželno politično oblastvo sme zaslišavati trgovsko in obrtniško zbornico, dotične občine in dotične združne in pomočniške zbornice, diti, da je v posameznih občinah ali določenih okrajih občin celo leto ali ob določenih časih ali določenih dnevih zapirati trgovine že pred deveto uro, med sedmo in deveto uro. Tako odredbo je dopustno izdati za trgovinske obrte sploh ali pa za posamezne trgovinske kategorije.

Ob sejmiskih dneih se smejo prostori za nakup blaga, ki je predmet prometa dotičnega sejmskega dne, odpirati s pričetkom tržnega časa. V navedenih prostorih je poskrbeti, da more žensko delavsko osebje kam sesti.

Določila o minimalnem počitnem času pomožnega delavstva, oziroma o zapiranju trgovin ne veljajo: 1. za dela ob ugotavljanju inventure, 2. za dela ob selitvi ali ob novi ureditvi kupčije, 3. za posejanje sejmov, 4. za dela, ki se jih je treba lotiti takoj zagledel, da se obvaruje blago pokvaritve ali v drugih slučajih sile, 5. razun tega za največ trideset dni v letu.

Ako pride v primerih, naštetih pod številkami 1—5 do skrajšanja minimalnega počitnega časa pomožnih delavcev, zadošča naznanilo obrtnemu oblastvu, v primeru pod točko 4. navedenem, je dopustno podati naznanilo tudi naknadno tekem 24 ur. Če pa pride v primeru, označenem pod točko 5., vrhu tega do utesnitve časa, določenega za zapiranje trgovin, je ta izjemni čas za zapiranje trgovin določiti obrtnemu oblastvu prve stopnje splošno ali le za posamezne kupčijske stroke ali okraje, zaslišavši združne ali pomočniške zbornice.

Pomožnim delavcem pristojna za podaljšanje delovnega časa primerne posebno plačilo.

Ob času, ko morajo biti omenjeni prostori zaprti, ni dopustno imeti odprtih prostorov proizvajalnih obrtov, služečih prodaji blaga, tudi je prepovedano prodajanje blaga od kraja do kraja ter na cesti, če ni obrtno oblastvo dovolilo izjem glede prodajanja blaga na cesti.

Iz navedenega zakonskega načrta je povzeti, da ni nameravana določitev maksimalnega delovnega časa, in sicer ne iz ozira na različnost in mnogovrstnost razmer v posameznih strokah trgovine in iz ozira na različne potrebe in posebnosti posla.

(Dalje v prilogi.)

»Ena — dve — tri!«

Takrat sva s Štefucem bliskoma nategnila. Muc je obvisel v zraku; najezila se mu je dlaka, razširile so se šape z ostrimi kremplji in začel je otepiti z vsemi štirimi. Ko mu je odleglo, je segel Rok po svoj dolgi nož in mu je rahlo in previdno, tik nad zanjama odrezal režečo glavo.

»Kaj pa zdaj?« Meni ni šlo prav v glavo, kaj Rok namerja.

»Tiho bodi, budalo, da nas kdo ne sliši! Odrli ga bomo, kar tukajle; saj nihče ne vidi.«

»In kje ga bomo kuhali?« je vprašal Štefuc.

»Pri dobrih ljudeh!« se je glasil kratki odgovor.

Po opravljenem delu smo zavili rajnega mačka v miljo, njegovo kožo pa v Rokovo malho in smo se napotili dalje po vasi.

Pridemo k organistu. Njega ni bilo doma, a žena je kuhala krompir. Sama je bila bleda in suha in trije napol jetični otročaji so se ji držali za krilo.

»Hvaljen bodi, gospa!« smo zavajkali na pragu.

Reva nas je milo pogledala. »Kako bom dajala ubogajme, siromaki, ko pa sami nimamo česa jesti? Sedite tje na klop in pogrejte se, če vas zebe; to je vse, kar vam morem dati: zadnji krompir se kuha

v lončku. In to bo še za otroka premalo.«

»Oh, Bog vam tisočkrat povrni, blaga gospa,« smo se pričeli zahvaljevati. »Bog blagoslovi vas in vaše otročičke! Ampak, ko imaste že ognjiček na ognjišču, ali bi nam suhali tegale zajčka?« je dodal Rok Frnavkež in je potegnil našo žrtev iz moje malhe. Odrti muc se res ni veliko ločil od zajca.

»Zmrzlega smo našli v gozdu,« sem pomagal jaz. »Odrli smo ga že sami, a skuhati ga nimamo kje. Če bi nam ga bi hoteli? Bog vam bo stokrat povrnil!«

Organistovka je rada hotela. Dočim je pa ona varila našo čarodajno divjačino, smo se mi pomenkovali, kako se mora vršiti pojedina, da najdemo tisto osodepolno kost.

»Vesta,« je šepetal Rok, »gledali bomo drug na drugega in pazili bomo kadar kdo obere svoj kos, mora vzeti kost med zobe. In če ostala dva opazita, da je izginil, bomo vedeli, da je našel, česar smo iskali.«

Ta predlog se je videl Štefuc in meni tako pameten in prebrisan, da si nisva vedela izmisliti boljšega, marveč sva ga sprejela brez ugovorjanja. A preden sva mu ulegla dobro priklamiti, je stopil Rok nenadoma k »ognjišču«, kakor da bi se bal, da mu »zajček« uide iz lonca. Takrat je tlesnil zviti Štefuc s

sredincem po dlani; in v hudobnem veselju se mu je zasvetil zlodejski obraz.

»Ne boš! Ali veš,« se je obrnil k meni in se mi je približal, da bi se bil skoraj doteknil mojega ušesa z nemarnimi ustnicami, »če midva zagledava, da Rok ne sedi več med nama, nikari mu povedati; midva sama bova imela kost.«

Kdo mu ne bi pritrdil, ko je govoril toli lepe in koristne besede? A v zmislu njegovega nauka sem pričel še jaz z tisti hip razmišljati, kako bi obadva okanil in ogoljufal. Kajti napol sem bil že prepričan, da se sreča nakloni meni; toda premalo je bilo časa, da bi kaj izmordoval.

Maček je bil kuhan. Organistovka je posodila Roku desko in nož, da ga je mogel razrezati. Nato smo se široko razposedli okrog siromašne in neprepogostokrat ocedene mize v kotu, na kateri sta ležala dva zvezka »Cecilijanske pesmarice«.

Ne le zaradi kosti, tudi od gladu smo se vrgli na jed, kakor troje sestradanih risov. Kar malo se nam je zdelo za troje ljudi. In prežali smo drug na drugega, kdaj zapazimo, da je izginil.

Toda kazalo ni, da bi se obetal uspeh. Neprehoma sem videl Štefuc in Roka poleg sebe, in tudi ona dva nista rekla, da bi bil jaz izginil, dasi sem skrbno vtikal med zobe vsa-

ko najmanjšo koščico, ki sem jo zasledil v mesu.

»Ali me vidiš?« je venomer povpraševal Štefuc Roka in mene.

»Kako te ne bom: žreš kakor volk in gledaš ko krava pred novimi jaski!« se je odurno obregnil Rok Frnavkež. »Ampak samo vsak en kos se imamo; če v teh ne bo nič, se lahko obrišemo.«

»Potem nemara ni bil maček, temveč mačka!« pravim jaz.

»Hoho!« se je zasmejal Štefuc na glas. »Le meni verjemi, da je bil! Pogledal sem: tako se mu je poznalo, kakor Šmarna gora na ljubljanskem polju!«

»Pa kosti ni bilo tam?« je pri-sluhnil Rok.

»Budalo staro, kdaj si še slišal, da bi imela Šmarna gora kosti!«

Organistovka in otroci so lupili krompir. Samo najmanjše je še stalo poleg nas, v kratkem, raztrganem in nečednem krilu, s prstkom v obrodjenih ustih, in je željno požiralo sline. Ko je žena slišala moje poslednje besede, se je okrenila:

»Kaj, na Šmarno goro hočete?« je vprašala s strmenjem.

»Da, mamka, kakor hitro se stori pomlad; tudi za vas bomo molili,« je porogljivo vzkliknil Štefuc in se dvignil; Rok Frnavkež je srdito porinil koščice po mizi in je vzdihnil

do rajnega mucka jugoslovanski po zdrav, ki je pomenil kruto žalitev za vso njegovo živo in mrtvo rodbino. Zakaj zadnjo kost je bil položil v ust.

Zunaj, pred vrati, je položil prsta na čelo:

»Ali ste me vidva nemara videla izginiti, pa nista povedala? In sta ukradla kost?«

To sva mu s Štefucem lahko verjela, da ne; a sam zase je vsakater izmed naju zastavljal ostalima dvema isto vprašanje. Vsi smo kričali: »Ne!« in nobeden ni verjel. Tako je prišlo, da smo se na koncu vasi ki vavo pretepli; zakaj ves čas, ko smo šli po vaški ulici, smo se zmerjali s tatovi. Morda nas zato ni ustavil orožnik, ki nas je srečal pred županstvom; lahko da si je mislil:

»Pustimo jih v miru! S tatovi se obkladajo le poštenjaki!...«

Toda v naša sreča je bila padla nesloga. Tri tedne smo mislili drug o drugem, da smo tatovi; a tretji teden sem jaz ustvaril novo slogo, ki mi je naenkrat šinilo po glavi:

»Štefuc in Rok, poslušajta!«

pa, če je bila tista koščica v repu.

Tovariša sta obstrmela. In še isti dan sta poizkusila z drugim mačkom; jaz pa nisem maral več in sem se ločil od njiju, ker sem se ju bnavelical. Sam in sameat sem jo mhnil v beli zimski dan.

mezni krajev. Ugotovljen je mar-
več minimalni odpočetni čas in dolo-
čeno, da mora delo v vsakem primeru
počivati od devete ure zvečer do pete
ure zjutraj. Prepuščeno je pa dežel-
nim političnim oblastvom, da upo-
števajo potrebe in razmere posamez-
nih strok in pa krajevne posebnosti
stanovanj konec dopustnega dela pred
deveto uro po sedmi uri zvečer. Poti,
ki jo voli predmetna predloga, je vse-
kakor dati prednost pred kolektiv-
nimi pogodbami, ki so sicer žedopust-
ne tudi po § 114. obrtnega reda, ima-
jo pa to nedostatkost, da morejo ob-
sežati le ožji krog trgovin, združenih
v okrilju ene organizacije in da pred-
postavljajo sporazumnost, katero je
vsled konkurenčnih stremeljenj čisto
malone izključeno doseči. Slična
predloga je bila že pred 7 leti na mi-
zi poslanske zbornice, pa tedaj ni bi-
la odpravljena. Mimo minimalnega
prepora pri delu je uveljavljeno na-
čelo obveznega odmora med delov-
nimi pogodbami, ki so sicer dopust-
ne tak način, da se obrtvalni prostori
zaprejo za predpisan čas ali pa da
se osebe menja, to zagotavlja, da se
ne moti po nepotrebnem trgovanju v
takih kupčijah, ki iz ozira na svoje
odjemalce ne morejo v opoldanskem
času zapreti trgovin. Končno je ome-
niti, da so predpisi zakonske predlo-
ge namenjeni za vse pomočne delavce
v trgovinskih obrtih v smislu dolo-
čil § 73. obrtnega reda, po katerem
je smatrati za pomožne delavce vse
osebje, ki ima redno opravilo v pod-
jetju, brez razločka starosti in spola.

**Prvi statut za splošni penzijski
zavod,** ki mu pripade izvedba penzijs-
skega zavarovanja za zasebne usluž-
benice, je te dni objavljen v držav-
nem zakoniku, hkratu je prijavljen
vzorni poslovni red za deželne poslo-
valnice splošnega penzijskega zavo-
da. Priprave za izvedbo zavarovanja
se tako točno vrše, da se pri vsakem
nadaljnjem koraku more spoznati
jasneje, da vlada povsem zapostavlja
interese slovenskih interesov. Pri-
pravlja se močna nemška trdnja-
va. Prvi statut sicer še direktno ne
reši vprašanja, kje in s kakim obse-
gom se ustanove deželne poslovalni-
ce, iz predpisov o sestavi načelstva
pa se vidi, da je že odločena osoda na-
ših krajev. Načelstvo bo šlo 20
članov, od teh jih mora stanovati
osem na Nižje Avstrijskem, štiri je
vzeti izmed interesov na Češkem,
po dva člana pa iz skupin deželnih
poslovalnic, a) za Moravsko in Sle-
zijsko, b) Gornje Avstrijsko, Solnogra-
ško, Štajersko, Koroško ali Tirolsko
in Predaleško, c) Kranjsko, Trst,
Primorje ali Dalmacijo, d) Galicijo
ali Bukovino. Videti je torej z za nas
žalostno jasnostjo, da bomo zopet
deležni one dvomljive prijetnosti, ki
jo nudi skupnost z Italijani ob la-
škem komandu.

Državni zbor.

Dunaj, 10. aprila. Danes je
parlament dognal svoj predveliko-
nočni program. Sicer dr. Gess-
mann še nima portfelja v žepu, ker
gosposka zbornica ni privolila, da bi
se predloga nujnim potom rešila, te-
muč hoče o predmetu temeljito in
natančno razpravljati. Ministrstvo
za javna dela se bo pač ustanovilo,
toda kdaj in kako, o tem bo sklepala
sele gosposka zbornica. Za in proti
ustanovitvi je govorilo v današnji
seji več poslancev, in sicer je raz-
pravljaj vsak za gotovi stan: posl.
Einspinner je govoril s stališča
obrtnega stanu, posl. Günther s
stališča industrijev, a v imenu de-
lavcev — Gostinčar. Pri glasov-

vanju so bili vsi socialno-demokra-
tični protipredlogi odklonjeni, do-
čim se je naknadni kredit za novo
ministrstvo nakazal proračunskemu
odseku. — Pred zaključkom se je
posl. baron Hock vložil interpela-
cijo, ki ji je bila priložena cela
Wahrnundova brošura, da bi se na
ta način preprečila poznejša konfi-
skaacija v drugih deželah. Podpred-
sednik Žaček ni hotel interpelacije
sprejeti ter je odredil tajno sejo, ki
je bila zelo viharina ter je bilo treba
večkrat glasovati po imenih. Inter-
pelant je namreč zahteval, naj se o
interpelaciji razpravlja v javni seji,
a njegov predlog je bil v poimen-
skem glasovanju odklonjen, ker so
se Čehi absentirali. Nato se je začela
čitati nad 50 strani obsegaajoča bro-
šura. Potem se je razvila debata o
tem, ali je interpelacija taka, da se
more čitati v javni seji. Pri tem so
preslepili krščanski socialisti svobo-
domiselne stranke na ta način, da so
izvelili iz svojih vrst pro in kontra-
govornika, ki sta se seveda odpove-
dala besedi. Po viharinih prizorih se
je šele ob 9. uri zvečer končno skle-
nilo, da interpelacija ne pride v za-
pisnik. — Končno je zbornica spre-
jela predlog posl. Davidiaka,
naj se počitnice raztegnejo tudi na
pravoslavne praznike, vsled tega
bodo velikonočne počitnice trajale
do 30. t. m.

Gosposka zbornica.

Dunaj, 10. aprila. Gosposka
zbornica je danes odobrila rekrutno
predlogo, dočim je razpravo o no-
vem ministrstvu za javna dela odgo-
dila. Med došlimi vlogami je bil
predlog glede izpolnitve državne-
ga zdravstva in glede reforme kme-
tijskega kredita. Sekcijski načelnik
Exner je predložil petico zveze
avstrijskih pivovarjev, naj se povod-
no znižanja davka na sladkor zni-
ža tudi davek na pivo.

Zavarovanje kmetov in rokodelcev.

Dunaj, 10. aprila. Svobodna
zveza agrarnih poslancev je bila da-
nes pri ministru notranjih del ter
mu izročila svoj sklep, naj bi se tudi
mali kmetovalci in rokodelci prite-
gnili v zavarovanje za starost in
onemoglost. Minister je odgovoril,
da mu je predlog simpatičen, vendar
bi bilo želeli, da bi prišli srednji sta-
novi s pozitivnimi predlogi pred
vlado. Vendar je treba premisliti, da
je med zavarovanjem delavcev in sa-
mostojnih kmetov in rokodelcev ve-
lika razlika; pri delaveh pridejo v
poštev trije faktorji: država, delo-
dajalec in delojemalec, katerih vsak
bi nosil tretjino bremen. Kmetovalci
in rokodelci pa bi morali prevzeti
sami dve tretjini bremen, tako da bi
plačevanje ne bilo v nikakem raz-
merju z rento.

Novo madžarsko nasilstvo.

Budimpešta, 10. aprila.
Včeraj je bilo razglašeno, da je ogr-
ski parlament po skoraj trimesečni
debatni sprejel novi poostreni poslov-
nik. Kaj je vsebina tega poslovnika
in proti komu je naperjen? Posredni
vzrok, da se je poslovnik poostiril, je
bila obstrukcija hrvaških delegatov.
Poostreni poslovnik pa je naperjen
sloho proti vsem parlamentarnim
manjšinam, v prvi vrsti proti neslo-
vanskim poslancem, ki ne bodo mog-
li v bodoče ničesar doseči ne zlepa
in ne z obstrukcijo. Novi poslovnik
sploh zabranjuje vsako obstrukcijo
ter daje popolno oblast edinole veči-
ni parlamenta. Sicer je novi poslov-
nik le začasen, veljaven le za seda-

nje zasedanje, a še v tem ne za vse
predloge. Vendar je gotovo, da bo
novi parlament sprejel vse poostrene
določbe. V novem parlamentu se bo
tako po volilni reformi sklepalo o
definitivnem poslovniku. Poostritev
novega poslovnika tiči v tem, da bo
150 poslancev, to je parlamentarna
večina, lahko predlagala, da se za
obravnavanje nujnih predlogov seja
podaljša za 10, in tudi celo za 16 ur.
V sedanjih razmerah, ki se tudi v
novem parlamentu skoraj gotovo ne
spremenijo, more kaj takega predla-
gati le neodvisna stranka. Tehnična
obstrukcija bo v bodoče popolnoma
onemogočena, ker novi poslovnik ne
dovoljuje ne opazk in predlogov k
protokolu, ne izjav pred dnevnim re-
dom, ne tajnih sej in ne glasovanja
po imenih. S sprejetjem novega po-
slovnika so si zadržale vrat vse
manjše stranke, ki bodo na milost in
nemilost izročene gospodujoči stran-
ki. Edina ovira za definitivni po-
slovnik je nesloga v neodvisni stran-
ki. Nekateri poslanci namreč zahte-
vajo, naj se vojaške zadeve in re-
krutna predloga izločijo iz določb
novega poslovnika. Morda do takrat
uvidijo tudi vse male stranke, kako
nevarnost si nakopilejo s tako dra-
končnim poslovnikom.

Kriza v Srbiji.

Belgrad, 10. aprila. Kralj je
zasišal vse merodajne politike o po-
ložitju. Pri tem je slišal kralj zelo
ostre kritike o sedanjem ministrstvu.
Vodja narodnjakov je rekel, da so
razni naučnega ministra Nikolića
vsi ministri Azijatje. Naprednjak
Šamrović je izjavil, da se trgo-
vinska pogodba z Avstro-Ogrsko mo-
ra sprejeti, ker bi donosala Srbiji še
vedno več koristi kakor brezpogod-
beno stanje. Razpust skupščine je
neizogiben ter se zgodi to že danes
ali jutri. Vendar se kralj najbrže ne
odloči za zahtevo opozicije, naj bi se
sestavilo koalicijsko ministrstvo, te-
muč prepusti skoraj gotovo sestavo
vlade zopet Pašiću. Danes je sprejel
kralj voditelja radikalne stranke,
Stojanovića, ki je izjavil,
da je razpust skupščine neizogiben
in da mora nove volitve izvesti taka
vlada, ki zajamči političnim stran-
kam in javnosti svobodne volitve.
— Popoldne je bil ministrski svet, ki
mu je prisostvovalo tudi predsedstvo
skupščine.

Ruski reformni načrt za Macedonijo.

Petrograd, 10. aprila. Nem-
ška vlada je naznanila ruski vladi,
da je popolnoma zadovoljna z ruski-
mi predlogi za upravne reforme v
Macedoniji.

Boji v Maroku.

Pariz, 10. aprila. General d'
Amade je brzojavil iz Setala, da je
njegov tabor napadel velik oddelek
Muleja Hafida. Francozi so napad
odbili. Sovražniki imajo velike izgube.
Nato so Francozi v obrambo
svojega tabora začeli z ofenzivo na
celi črti. Povsod so sovražnika odg-
nali. Francozi so imeli tri mrtve in
pet ranjenih.

Amerika proti anarhistom.

London, 10. aprila. Predsed-
nik Roosevelt zahteva v posebni po-
slanici na kongres, naj sklene zak-
nične odredbe proti anarhistom. Vr-
hovnemu poštnemu ravnatelju se
naj da pooblastilo, da izključi iz
poštnega prometa vse anarhistične
časopise in tiskovine sploh.

Dopisi.

Iz Rakitne. Župnik Lovšin je
bil 25. marca ves razkačen na pri-
žnici in vpil nad »Slovenskim Naro-
dom«, ki je popisoval njegova dobra
dela. Grozil je, da bo skrbel še za
eno trafiko, da dosedanjemu trafika-
ntu ne bo dajal dobička. Lovšinu
priporočamo trafiko, bo lahko smod-
ke kadil za profit. Zaletel se je tudi
v Antona Kržiča, po domače Logar-
ja in dajal hvalo Bogu, da je le en
sam tak med njegovimi farani. Do-
bro, Logar nima prav nobenega
vzrčka, da bi še nadalje dajal Lovši-
nu biro in mu je tudi ne bo. Če Lov-
šin misli, da je zanj posebna čast,
da je že spodil 14 mežnarjev, s čimer
se hvali, je to njegova reč, povemo
mu pa, da drugi ne mislijo tako.
Ravno tako mu menda tudi ne bo po-
sebnost v zveličanje, da je reveža spo-
dil od sebe, dasi je ubože komaj pri-
lezel od njega. Brezsrčnost Lovšino-
va se vidi tudi iz tega, da se ni usmi-
lil mežnarjeve žene, ki ga je na ko-
lenih prosila, naj bi njen mož še
smel obdržati službo. Lovšin pa ni
bil zadovoljen samo s tem, kar je
napovedal na prižnici. Vsedel se je
in napisal v »Lažljuba« dolgo klo-
baso, iz katere odseva njegova jeza,
da se njegovi vsemogočnosti noče-
jo vsi klanjati. Da je njemu bolj
mar politika kakor pa rožni venec,
tega ne zanika, in je seveda ošaben
na to, da ima za seboj ljudi, ki so vsi
srečni, da jim ni treba nič drugega
misliti, kakor da je vse prav, kar
»gospod« reko. Lovšin pravi, da živi
Logar od rakiških žuljev. Od čiga-
vih žuljev pa živi Lovšin, ki ne od-
pusti nikomur niti solda? Če bi ra-
kiških žuljev ne bilo, bi Lovšin sa-
lamensko tenko piskal. Dalje pravi
Lovšin, da je samo Logar bela vrana
med črni. Mi Rakitčani pa pozna-
mo med seboj samo eno črno vrano,
ki grize in kljuva po rakiški dolini.
Tudi Lovšin jo gotovo pozna. Naj se
Lovšin ne zaletava v pošene ljudi,
saj vemo, koliko dobrih del je storil
v St. Vidu in naj se ne baha, da zna
on bolj pisati kot Logar. Žalostno bi
bilo, če bi ne znal. Saj je študiral
črne šole, Logar je pa priprost kmet,
ki pa vseeno ni tako neumen, da bi
se zbal Lovšinovih besedi, ampak se
mu upa zasoliti nazaj, kadar je po-
trebno. Naj Lovšin lepo vestno
opravlja svojo službo in naj bo pre-
pričan, da bo to prav zanj. Mi Raki-
čani ga plačujemo zato, da skrbi za
naše duše, ne pa da bi uganjal svoje
muhe. Lovšin, le priden bodi, pa ti
potem ne bo žal.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 11. aprila.

— **Zaupnice narodno - napredne
stranke v Ljubljani** opozarjamo na
današnji shod v veliki dvorani
»Mestnega doma«. Shod se prične ob
8. zvečer. Gospode zaupnike vabimo,
da se shoda udeležijo v čim največjem
številu.

— **Ljubljanski občinski svet** ima
v torek, dne 14. aprila ob 5. popol-
dne redno sejo. Na dnevnem redu
javne seje so: Naznanila predsedstva
in poročila o določitvi volilnih ko-
misij za letošnje dopolnilne volitve
v občinski svet; o prošnji Franca Be-
berja za izbris vknjiženega reverza
na hiši St. Peterskega predmestje št.
73; o prošnji »Ljubljanskega šport-
nega kluba« za pritrditev neki toč-
ki društvenih pravil; o računskem
zaključku in bilanci mestne hranil-

nice za leto 1907; o prošnji »podpor-
nega društva za medicince na Duna-
ju« za podporo; o prošnji profesorja
Jurja Müllerja za prispevek k poto-
valnim predavanjem v svrhu povzdige
tujskega prometa; o dopisu mest-
nega magistrata glede prodaje neke-
ga zemljišča v Nunskih ulicah; o
dopisu mestnega magistrata glede
odkupa nekega zemljišča v svrhu re-
gulacije Erjavčeve ceste; o prošnji
Janka Popovića za podaljšanje cest-
nega kanala na Bleiweisovi česti do
njegove nove vile; o prošnji Petra
Lassnika nasl. za razdelitev parcel
št. 67, 68, 76 in 80 kat. obč. Gradišče
na stavbišča; o prošnji dr. Ivana
Oražna za neko spremembo parcele-
cije njegove posesti na Friskovcu; o
dopisu županovom glede odkupa ne-
kega zemljišča ob Zaloški cesti v
svrhu regulacije te ceste; o dopisu
mestnega magistrata glede podaljša-
nja Orlove ceste do Izanske ceste in
glede podaljšanja obrežnih zidov ob
Ljubljanici do St. Jakobskega mo-
stu; o prošnji mestne občine za
stavbo dovoljenje za železobetonske
stopnice v stolpiču župnišča pri Sv.
Jakobu; o oddaji steklarskih, ple-
skarskih, slikarskih in pečarskih
del, vodovodne inštalacije ter doka-
ve žaluzij za novo župnišče pri Sv.
Jakobu; o premenjenem načrtu trž-
nega reda za tedenske sejme; o delo-
vanju gasilnega in reševalnega dru-
štva v I. četrtletju 1908; o ugovoru
Vasa Petričiča in drugov proti re-
klamni električni razsvetljavi na
trgovini Bernatovića. Na dnevnem
redu tajne seje so: Predsedstvena na-
znanila in poročila o prošnji nekega
mestnega uradnika za vstetje izven
mestne službe prebitih let v pokojni-
no; o prošnji nekega uradnika mest-
ne hranilnice za zvišanje službenih
prejemkov; o prošnjah dveh policijs-
kih uslužbencev za bolniško podpo-
ro; o prošnji nekega mestnega šol-
skega sluga za denarno podzoro; o
prošnji Matije Kögla za podelitev
gostilniške koncesije; o prošnji Iva-
na Zupančiča za podelitev gostilni-
ške koncesije; o prošnji Frana Polj-
saka za razširjenje gostilniške kon-
cesije; o prošnji Ivana Hrena za pre-
nos gostilniške koncesije; o prošnji
Terezije Klemenčičeve za prenos go-
stilniške koncesije; o prošnji Ivana
Počivavnik za prenos gostilniške
koncesije in o prošnji Franca Kam-
biča za podelitev koncesije za poto-
valno pisarno.

— **Spremembe pri tukajšnjem
c. kr. okrajnem in deželnem sodišču?**
Javna govorica je, da bode baje v
kratkem odpoklican dosedanj dolgo-
letni predstojnik c. kr. okrajnega so-
dišča ter prideljen c. kr. deželnemu
sodišču, naslednik pa mu bo neki se-
danji svetnik pri dež. sodišču, nem-
ški nacionalce strogo nemškega mi-
šljenja. Vprašamo pa, zakaj se mora
ta prememba vršiti ravno sedaj in s
tako naglico? Ugiba se in govori raz-
lično o teh premembah. Nekateri tr-
dijo, da je treba slovensko uradova-
nje skrečiti na minimum — in za ta-
ko delo je treba nemškega nacional-
ca; — drugi trdijo, da je ta premem-
ba posledica še tekoče disciplinarne
preiskave, povzročene proti pre-
dostojniku, ker se ni hotel ukloniti
praktičnemu in zahtevanemu germa-
nizovanju sodišču in pa zahtevku
da se slovensko uradovanje skreči. —
Nekateri so pa mnenja, da je ta pre-
memba posledica govora poslanca
Hofmanna v Wellenhof v državnem
zboru in za njim stoječe klike v
Ljubljani, kateri je na čelu dr. Eger,
to je faktični vodja c. kr. deželnega
sodišča pod sedanjim predsedstvom.
Nekateri pa zopet trdijo, da smatra
nemška klika sedanji čas za naj-
ugodnejši, da si osigura za vso bo-
dočnost predstojniško mesto pri
okrajnem sodišču za nemško posest,
kakor se hoče ustanoviti pri držav-
nem pravdnstvu v Novem mestu
mesto za nemškega substituta pešči-
ci Kočvarjev na Ljubo. Navajajo se
še drugi razlogi. Govorili bomo
jasneje, kadar se te premembe izvr-
še. Opozarjamo pa naše merodajne
kroge brez razlike političnega mi-
šljenja, na te govorice in jih poziv-
ljamo, da naj bodo na straži, kajti ne
gre se za osebo, ampak za stvar —
za princip in pa daleko pripravljeno
premišljeno teptanje vitalnih pravic
slovenskega naroda. Treba je enkrat
napraviti temeljit konec vplivu nem-
ških politikov na deželno sodišče v
Ljubljani. Naše geslo bodi: Cartagi-
nem esse delendam, proč od Gradač!
— **Značilno za vladno - klerikal-
no zvezo** je dejstvo, da se upa »Slo-
venec« z dne 9. t. m. ugovarjati na-
šim izvajanjem o nečutenem in pri-
stranskem postopanju dež. vlade gle-
de nameščenja in premeščenja urad-
nikov. Namesto, da bi »Slovenec« za-
klical g. barona Schwarzu Quos ego!
pisari tako, kakor bi bil dr. Tavčar
kriv premeščenja g. Župneka v Čr-
nomelj. Narodno - napredna stranka
je imela pred leti političen konflikt
z g. Župnikom zaradi njegovega
ravnjanja na Vipavskem, od takrat
pa nobenega več. G. Župnek je bil po
tistem konfliktu še več let lokalni

Premaganci.

Novela; spisal Fr. Remec.

(Dolge.)

Zora ni imela prav nič smisla
za Žvanutovo neokusno galanterijo,
a vedoč, da jo je moralno zakrivila
njena teta, ni rekla ničesar. Žvanut
je bil nekoliko razočaran, da ni na-
šel pričakovane priznanja. »Verzi
so lepi in gladki, pesem je skrbno
izpiljena,« to je bilo vse, kar je re-
kla Zora, ki se ni znala in se ni ho-
tela hliniti. Mislila si je pa, da v teh
z dovršeno umetnostjo sestavljenih
verzih ni nič čuta in nič toplote in
da je ta pesem pravi izraz Žvanu-
tove individualnosti.

Gospa Ručigajeva pa je bila
zelo zadovoljna s pesmijo in je od
tega dne s posebno verno proteži-
rala Žvanuta. Zavzemala se je zanj
s toliko večjo verno, ker se ji je za-
čelo dozdevati, da se Zora le ne more
prav ogreti za svojega snubca. Ni si
mogla raztolmačiti, kaj da Zora
pravzaprav hoče, in Zora se je tudi
izogibala vsakemu razjasnilu, a to
je bilo gospo Ručigajevi vendar ja-
sno, da se Zora ne more navaditi svo-
jega čestila in da bi ga znala napa-
sled odkloniti, dasi bi se sicer rada
omožila, že zaradi tega, ker se je
njena prva zaroka razdrila.

Največja nevarnost je po sodbi

gospe Ručigajeve pretela Žvanutu
od moža, ki sicer ni imel simpatij za
Zoro. Ta mož je bil inženir Kotnik.
Gospa Ručigajeva ga je dobro po-
znala in ga je imela vobče prav rada,
a bala se je njegovih opazk, njegove
rahle, hladne ironije, s katero je
znal v ljubeznivi obliki povedati
največje neprijetnosti. Bala se je
zlasti zdaj, ker je vedela, da bi Zora
ne prenesla Kotnikovega norčevanja
in da bi, če se prej ne zaroči z Žva-
nutom, pri prvi sarkastični opazki
Kotnikovi odslavila svojega snubca.

Slučaj je nanesel, da je gospa
Ručigajeva srečala Kotnika na cesti
in porabila je to priliko, da mu po-
jasni razmere. To je mogla toliko
laglje storiti, ker je bilo prvo Kotni-
kovo vprašanje, »če se je že med
pametno Zoro in prismojenim liti-
ratom Žvanutom ustanovila tista du-
ševna harmonija, ki je predpogoj za-
konski sreči.«

»Vedel bi samo rad, kdo se je
drugemu prilagodil,« je dejal Kot-
nik. »Zanima me namreč izvedeti,
čigava individualnost je trdnjša,
kajti moja sodba je, da Zora končno
vendar ne vzame Žvanuta.«

Gospa Ručigajeva je bila prese-
nečena. Kotnik je prišel le malo v
dotik z Zoro, in ni nič vedel, kako
se razumeta, a je vendar izrekel tako
mnenje.

»Iz česa pa sklepa, da Zora ne
vzame Žvanuta,« je vprašala gospa.

»Ker imam o gospodični Zori
mnenje, da je samostalen značaj, do-
čim je Žvanut bitje, sestavljeno iz
precejšnje inteligence, velikanske
sebičnosti in nedosežne nečimer-
nosti.«

»Čudim se, da se zdaj naenkrat
zavzemate za Zoro, ko ste jo doslej
pri vsaki priliki dražili in se iz nje
norčevali. Pa ne da ste ljubosumni?«
Kotnik se je na ves glas zasme-
jal.

»Ljuba gospa — kako morete
kaj takega misliti!«

»Saj ne mislim, da ste ljubo-
sumni na Žvanuta zaradi Zore,« je
pojasnjevala gospa Ručigajeva, »ne-
go zdi se mi, da ste ljubosumni na
uspehe, ki jih ima Žvanut v drugih
ozirih. Žvanut je imeniten pesnik in
pisatelj, še v odbor »Matice Sloven-
ske« ga hočejo voliti.«

Zopet se je Kotnik glasno za-
smejalo.

»Ne, ne, gospa, motite se,« je re-
kel. »Ljubosumen nisem, ne zaradi
gospodične Zore, še manj zaradi li-
terarne slave Žvanutove.«

»Potem pa vas lahko prosim,
priznajte vsaj nekaj časa Zori in
Žvanutu s svojimi opazkami,« je
prosila gospa Ručigajeva. »Če se bo-
deta sporazumela, naj se vzameta.«

»Da... naj se vzameta,« je ne-
kako zamišljeno ponavljal Kotnik in
dostavil: »Obljubljam vam, da do
konca leta ne bom napravil nobene

opazke več o gospodični Zori in o
njemnem čestilu.«

Poslovil se je z neobičajno hi-
trostjo in odšel. Gospa Ručigajeva je
še čez nekaj trenutkov uganila, da
jo je Kotnik tako hitro zapustil, ker
je videl, da prihaja od druge strani
Zora.

»Kake porednosti in zabavlji-
ce ti je pa Kotnik pravil o meni in o
Žvanutu?« je vprašala Zora, ko se je
sestala s svojo teto. »Čim me je za-
gledal, je kar pobegnil.«

»Slučajno je bil danes prav lju-
bezniv,« je odgovorila gospa Ručigajeva. »O tebi in o Žvanutu sploh
ni govoril.«

»Čudim se,« je menila Zora.
»Sicer pa bi mu nič ne zamerila, če
bi slabo o meni in o Žvanutu govo-
ril. Tudi midva ne govoriva nič do-
brega o njem. Skoro čudno je, kako
se Žvanut in jaz ujemava v svojih
sodbah glede Kotnika, ko sva sicer
popolnoma različnih mnenj.«

»Ti delaš Kotniku krivico,« je s
poudarkom dejala gospa Ručigajeva.
»Kotnik ni tvoj sovražnik.«
»Naj bo moj sovražnik ali ne,«
je rekla Zora, »meni ni nič na tem.
Priatelj mi ne bo nikdar in jaz mu
ne bom nikdar prijateljica.«

Gospa Ručigajeva ni na to ni-
česar več rekla in Zora je zasukala
pogovor na drug predmet.

(Dolge prihodnje.)

agrarni komisar. Kot tak je bil neposredno podrejen deželni agrarni komisiji. Ta komisija sestoji iz vladnega referenta, štirih sodnih svetnikov in enega dežel. odbornika, načelnika ji pa deželni predsednik sam. Ta komisija je sklenila, naj g. Župnek več ne opravlja poslov lokalnega agrarnega komisarja. Iz katerih vzrokov je bil storjen ta sklep, je postranska stvar. Za lokalnega agrarnega komisarja je bil poklican g. Schittnik, g. Župnek pa je bil pridelen dežel. šolskemu svetu. Hudočija je torej, očiti dr. Tavčarju, da je kriv premeščenja g. Župneka. To premeščenje je povzročilo edino g. baron Schwarz mnogo mesecev potem, ko je g. Župnek že nehal biti agrarni komisar. Dasi nimamo vzroka, se zavzemati za osebo g. Župneka, obsojamo vendar, da so ga poslali v Črnomelj. Obsojamo to s stališča pravičnosti. Glavarstvo v Črnomlju je vodil g. Ekl, ki je samec in bi bil lažje ostal tam, kakor g. Župnek, ki ima sester otrok in je moral pustiti rodbino v Ljubljani. Če »Slovenec« končno pozivlja slov. mladence, naj le vstopajo v politično službo, klerikali da bodo že poskrbeli, da se jim ne bo godila krivica, ima zdaj prav lepo priliko to dokazati s tem, da zabrani sprejetje nekvalificiranega tujca Nemca v politično računsko službo, za katero je na razpolago popolnoma usposobljenih domačinov. Vedere mo!

— Licealna knjižnica. Naprošeni smo, objaviti naslednje vrste: Slavno uredništvo »Slov. Naroda«. Z ozirom na članek Vašega cenjenega lista prosim za sprejetje naslednje izjave: Resnica je pač, da pojdem jaz enkrat v pokoj, kakor vsak umrljiv uradnik, nimam pa namena to tako kmalu storiti, kakor želi članek. Tudi z drugo vsebino članka nisem v prav nobeni zvezi. Zlasti moram oporekati kritiki o upravi mojega velesenjenega, za knjižnico v mnogih oziirih zaslužnega prednika, ker se iz muhe naredilo slona. Za prijazno sprejetje teh vrst se zahvaljuje vdano — Stefan, c. kr. kustos.

— Hribar in Šuklje. »Slovenec« ne nêha s svojimi neslanimi noticami glede poslanca Hribarja. — Tako je zopet včeraj pripovedoval, da ta poslanec kljub temu, da se je zato oglašil v železničnem odseku, ni dobil poročila glede železnične proge Vrhnika-Idrija, temveč da je to podeljeno bilo poslancu Šuklju. Temu dostavlja »Slovenec« nekaj zlobnih, nekaj pa otročjih pripomb. — Glede na to naj bo konstatovano, da je v isti seji železničnega odseka poslanec Hribar z veliko večino glasov bil izvoljen za referenta za železnično progo Kamnik-Polzele, dasi se je za referat oglašil tudi Šuklje. To je »Slovenec« seveda zamolčal. Žal nam je, da moramo o tem vsled »Slovenčevih« neslanosti sploh govoriti in da se take zadeve razpravljajo v naših časopisih. Ker pa že »Slovenec« miru ne da, naj bode še pristavljeno, da poslanec Hribar hodi svoja od Štarskega študentov različna pota in da ga prav nič ne skrbi za končne uspehe. »Slovenec« naj torej le nadalje uganja svoje otročarije; politični otroci jih bodo veselili, resni ljudje pa itak vedo, kaj je o njih soditi.

— Škof Anton Bonaventura v konkurzu. Ko je pred leti napovedal naš list gospodarski propad gornjegradske graščine, ako bo škof še nadalje gospodaril tako, kakor je prišel, nam ni hotel nihče prav verjeti, dasi smo bili o resničnem položaju najnatančneje informirani. Obitalo se je nam z raznih strani, da pretiravamo v svrhu, da bi naslikali škofovo gospodarstvo v čim najtemnejši barvah. Naš prijatelj »Slovenec«, glasilo škofa Antona Bonaventura, pa nas je naravnost dolžil, da lažemo, in je branil in zagovarjal škofa in njegovo gospodarstvo na vse pretege. A sedaj, ko se je do pičice izpolnilo in uresničilo to, kar smo mi že pred leti z vso gotovostjo napovedovali, molči kakor grob in se ne upa ohraniti niti besedice v obrambo svojega vrhovnega gospodarja. Je pač težko prati zamorca, zlasti če je vrh tega še tako umazan, kakor je gospod Anton Bonaventura Jeglič! Končno, kako ga tudi naj zagovarja, ko govore proti škofu take številke! Gornjegradska graščinska posestev je tako obremenjena, da znašajo dolgovi že skoro več, kakor je vredno posestvo samo. Dolgovi so narasli tako, da škof niti obresti ne more več plačevati. Neizogibno je torej, da mora priti graščina na kant. K dolgovom, ki so že sami na sebi tako visoki, da presega vrednost graščinskega posestva, pa pridejo še razna druga plačila, ki znašajo tudi stotisoče. Ne da bi se ozirali na odškodninske terjatve bivšega škofovega oskrbnika Dicenta in drugih udeležencev, beležimo samo dejstvo, da toži laška tvrda Feltrinelli, s katero je škofovo oskrbnitvo sklenilo glede dobave lesa pogodbo na 15 let, škofa za pol milijona od-

škodnine. Poznamo natančno določbe pogodbe, ki jo je sklenil škof s tvrdo Feltrinelli, zato lahko trdimo z vso gotovostjo, da bo škof obsojen v plačilo te odškodnine v znesku od pol milijona tako gotovo, kakor je amen v očenašu. Vzpričo takšnega dejanskega položaja se pač ni čuditi, če se je končno stolni kapitelj seveda na pritisk od sgoraj odločil, da odvzame škofu Antonu Bonaventuri vsak vpliv in vsako ingerenco na gospodarstvo na gornjegradskem graščinskem posestvu. Da se je to zgodilo šele po ostrem konfliktu med škofom in stolnim kapiteljem, je več nego gotovo. Iz povsem zanesljivega vira vemo, da je bil konflikt med kapiteljem in škofom tako oster, da je škof že grozil z resignacijo na svoje mesto. Na kakšen način se je potem ta spor poravnal, nam ni znano. Končno je to tudi vseeno, zakaj ob koncu koncev bo škof le prisiljen, o tem smo prepričani, izvajati in resignirati. Sicer pa, naj že bo tako ali drugače, eno je v tej stvari zagotovo: Kako je mogla vlada dovoliti, da je smel škof Anton Bonaventura s tako ogromnimi dolgovi obremeniti gornjegradske graščinske posestvo, ki vendar ni njegova last, ampak last ljubljanske škofije?

— Ali je to potrebno? K. k. Landesregierung für Krain« inserira razpis službe cestarja v tržaškem »Osservatore Triestino« in to v samonemškem tekstu. To je višek brezaktčnosti. Kaj ni na Kranjskem uradnega lista? Ali pa misli naša vlada, da se na Kranjskem ne bo dobilo nobenega kompetenta domačina, da išče po drugih deželah cestarje? Kaj ni to zaničevanje slovensčine, ki je pravzaprav edini deželni jezik na Kranjskem, ako se odbije kočevski dialekt, da vlada inserira v nemščini v list, ki izhaja v laščini? In to v drugi deželi! Služba je namenjena v prvi vrsti doslužnim podčastnikom; res je, da službuje v Trstu mnogo mož iz Kranjske, ki so tudi opravičeni kompetitirati, ali to bo pa menda g. Schwarz vendar vedel, da lista »Osservatore Triestino« skoraj nihče ne bere, najmanj pa vojaštvo. Ako je vladi na tem, da se obvestijo podčastniki, naj to raje naravnost vojaštvu naznani, ki jako rada tako stvar publicira, ali pa naj to prijavi listom, ki se čitajo, ne pa takemu laškemu listu kakor je O. T. zakar pa se mora drago plačati. Da pa bi vendar ne razburila živcev kakega laškega »patriota«, ki slučajno brska po omenjenem časniku je »ljubljanska vlada inserirala samo v nemškem jeziku niti ni povedala, katere ste »beide Landessprachen«, ki jih morajo prositi znati.

— Spoštovanja pred dostojnim duhovnikom ne poznajo naši klerikali. Kaka pokvarjenost je v teh ljudeh, dokazuje sledeči slučaj. Z brutalno krivično silo upokojeni g. župnik Berce je bil pred kratkim na Posavju, kjer se je razgovarjal z ljudmi. To je pa po mnenju klerikalcev prepovedano, kajti Berce naj bi se ne smel ganiti nikamor in če bi imeli še slavnj prositvenji srednji vek, bi ga ali zaprli v globoko ječo kake škofove palače, ali pa bi ga na drug način mučili, da bi ga enkrat za vselej uničili. Klerikalni lopov s Posavja je napisal v »Domoljubu«, katerega odgovorni urednik je duhovnik Nace Žitnik, da bi Berce tu v posebnem mazilu namočene metle prekrščale sukno, če še enkrat pride na Posavje. Iz teh besedi se vidi vsa podivjanost in posirovelost naših klerikalcev. Berce tu vse klerikalno časopisje pri najzlobnejši volji ne more očitati ničesar in mu še tudi nikdar nič ni, vendar mu obetajo, da izvrše nad njim čin, katerega se mora sramovati vsak kolikšak olikan človek. Ako je tako berilo »ljudstvu v pouk in zabavo«, potem naj se vendar nihče nikoli več ne čudi, da je ljubljanska okolica sedež največjih zločinov. Duhovščina naša klerikalna hoče imeti tako sirovo ljudstvo, ker le taki ljudje izvršujejo njene namene.

— Občinske volitve v Ribnici se bližajo. Brzopeti kaplan Orehek, ki tudi po blatnih cestah in občinskih potih išče politike, se že več mesecev peha in brez miru okoli divja, da se nam bolestni mož že smili. V resničnem ljubnem »Domoljubu« očita enkrat županstvu, drugičrat »visokemu gospodu«, da nalašč zavlačujeta volitve, da bi se vršile po Veliki noči. O županstvu in občinskem odboru se je lahko prepričal, da se je vsaka zadeva obd. volitev točno rešila. »Visoki gospod«, ki je g. kaplanu napoti, pa ne more biti nihče drugi nego g. okr. glavar bar. Schöuberger, kateri je skoro tri mesece temeljito studiral akte, predno je iskal salomonsko rassodbo o kaplanski reklamaciji. Okr. glavarstvo je izreklo, da dediščine 6. avg. 1906 umrlega Jos. Kluna še ne plačujejo eno leto od svojega posestva, od obrti ali svojih dohodkov direktnega davka in da se morajo

tedaj isbristati iz volilnega imenika. Navadnim ljudem sicer ne gre v glavo, da je prvo leto za dediščo drugi plačeval davek (nad 2600 K) ali da so ga dedišči plačevali sa koga drugega in ne sa se, a sa sedaj mora obveljati rassodba okr. glavarstva, ker ni pritožbe. »Domoljubu« se iz Ribnice poroča, da vlada »nepopisno veselje« nad tem, da je okr. glavarstvo ustreglo kaplanovi reklamaciji. Kje je to nepopisno veselje, nismo mogli doznati, ker v kaplanijo ne sahajamo, drugod ga pa videti ni. Upamo, da g. Orehek ne bode več napadal »visokega gospoda«, ker je kapituliral pred njim. Ako bo pa storjena usluga Orehovcem kaj pomagala, je drugo vprašanje, o katerem bodo sodili volilci. Odločiti se bodo morali za to, ako naj se tudi v novem odboru stvarno in složno dela v korist občine, ali pa naj se hujša, sumnič in opravila. Volilecem se bode odločiti za izkušene, tresno misleče, za blagor občine vnete in delavne može, ali pa za hujšake in zgagarje, kateri ne prenašajo složnega in mirnega dela, odločiti tedaj za delo ali preprič. Na »Domoljubova« izvajanja in fantazije nadrobno odgovarjati, se nam ne zdi vredno. Pripomnimo samo še, da ni res, kakor trdi »Domoljubov« dopisnik, da so imeli tržani ali »liberalci«, kakor jih zbadljivo imenuje, skozi šest let večino v odboru, ampak samo poslednja tri leta. Praviloljubnemu dopisniku mora biti pač hudo pri srcu, da ne more dokazati, da je odbora večina kdaj delala zoper interese kmetov.

— Vseslovanski kongres. Z Dunaja se je nam poslal ta-le oficijalni komunikat: »Zastopniki vseh slovanskih strank so se danes zbrali, da vzamejo na znanje poročilo predsedstva o pripravi za vseslovanski kongres. Po daljši debati, v kateri se je z vseh strani poudarjalo, da je zblizanje slovanskih narodov potrebno na temelju demokratske ideje enakosti, svobode in bratstva in v kateri se je tudi vnovič enodušno konstatovalo, da se gibljejo stremeljenja Slovanov izključno na tleh sedaj obstoječih državnih organizmov, se je predsedstvu, predvsem pa predsedniku dr. Kramarju naročilo, naj stavi vse nadaljne potrebne korake, da se čim najpreje zagotovi uresničenje ideje vseslovanskega kongresa. — Na Dunaju, dne 10. aprila 1908. Dr. Kramar, predsednik, Ivan Hribar, podpredsednik, dr. Hlibovički, tajnik.

— Dekliški licej je obiskal danes g. deželni predsednik baron Schwarz s svojo soprogo in prisostvoval pouku skoro poldrugo uro.

— Iz finančne službe. Kancelist Ferdinand Unger je imenovan za pisarniškega oficijala ad personam v X. čin. razredu.

— Iz šolske službe je izstopil definitivni učitelj v Kočevju gosp. Ivan Kren.

— Za upravitelja kaznilnice v Mariboru je imenovan dosednji kontrolor moške kaznilnice v Plzinu Henrik Bazalla. Pristav v mariborski kaznilnici Jos. Trummer je imenovan za kontrolorja za jetnišnice pri ondotnem okrožnem sodišču.

— Molitveniki — književni dar velikega pomena. K tej naši notici v št. 80 se nam piše, da je ravno tisti zagrzeneo, ki hvali v »Domoljubu« molitvenike, pred kratkim pri 10. maši pridigoval, da se je bati in ogibati vseh liberalcev (juljke, Mat. 13, 24—30), tudi takih, ki ho-dijo v cerkev in svete zakramente prejemajo. Potemtakem je pravi krščanski človek le tisti, ki voli kandidat S. L. S., naj bo že potem oduh, ubijalec, goljuf ali karkoli. Tako moralo učite, g. kaplan!

— Politično in izobraževalno društvo za dvorški okraj ima, kakor smo že poročali, svoj ustanovni občni zbor v torek, dne 14. t. m., ob 8. zvečer v restavracijskih prostorih »Narodnega doma«. To društvo, ki bo zastopalo politične, gospodarske in prosvetne težnje vsega prebivalstva v dvorskem okraju, je poklicano, da organizuje somišljenike narodno-napredne stranke v krepko falango, ki se bo lahko z uspehom zavzemala za politične, narodne in gospodarske koristi tako posamnikov, kakor vse celote. Dolžnost vsakega somišljenika narodno-napredne stranke je torej, da pristopi k temu društvu ter pride v torek na ustanovni shod v »Narodni dom«. Somišljeniki iz dvorskega okraja, pridite vsi na shod, naj ne izostane nihče!

Občni zbor »Dramatičnega društva«. V ponedeljek, dne 13. t. m. ob 8. zvečer se vrši občni zbor »Dramatičnega društva« v restavracijskih prostorih »Narodnega doma«. Ker se bode pri tem zborovanju sklepalo o prireditvi slovenskih gledaliških predstav v sezoni 1908/09, bi bilo želeli, da se zborovanje udeležijo ne samo člani »Dramatičnega društva« ampak tudi prijatelji in obisko-

valci gledališča v mnogobrojnem številu.

— Televidne društvo »Sokol I. Ljubljana« vabi svoje člane, člane drugih sokolskih društev, kakor tudi prijatelje društva na svoj I. pešizlet dne 12. t. m. čez Ježico Gamelje na Šmarno goro. Zbirališče pri mitnici na Dunajski cesti cesti ob 12. Odhod točno ob 1/1. pop. Izlet se ne vrši v sokolskem kroju!

— Učiteljska zborovanja v Ljubljani. Ob velikonočnih počitnicah bo v Ljubljani pet učiteljskih zborovanj. V sredo, dne 15. t. m. bo ob devetih dopoldne v »Narodnem domu« 36. občni zbor »Narodne šole«, društva v podporo slovenskemu ljudskemu šolstvu; takoj po tem zborovanju bo istotam 47. občni zbor »Vdovskega učiteljskega društva«, društva v pomoč učiteljem, njihovim vdovam in sirotam na Kranjskem. Ta dan, eb enajstih dopoldne bo 2. občni zbor »Učiteljske tiskarne« v tiskarniških prostorih, v Gradišču šte. 4. — Ob dveh popoldne, isti dan, bo v hotelu »Južni kolodvor« seja upravnega odbora »Zaveze«. Na čast vsem zborovalcem pa priredi »Ljubljansko učiteljsko društvo« prejšnji večer, t. j. dne 14. t. m. ob osmih zvečer v hotelu »Južni kolodvor« zborovanje, ki bo pri njem predaval tovariš L. Jelenc »O šolsko-higijenski razstavi v Londonu«. K temu prijateljskemu učiteljskemu sestanku, oziroma zborovanju pride tudi deželni poslanec tovariš E. Gangl; pričakujemo pa tudi dva učitelja-gosta iz Zagreba.

— Ljubljanske učiteljske društvo priredi v torek, dne 14. aprila, ob osmih zvečer, v hotelu »Južni kolodvor« mesečno zborovanje, ki bo pri njem predaval tov. Luka Jelenc »O šolskohigijenski razstavi v Londonu«. Gosti dobrodošli!

— Društva slovenskih učitelj občni zbor bo dne 16. aprila ob 10. dopoldne v Št. Jakobski šoli v Ljubljani.

— Društvo slov. učitelj. O božičnih počitnicah 1907 se je sestavil posebni odbor za zgradbo lastnega doma v prid obolelim učiteljem. Meseca februarja je ta razposlal na vse učiteljske Kranjske, slov. Štajerja in Primorskega poziv, naj vsaka pošlje v to svrhu takoj 5 K, tekem jubilejnega leta 15 K, za kasneje pa se naj vsaka zaveže plačevati na leto 2 K za vzdrževanje poslopja. Ko se jih oglašilo 1000, bo zbranega 20 000 kron denarja in se bo lahko pričelo z uresničenjem ideje. (Ako katera izmed učiteljic poziva ni dobila, je to le slučaj pomote.) Pozivu se je odzvalo do danes le štirideset učiteljic, akoprav štejejo po ročnem zapisniku na Kranjskem 390, na slov. Štajerju 560 in na Primorskem 198 učiteljic. Poslani denar se je vestno polagal v ljubljansko kreditno banko. Razen učiteljic so tudi prispevali neimenovani (po gđ. B. Bislavici — Trnovo na Notranjskem) 14 K 18 h in katehet šentjakobske šole v Ljubljani č. g. Mlakar 5 K. Akoprav je število oglašenk tako majhno, vendar odbor ni voljan pokopati lepe jubilejne ideje, sosebno zato ne, ker so vse, ki so se pripravile zelo vnete, da se uresniči prepoprebna akcija. Pomislekom, ki so se sprožili z ozirom na kraj zgradbe, odgovorimo, da ima vsaka udeleženka pravico nasvetovanja, in kar bode večina spoznala za umestno in najboljšo, to bode odbor drage volje ugodil. Vse slovenske učiteljice pa pozivlje odbor, naj se vzdržijo, dokler je še čas. Do Vel. noči, ko zboruje društvo slovenskih učiteljic zopet, se še oglašijo lahko potrebno število, da ne bode treba pri zborovanju pokopati krasne ideje, da marveč tedaj nadaljujemo započeto delo.

— Zveza slovenskih zadrug v Ljubljani, registrovana zadruga z omejeno zavezo. Pisarna: Ljubljana, Janez Trdinova ulica št. 8. Telefon št. 260. Zveza slovenskih zadrug v Ljubljani ni le denarna centrala včlanjenih zadrug, ona je obenem tudi blagovna centrala za svoje zadruge in jim kot taka preskrbuje vse potrebščine, koje rabijo zadruge pri izvrševanju v svojih pravih določenih poslov, posebno jim preskrbuje umetna gnojila, krmila, galico, žveplo, seme, stroje itd. Nadalje zveza vnovčuje svojim zadrugam njih oziroma njihovih članov pridelke. Goštilničarje, vinske trgovce itd. opozarja zveza na sledeče svoje zadruge, pri katerih se jim nudi najboljša prilika za nakup pristnih in izbornih vin: 1.) Vipava, prva vipavska vinorejska zadruga ima v zalogi: beli burgundec, vipavski zelen, raling, karmenit itd. 2.) Polugi pri Koprniku, kletarstvo — ima v zalogi: namizna bela in rdeča vina, burgundec namizni in filtriran; ciper, refošk, burgundec, grk, muškati za buteljke itd. Prihodnji se pričakuje na tem mestu tudi vinorejske zadruge drugih vinorejskih okolišev, v kolikor so

članice »Zveze slovenskih zadrug v Ljubljani«.

— Društvi sv. Cirila in Metoda so darovali slovenski tehnik na Dunaju 25 K mesto venca na grob g. inženirja Viljema Polaka.

— Zabavni večer slov. pevskega društva »Ljubljanski Zvon«, napovedan na nedeljo, 12. t. m. zvečer v restavraciji pri »Južnem kolodvoru« (Seidl) se mora zaradi nepričakovanih ovir preložiti na belo nedeljo, dne 26. t. m. ravnotam.

— Blagodušen dar. »Glavna posojilnica« v Ljubljani je podarila ob računskem sklepu iz čistega dobička tudi slovenskemu pevskemu in podpornemu društvu »Ljubljanski Zvon« znesek 40 K. Društvo mu izreka za ta dar najiskrenejšo zahvalo.

— Veselilni odsek »Društva odvetniških in notarskih uradnikov za Kranjsko« v Ljubljani priredi jutri v nedeljo 12. t. m. popoldanski pešizlet na Fužine. Odhod ob pol 2. ob Ambroževega trga (Sv. Petra mosta) skozi Štepanjo vas. Prijatelji društva dobrodošli.

— Krajne skupine c. kr. poštini in brzojavnih uslužbencev drugi izredni občni zbor bo v nedeljo, 12. aprila ob 4. pop. v društveni sobi Emonska cesta št. 11. Tovariši se vabijo na polnočestevilo udeležbo.

— Zveze slovenskih zadrug v Ljubljani občni zbor bo dne 7. maja.

— Umrli je po daljši boleznii na Poljanski cesti št. 97 g. Iv. Jeršek, delovodja v predilnici, star 63 let. Bil je prejšnje čase dolgoletni član požarne brambe v Ljubljani.

— Kako preprečiti posirovelost mladine, je predaval snočii na II. mestni deški ljudski šoli učitelj gosp. Ant. Smerdelj. Od razmer v rodbini je odvisno, ali bo otrok dober ali slab. Posirovelosti mladine so krivi navadno starši, ki ne znajo vzgajati svojih otrok in ki jim s svojim slabim zgledom dajo smer njih življenja. Da otrok ne bo sirov in trdosrčen, treba mu je vceptiti ljubezen do narave, živali in ljudi in kateri starši grdo ravnaajo s svojim očetom ali materjo, odganjajo brezsrčno reveže, trpinčijo živino, taki le morejo imeti dobrih otrok dobrosrčnih. Pred vsem torej je dajati otrokom dober zgled. Predavanje je bilo še dosti dobro obiskano, ne škodilo bi pa ne bilo marsikomu in marsikateri, če bi se ga bila udeležila. Vodja g. Gabršek se je g. predavatelju toplo zahvalil za tako potrebno predavanje, zahvalil se je tudi vsem poslušalcem za udeležbo zlasti zastopnikom mestnega šolskega sveta g. nadzorniku Maierju in gosp. svetniku Lahu. — Med udeleženci smo opazili nadalje g. dr. Tavčarjevo, nadučitelja g. Dimnika itd.

— Odbor »Vojaškega veteranskega društva v Ljubljani« je sklenil v svoji zadnji seji prirediti dne 5. v slučaju neugodnega vremena 12. julija t. l. v proslavo 60. letnega jubileja Njega Velicanstva prisvitelega cesarja Frana Josipa I. veliko vrtno veselico. — V svrhu tega prosi odbor vsa slavna ljubljanska slovenska društva, da bi se blagovolila ozirati na dan te slavnosti s svojimi priredbami.

— Ljudska galerija v ljubljanski Simon Gregorčičevi ljudski čitalnici. Druga serija je poleg starejših mojstrov (Italjanov Giorgioneja, Tiziana, Nemca Dürerja, Holandoev Dirk Boutsja, Geertgena, slikarja kmetov in humorista Brueghela st.) prinesla celo vrsto slovečih novjših in najnovjših mojstrov. Tu je slavnj Manet, največji mojster novejših Francoske, slikar snega Dandee Fjaestad s svojo čarobno sliko Sreč na ledu, najzvirnejši umetnik nemške moderne, slikar svetlobe Uhde, najznamenitejši sodobni Flan-drjce krajinar Claus; Klinger je zastopan s svojim kipom Beethovna, ki je pred šestimi leti ravno ob Veliki noči vznemiril vse umetniški svet. Slovansko novo in najnovejšo umetnost zastopata Poljaka Ruszoye, ki je s svojo smelo umetnostjo provzročil cel preobrat v poljskem umetniškem pojmovanju, in Debicki, velik risar, ilustrator in dekorater, ki se je umetniškega načina učil pri Japoncih, nadalje Rusi: mnogo zametovani Somov, eden izmed prvih risarjev in mojstrov barve, Korovin, polnokrvni započetnik najnovejših ruske moderne in pa od akademskih profesorjev toliko zaničevani fantast, slikar ruskih kmetov Maljavin. Program je torej izredno bogat in pester. Pripominjamo, da je ljudska galerija za svoje posetnike poleg uradnih čitalniških ur še posebej odprta vsako sredo in soboto popoldne od 2—4.

— Kako se časi spreminjajo. Piše se nam: Pred kratkim je priobčilo »Slovenec« jako laskavo oceno Amicisove knjige »Quore«, ki je izšla tudi v slovenskem prevodu. Kolika sprememba v nekaterih letih, sem vzkliknil, ko sem čital to oceno. Sedanjí škof Mahnič je v svojem »Rimskem katoliku« hudo napadal to

(Dalje v prilogi.)

krasno delo in je proglasal za framasonsko. Iz knjige veje iskreno rodoljubje za zedinjeno Italijo, in proslavlja se junaki Garibaldi, Cavour, Viktor Emanuel in drugi, ki so osvobodili Italijo jarma papeževga in drugih knezov. Ko je Stritar pred leti opozoril slovensko javnost na to krasno delo (ki je tudi izšlo v slovenskem prevodu) je Mahnič skoro smrelo. Zdaj nenkrat pa se je „Slovenec“ zavzel za to framasonsko delo in je priporočal. To je vsakako napredek!

Brezplačna reklama. V zadnjem času je „Slovenec“ posebno vzel na pko gosp. krojaškega mojstra Kraigherja. Pred par dnevi je pisal, da se je moral gosp. Kraigher podvreči težki operaciji, dasi ni bilo na stvari niti besedice resnice. Včeraj je škofovo glasilo popravilo to vest, a obenem zagrozilo g. Kraigherju, da ga bo „operiral“ — Boltetu Pepe. G. Kraigher se takih „operacij“ gotovo čisto nič ne boji in jih pričakuje povsem ravnodušno. Mogoče, da bo „Slovenec“ še hvaležen na brezplačni reklami za svojo osebo in svojo obrt.

Obrtna vest. Mizarski mojster g. Frano Planinšek je dobil koncesijo za pogrebni zavod.

Svarilo. Pod tem naslovom je izšla v včerajšnji številki brez vednosti uredništva notica, v kateri se dolže uslužbenici podjetja „Kranjsko podjetje za povečanje fotografskih slik“, da sleparijo občinstvo. Kakor smo se prepričali, ta dolžitev ne od govarja resnice.

Odlikovanje. Babica Terezija Možek v Turjaku je dobila za 40letno zvesto službovanje častno diploma.

V Savo je skočil pred meseci Franc Kračman iz Sapa in utonil v njej. Zmešalo se mu je. Našli so ga šele sedaj pri Senožeti pri Dolaskem.

Na Govejku pri Sori sta umrla pred nekaj leti dva Jamnika, zapustivši del premoženja cerkvi na Osolniku. Kako se gospodari s to zapuščino, nam ni znano, cerkvena ključarja sta si bližnja sorodnika (!). Znano nam pa je, da ni bilo pri zapuščinski obravnavi o omenjenih volilnih razprave. Se je prisodila zapuščina cerkvi? Se je plačalo pristojbinske odstopke? Prosimo poklicane oblasti, da to preiščejo. Vpraša naj se Anžica, Konjškarja, Lužarja. Ali je ta denar vknjižen?!

Ustanovni občni zbor društva za otroško varstvo in mladinsko skrb v sodnem okraju Velike Lašče se vršil v četrtek 9. t. m. v razpravnih dvoranah ok. sodišča. Udeležilo se ga je dovolj število občinstva iz skoro vseh stanovskih krogov. Zbor je otvoril gosp. sodnijski svetnik Al. Kessler, ki je navzoče iskreno pozdravil ter nato v obširnem, lepem, govoru pojasnjeval plemeniti in za občine koristni namen društva za otroško varstvo. Koncem govora se je spominjal tudi 60letnega cesarjevega vladanja, češ da je snujoče se društvo prav po intencijah blagega vladarja, čigar želja je, da se jubilej praznuje le z obšernimi in pravičnimi, društvi itd. Po glasnem odobravanju in po prečitanih potrjenih pravil so vsi udeležniki pristopili k društvu, plačali letnino ter tako položili temelj za nadaljni razvoj društva. V odbor je bilo izvoljenih 12 članov, ki so se po končanem občnem zboru tako-le konstituirali: Predsednik Al. Kessler, sodnijski svetnik; namestnik Iv. Strukelj, šol. vodja (Dobropolje); tajnik F. Stefančič, nadučitelj (Velike Lašče); namestnik Iv. Pucelj, podžupan (Vel. Lašče); blagajnik Jak. Ramovš, župnik (Vel. Lašče); namestnik J. Rozman, sod. kancelist; odborniki: F. Jaklič, dež. in dr. poslanec; F. Krumpstar, župnik (Sv. Gregor); Jak. Preslesnik, župan (Videm); A. Peterlin, (zastopnik občine Rob); Karel Strukelj, (zastopnik občine Turjak); Ant. Žužek, župan (Lužarji). Namestnika: St. Petrič, posestnik (Dvor. vas); T. Zabukovec, župnik (Rob).

Bivši trgovski pomočnik Wal-land, sedaj aspirant c. kr. državnih železnic na Jesenicah po Wastanovi milosti, ki se je v svojem poročilu na direkcojo tako imenitno odlikoval kot denuncijant, še vedno nediscipliniran službuje na jesenškem kolodvoru. Vsa zadeva se izroči sedaj odvetniku, da rekvirira potoma sodišča vse Wallandove izjave, da se ga potem sodno zasleduje radi hudo delstva obrekovanja z namenom, komu službeno škodovati. Wal-land naj si zapomni: kdor drugim jamo koplje, sam vanjo pade!

Okrajni šolski svet šmarski je v svoji seji dne 27. marca t. l., tako se nam piše, sklenil, da se ima opustiti sedanje povsem nedostojno šolsko posloje za deklice, ter da se ima zgraditi novo. Vseled tega se je „Slov. Gosp.“ v svoji 15. številki dne 9. apr. t. l. obregnil ob okr. šolskega nadzornika in okr. glavarja. Najbolj pa si je privoščil učitelja Ferlina v Šmarju pri Jelšah, ki je obenem tudi župan v tem trgu. — No, Korošec & Com.

naj bodo le potolaženi! Pravijo sicer ob koncu svoje pesnjice: „Pametni Dunajčani so že zdavnaj spodbili liberalnega župana. Kdaj bodo to storili šmarski tržan?“ — a mi pač rečemo, da trezni Šmarčani že vedo, kaj delajo, in se ne bodo ravnali po nazadnjaških nasvetih glasila klerikalne laži — kmetske zveze.

„Slovenska hrčca ska zveza“ za **Štajersko**, tako se nam od tam piše, vabi svoje člane, naj prireajo letošnje jubilejne slavnosti t. j. navdušuje jih za razna — romanja. Ni dovolj, da so klerikalni listi vseh vrst že glasno delali reklamo za darovanje za papeže jubilej, za božjo pot v Lurd, ne, zdaj pa še zadnji „Slov. Gosp.“ namigava na Marijino Celje, kjer se vrše to leto velikanske slavnosti venčanja (!) čudapolne Marijine podobe in „kamor bode prišlo veliko romarjev iz vseh krajev.“ — Razumemo! Uboga naša domovina, kam te bodo pritirali črni tvoji osrečevalci!

Na občipah se obolevi vsi otroci v Dobrni pri Celju. Sola je zaprta. Nekaj jih je že umrlo.

Nova pošta se ustanovi v Dobrovi pri Brežicah.

Novo sokolsko društvo se najbrž že v kratkem ustanovi v Mirnu pri Gorici.

Nova imena za bojne ladje. Bojna ladja št. 1 v tržaški ladjedelnici dobi ime prestolonaslednika, bojna ladja št. 2 se bo imenovala „Radetzky“, tretja ladja tega razreda pa „Zriny“. Nova rapidna križarka „B“, ki se gradi, se bo imenovala „Admiral Spaun“; šest trpedovk, ki se grade na Reki, dobi sledeča imena: „Turul“, „Esikos“, „Pandur“, „Reka“ (torej slovansko ime), „Velebit“ in „Dinara“. Deset torpedovk za širno morje se bo imenovalo: „Triton“, „Hydra“, „Skorpion“, „Phoenix“, „Krake“, „Polyp“, „Eohse“, „Molch“, „Kormoran“ in „Alk“. Nekaj starih ladjam se spremene imena.

Ponesrečen vlom skozi sedem vrat. V trgovino s prekajenim mesom Petra Maseta v Trstu so hoteli vlomiti neznani tatovi, da bi se za bližajoče praznike preskrbeli z okusnimi plečeti in tako dostojno obhajali velikonočni oraznik. Sedem vrat so vlomili in prišli srečno skozi nje. Že so mislili, da je konec njih trudapolnega dela in da se jim bogato izplača mučen in nevaren posel, kar so zagledali pred seboj zid, ki je bil še le pred kratkim zgrajen in na katerega možje niso bili pripravljeni. Vendar dosedanja vztrajnost jim je je dajala pogum, da so se lotili zadnje ovire v dosegi njih cilja in jo začeli junaško razkopavati. Delali so pa preglasno, kajti zbudil se je v gorenjem nadstropju stanovalec, ki je začel biti s palico ob tla hoteti imeti mir. In res ga je dobil. Tatovi so se vkljub dosedani vztrajnosti premislili t. j. prestrašili in pobegnili, ne da bi imeli le količjak koristi od svojega napora. Se res ni izplačalo.

Slovenski umetniški klub se je osnoval v Trstu pod imenom „Skala“. Klub se udeleži umetniške razstave, ki se v kratkem otvori v Zagrebu.

Največji hotel v Istri Novi hotel blizu kolodvora v Pulju, „Hotel Riviera“, ki se je pričel pred kratkim graditi, bo gotov ob letu in bo dolg 60 metrov, visok 35 ter bo največji v Istri. Imel bo 4 nadstropja, 150 sob za tuje in 75 kopalnih sob. Last bo Nemca Münza, ki je kupil svet zanj od italijanske občine za bogatelo ceno. Povsod nas prehiteli Nemeo!

Angleška eskadra v Trstu in na Reki. Govori se, da pride meseca junija angleška eskadra v Trst in na Reko.

Železnica Reka-Volosko. Kakor se zatrjuje na Reki, se te dni predloži mestnemu zastopstvu dražbena ponudba glede gradnje električne železnice od Reke do Voloskega.

Slikarska razstava v Dubrovniku se otvori o velikonočnih praznikih. Slikarji razstavijo svoja najboljša dela.

Učiteljsko tiskarno nameravajo ustanoviti hrvaški učitelji v Zagrebu.

Nova Zajčeva opereta Slavni hrvaški skladatelj Ivan pl. Zajc je predložil vodstvu zagrebškega gledališča svojo najnovejšo opereto „Svetski plemič“. Opereta ima tri dejanja in je prava hrvaška narodna opera s krasnimi narodnimi motivi in sijajno instrumentacijo. Ker je ravnatelj Faller obolel, se bo igrala opereta še le septembra ali oktobra. Libreto je spisal Stefan Širola, dejanje se pa vrši v Turpolju za časa francoske okupacije.

Kinematograf Edison na Dunajski cesti nasproti kavarni „Evropa“ ima od danes do vstete srede sledeči zanimiv spored: Kako Indijanci grade železnico. (Interesantna projekcija, po naravi posneta) Po plesu. (Smešno). Maščevanje Indijance. (Drama v 21 slikah). Elektrizirana tekočina. (Smešno). V tork sodeluje „Društvena godba“ pri predstavi ob 4, 5, 6, 7 in 8. zvečer. — Veliki četrtek, petek in sobota

zaprto. Od velikonočne nedelje do petka 24. aprila Kristusovo življenje.

Mali Robinzon. Te dni smo poročali, da je prišel v restavracijo g. Alfreda Seydla 11 letni Fridrik Jagodič prav simpatičen deček in prosil prenočišča, češ, da ga je teta popustila. Magistrat je nato dal ljubekega dečka v začasno oskrbo stranki Reparjevi v Cerkvenih ulicah št. 21. Kakor že znano je dečko zelo zgovoren in mu sije z obraza prav vabljiva odkritosrčnost in se mu je videlo, da je prav zadovoljen, ko je prišel pod streho. Pa temu ni bilo tako. Ko se je Jagodič najedel in odpočil, je takoj drugi dan izginil in zopet nadaljuje svoje robinzonsko potovanje. Se li zove resnično Jagodič, dosedaj še ni znano, iz okolčin, da mu je znana celjska okolica, se pa sklepa, da mora biti neke tam doma. Ko ga bode zopet prignel glad in se utrdil, pa bode gotovo zopet kje potrkal na vrata usmiljenih sroc.

Kaj je sedaj resnica? Predvčerajšnjem je nam tukajšnji dopisnik poročal, da je ključavničarskega pomočnika Karla Mayerja na vlaku okradel njegov tovariš Karel Fiala, potem pa v Kresnicah izstopil. — Včeraj nam je pa dopisnik iz Štajerskega poročal, da je Mayer okradel med vožnjo blizu Maribora svojega tovariša strojnega kurjača Franca Korica. Varnostnim oblastim ostane za nekaj časa nerešeno vprašanje jeli tat Fia ali Mayer. Vsekakor je moral v Ljubljani, ali na Štajerskem tat ovaditi fingirano tatvino.

Zatehla psa. V prisilno delavnico sta se zatekla dva velika psa, ki sta najbrž z Viča, ker imata ovrtnika z napisom „Vič 1908“. Eden psos je bel in črn, drugi rumen in bel.

Iz Amerike se je včeraj pripeljalo 11 Slovencev.

Izpuščene reči. Kuharica Marija Strniševa je izgubila denarnico z manjšo vsoto denarja. — Trgovska vajenka Marija Černačeva je izgubila zlat za 20 K. — Neki poročnik je izgubil štiri bankovce po 10 K.

Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva „Merkur“ v Ljubljani. V službo se sprejemajo: 1 poslovodja za na deželo, 2 knjigovodja in korespondenta, 1 potnik, 4 kontoristi, 6 pomočnikov mešane stroke, 2 pomočnika špecerijske stroke, 3 pomočniki manufakturne stroke, 1 pomočnik železninske stroke, 2 kontoristinj, 1 blagajničarka, 3 prodajalke, 6 učencev. — Službe iščejo: 4 kontoristi, 2 knjigovodja, 20 pomočnikov mešane stroke, 3 pomočniki špecerijske stroke, 2 pomočnika manufakturne stroke, 2 pomočnika železninske stroke, 3 pomočniki modne in galanterijske stroke, 14 kontoristinj, 6 blagajničark, 6 prodajalk, 1 učenka. Posredovalnica posluje za delodajalce popolnoma brezplačno, za delojemalce proti majhni odškodnini.

Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 29. marca do 4. aprila 1908. Število novorojencev 17 (= 22.1‰), mrtvorojen 1, umrlih 24 (= 31.2‰), med njimi so umrli za vratico (davič) 1, za jetiko 3 (2 tuja), vsled mrtvouda 4 vsled nezgode 2, za različnimi boleznimi 13 za menengitis cerebro spinalis 1. Med njimi je bilo tujecev 14 (= 58.3‰), iz zavodov 20 (83.3‰). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer: za škrlatno 2 za vratiko 2, za Menengitis cerebro spinalis ep. (garnizjska bolnica št. 8) Ljubljana 1.

„Društvena godba Ljubljanska“ koncertuje danes zvečer v hotelu „Južni kolodvor“ (A. Seidl). Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina prosta.

„Društvena godba Ljubljanska“ koncertuje jutri v nedeljo zvečer v restavraciji Anton de Schia va (hotel Grajzer, Dunajska cesta št. 32). Začetek ob 8. zvečer. Vstopnina prosta.

Ljubljanski sekstet na lok svira jutri v restavraciji pri „Črnom orlu“ (Gosposke ulice). Začetek ob 8 zvečer. Vstopnina prosta.

Drobne novice.

— V prilog uslužbenkam pri državnih železnicah. Železnično ministrstvo je uredilo ravnokar službene razmere in plače za manipulantinje državnih železnic, in sicer se uslužbenk razdele v dve kategoriji: manipulantinje in oficijantinje. Dosedanjim manipulantinjam se zviša mesečna plača od 70 na 80 K, nanovo sprejete manipulantinje pa bodo dobivale le dnevno 2 K 60 v, oziroma 3 K 20 v. Oficijantinje postanejo tiste manipulantinje, ki so služile v splošno zadovoljnost 5 let, napravijo izpit ter so samice ali vdove. Za nje veljajo službene določbe, kakor za moške uslužbenice, samo ne glede uniforme, stanarine, naravnega stanovanja in starostne doklade.

— Uradni jezik pri češkem namestništvu. Češki namestnik je izdal naredbo na vse svoje uradnike, kjer

jim prepoveduje, reševati češke vloge v češkem jeziku, češ, da je uradni jezik namestništva nemški.

— Sanitetno ministrstvo v Avstriji se ne ustanovi, kakor je nameravala vlada, temu se le reformira vrhovni zdravstveni svet.

— Nemški cesar in cesarica sta prispela včeraj na otok Korfu, kjer ju je sprejela grška kraljeva rod-bina.

— Za jubilejske slavnosti na Dunaju je dovolil dunajski občinski svet 300.000 K.

— Atentat na smodnišnico. Na polotoku Lapadu pri Dubrovniku je velika vojaška smodnišnica. V noči 9. t. m. je nekdo trikrat streljal na vojaško stražo. Vojak je streljal nazaj, nakar je več moč zbežalo v bližnji gozd. Vrata v smodnišnico so bila v vlomljena. Oblasti imajo na sumu italijanske anarhiste ter so ukrenile obširne varnostne odredbe.

— Nevesta ahruskega vojvoda. Američanka Elkins je dobila že štiri grozljiva pisma anarhistov, ki ji groze z dinamitom, ako svoje zaroke ne razveljavi. Njeno hišo stražijo noč in dan detektivi.

Razne stvari.

* **Slutnja smrti.** Cesarica Fridrika, mati sedanjega nemškega cesarja, ni bila sicer praznovernica, vendar si je svojo smrt mnogo poprej napovedala. Cesarica je živela v Poznaju, ko se je prišla k njej posloviti gospa Moor, ki je odpotovala na Angleško, odkoder je bila tudi cesarica doma. Cesarica ji je rekla: »Obžalujem, da se ne bodeve več videli na svetu.« — Toda Veličanstvo, Vi ste vendar popolnoma zdrava, odkod Vam vendar prihajajo take misli?« Cesarica ji je nato pripovedovala, da se ji je prikazal v spanju starec ter ji rekel, da ji pride neka ptica voščiti dobro jutro, a kolikorkrat bo prišla, toliko dni ji je še živeti čez leto. Privikrat je priletel črn ptič — menda krokro — na okno cesaričine spalnice 1. oktobra ter se nato še šestkrat vrnil. Cesarica je bila vsled tega prepričana, da bo umrla čez leto in šest dni. In res je umrla cesarica 5. oktobra 1907, in sicer le en dan poprej, kakor si je prorokovala.

* **Kralj in anarhist.** Mladi španski kralj je izvedel, da v neki tovarni blizu Barcelone dela mož, ki je hud anarhist in ki se je že javno bahal, da bodeta s kraljem obračunala, ako le prideta skupaj. Kralj se je nato peljal v spremstvu edinega prijatelja v avtomobilu k dotični tovarni ter se dal peljati v delavnico razpiztega anarhista. Kralj ga je začel izrazevati o delu ter se sploh živo zanimal za naporno službo. Delavec je spoznal kralja ter se je čudil, da se mu upa kralj brez spremstva in brez orožja približati, a ostal je malobeseden. Kralj ga je vprašal, ali ima mater, ženo in otroke. Anarhist je razdraženo odgovoril: »Nimam matere, ženo pa sem dobil šele pred kratkim časom.« Se večje je bilo delavčevu začudenje, ko mu je kralj ponudil cigareto, a končno si je vzel rožo iz gumbnice ter jo izročil delavcu z besedami: »Vzemito to rožo ter jo nesite svoji mladi ženi; povejte ji, da ji rožo pošilja kralj, ki jo prosi, naj ta dar sprejme.« Nato je kralj ljubeznivo pozdravil ter se poslovil, dočim je delavec strme zrl za njim in na rožo.

* **Ladjedelstvo na Angleškem.** Lani so na Angleškem ladjedelnice zgradile 877 ladij z 1.742.365 tonelatami. Od teh je bilo 841 ladij s 1.607.390 ton za trgovinsko mornarico, a ostalo so bile vojne ladje. Zanimivo je, da so skoro vse ladje zgrajene v omenjenih ladjedelnicah, bile za inozemske trgovinske mornarice. Za Avstro-Ogrsko se je zgradilo 21 ladij z 87.758 tonelatami. Torej šestkrat več nego v naših domačih ladjedelnicah.

* **Statistika nevest.** Na Pruskem se je leta 1906. poročilo 309.922 žen in deklet, med njimi je bilo 68.468 služkinj, torej 22 odstotkov vseh nevest. Šivilj se je poročilo le 30.109, torej 5 od sto, prodajalk, trgovskih uslužbenk, kontoristinj itd. pa le en odstotek.

* **Od kdaj začenjamo leto s 1. januarjem.** Leto se ni vedno začenjalo s 1. januarjem. Skoraj splošno je prišlo to v navado šele početkom 18. stoletja. Dolgo časa so v krščanskih deželah pričenjali leto s 1. marcem, a v Benetkah so pričenjali leto s prvim marcem vse do padea republike, to je do leta 1797. V mnogih deželah so tudi pričenjali leto s 25. marcem, praznikom Marijinega oznanenja. V Italiji so to odpravili leta 1751. s posebnim ediktom, v Angliji pa z uvedbo gregorijanskega koledarja l. 1781. — Na Pruskem je bila tudi zelo razširjena navada, da so pričenjali leto na Veliko noč. Ker se pa velikonočni praznik menja v razdobju 35 dni, ni bilo to kaj posebno praktično, kajti leta niso bila vedno enako dolga in zato so nekateri dnevi meseca marca in aprila manjkali,

v drugem letu se jih je pa dvakrat štelo. Bizantinci so pričenjali svoje leto s 1. septembrom, in sicer radi tega, ker je njih davčno leto začelo s tem dnevom. Pravoslavna cerkev pričinja svoje leto še dandanes s tem dnevom (kakor n. pr. rimska s 1. adventno nedeljo). V srednjem veku je bil zelo razširjen začetek leta tudi božični praznik. Najprej se je l. januar določil kakor začetek leta pod Julijem Cezarjem, po tem računu so šteli povsod, kjer je bil uveden julijanski koledar in tudi prvi kristjani so svoja leta šteli na ta način.

* **Kaj znajo princezinje.** V Evropi je več princezinj, ki bi si v potrebi mogle tudi same služiti kruha. Vojvoda Friderik Ferdinand Holštajn - Glücksburg, katerega soproga je sestra nemške cesarice, ima pet hčer, katerih vsaka je v posebni stroki izveščana. Najstarejša je omožena z vojvodom Koburškim, druga je nevesta princa Avgusta Pruskega. Prva zna perfektno stenografirati in pisati na stroj, druga slika miniaturo, tretja je izučena bolnišna strežnica, četrta je izborna kuharica, peta pa otroška vrtnarica. — Princezinja Hermina Reuss se bavi z urarstvom. Vojvodinja Filip Vitemberška, rodom avstrijska nadvojvodinja, izdeluje vsake vrste bandaje in nogavice iz gumija. Avstrijska nadvojvodinja Friderik, mati tolikih lepih otrok, zna izdelovati posebne vrste dišečih voščenic sveč. Bavarska princezinja Arnulf izdeluje najkrajše čipke za svojo potrebo. Švedska princezinja Karel, hči danskega kralja, izdeluje vsakovrstne igrače, tako da imajo njeni otroci le igrače, ki jim jih napravlja mati.

* **4 osebe za 40 rubljev.** Blizu Kieva so roparji navalili ponoči na železnično čuvajnico, razbili vrata, zvezali čuvaja, ženo, hčer in očeta. Ker so zvezani odgovarjali, da nimajo denarja, so jih roparji grozovito trpinčili odrezavši jim nčesa, a ker tudi sedaj niso hoteli izpovedati, kje imajo denar, so jih roparji ubili, nato pa preiskali vso hišo, toda našli so le 40 rubljev.

* **Pomanjkanje mesa v Ameriki.** Dosedaj je Amerika zalagala Evropo s svojim konzerviranim mesom (Liebig). Vsd finančne krize so ameriški farmerji poprodali živino, in nastalo je toliko pomanjkanje mesa, da so morali iz Anglije nazaj pripeljati nad 3 milijone centov konzerviranega mesa, ki je svoječaso prišlo iz Amerike.

* **Premoženje predsednikov francoske republike.** Prvi predsednik tretje francoske republike Thiers je vladal 27 mesecev, a se ni obogatel. Z ženo je dobil veliko doto, a ogromno honorarjev je dobil za svoje delo: »Zgodovina konzulatov in cesarstev«. Ko je umrl, je zapustil 8 milijonov frankov. — Maršal Mac Mahon je živel edino le od svoje maršalske plače, ki za tako velikega gospoda ni prevelika. — Jules Grevy je dobival do leta 1879. letno rento 20.000 frankov, a ko je leta 1891. umrl, je zapustil 6 milijonov fran., ki si jih je prihranil. — Carnot je vse izdal, kar je od države dobil. Imel je 50.000 letne rente, ki jo je zapustil svoji vdovi, katera vsled tega ni sprejela pokojnine od države. — Kazimir Perier ima premoženje 40 milijonov frankov. Loubet je bil napram njemu siromak. Fallieres živi zadovoljno s svojo predsedniško plačo.

* **Velika elektrarna v Hercegovini.** V Jablanici zgrade veliko elektrarno ter izrabijo kaskade Neretve in Rame za 49.000 konjskih moči. Za koncesijo se potegujeta dva dalmatinska konzorcija v Spljetu in Zadru. Električna se porabi v prvi vrsti za gonilno moč na železnici preko Ivanove planine, a ostane še vedno mnogo električne sile za razne tovarne in industrijska podjetja.

* **Blondinke izumirajo.** Kakor znano so bila mnoga stara plemena plavalasa n. pr. Gali, Tevtoni, Slovani, Skandinavci, Angli, Perzi itd. Tudi v Homerjevih pozijah so taki junaki in junakinje. Celjo Mavri, ki so svoječaso zavzeli Spanijo, so bili plavalasi. Pozneje so začeli od stoletja do stoletja svetlolasa plemena izumirati, a sedaj so proračunili znanstveniki, da v 600 letih ne bo več plavalasega človeka na svetu. — Čestilci blondink imajo potemtakem še precej časa za ljubimkovanje.

* **Casopisi uničijo ameriške gozde.** Dasi ima Severna Amerika še vedno ogromne gozdove, izračunili so statistiki, da v 33 letih ne bo niti drevesa več v celi državi, ako tehni-ka ne iznajde drugega materiala za proizvajanje papirja. Gozdove uničijo namreč časopisi, ki se neprestano množijo ter požrejo neizmerno mnogo iz lesu pridelanega papirja. L. 1905. se je dnevno proizvajalo desetkrat več papirja kakor pred 25 leti. Produkcija papirja požre na leto 50.000 ha gozdov. Leta 1905. so se stavili ameriški časopisi s 6000 stroji. Vsaka nedeljska številka šestih velikih njujorskih časopisov obsega povpre-

čno po 60 strani orjaškega formata, in za vsako tako številko je treba toliko papirja, kakor za 480 strani obsegajoče knjigo. Vseh velikih nedeljskih izdaj imajo Zedinjene države 456. V vseh teh izdajah je toliko tiskane papirja kakor bi ga imela knjižnica s 6 milijoni po 500 strani obsegajočimi knjigami.

* Iz življenja človeške drobnarije. Je mnogo nečivilovanih narodov, pri katerih je navada, da postavijo novorojenca pod padajočo vodo, tako da jim voda poškropi temena. To jih baje silno okrepeva. Drugi narodi mažejo male detinske glave z lojem, da bi jih nikoli ne bolele. Na Bulgarskem devajo kmečke matere novorojenca na glavo gorko jajce, da bi postali močni. V mnogih kraljih Indije zagalajo obraz novorojenega deteta, kakor to ima njegova mati; v drugih pokrajinah vtikajo malemu bitju lišnji obroč skozi nos. Tatarji ovijajo dete s plastjo masla; Turki ga posipljajo s soljo. Indijski dete se nosi v košu na materini glavi; na kitajskem ga pripenjajo na hrbet odraslega deteta. Starejši bratje in sestre so tudi pri Indijancih na Amazonski reki pazniki spavajočih dojenčev. Iste se tam umetno ovije v palmovo listje in potem obesi med dvema palmama. Veter guga to enostavno zibelko. Ali tamošnje opice se kaj rade zabavajo s tem, da mečejo na dremajoče dete kokosove orehe. Zato mora kako večje dete poditi opice iz dreves. Kalifornski Indijanci rabijo za svoj naraščaj željvo črepijo kakor zibelko in nosila. V Guineji izgrebe mati v razgretim pesku jamico in zasuje v njo dete do pasa. Od tod ne more uteči in mati odide mirnim sremem za svojim delom. Nekje si pa matere privoščajo ta luksuz, da razpostiljajo jamico v pesku prav lepo za nojevem perjem. Kočujoči mongolski narodi prenašajo svoje dojenca na ta način, da jih vložijo v kožne melbove in obešajo potem na hrbet velbloda, pri taborjenju pa na dolg drog, ki se ga natika v pesek. Na Laponskem razpostilja mati svojo ogromno kožnato boto z mahom in vložijo dete vanjo. Po leti obeša to čudno zibelko na vejo drevesa, po zimi jo enostavno zagrebe v sneg. K maši jemajo tam dete s sabo v cerkev, ali najdobjeje kričanje zagrebejo na gori navedeni način pred cerkvijo v sneg in pustijo jih tam pod varstvom vernega psa mirno spati. Dete je tam bolj na varnem in mu je bolj zdravo nego doma v polutemni ledeni koči.

* Kdo je izumil igralke karte. Ni ga na zemlji kulturnega naroda, kateremu ne bi pripisovali povestničarji te slave. Eni trdijo, da so prebivalci Indije in Kitajskega strastno igrali karte, ko Evropejci o njih niti pojma niso imeli. Drugi so pa začeli trditi, da so se karte azijskih narodov znatno razlikovale od onih evropskih narodov ter da so v Evropi samostalno izumili karte ravno tako kot strelni prah, katerega Evropejci niso poznali pred 14. stoletjem. V drugem slučaju nastane vprašanje, kateri evropski narod je prvi izumil karte. To pravo si prisvajajo Italijani, češ, da najstarejša igra »Tarok« izvira od njih. Italijanom ugovarjajo Portugalci, ki trde, da je karte izumil glasoviti portugalski igralec Tarocco. Pa tudi Francozje si laste prvenstvo na tem polju, trdeč, da se najstarejše karte nazivljajo po njihovem glasovitem igralcu »La Hire«. To pravo si prisvajajo še Angleži in Španjolci. Najverjetnejše je končno, da so karte prinesli v Evropo cigani, ker je zgodovinsko dokazano, da so karte sprva služile za čaranje in jele pozneje so jih začeli rabiti za igranje. Da so se karte tako hitro razširile po vsem svetu, je najbolj pripisovati Nemčiji, ker so Nemci začeli na njih izvajati razne slikarije. Najstarejšo nemško igro »Skat« je izumil leta 1835. Friderik Hempel, odvetnik v Altenburgu.

* Kaki reveži so voditelji socialnih demokratov? Veliki socialist Friderik Engels je zapustil 500.000 mark. Liebknecht je imel stalne plače 7200 mark in 3000 mark postranskih dohodkov. Dr. Arous ima dohodkov za 3—4 ministrske plače, tiskarnar Dietz v Stuttgartu je pa rekel Bismarcku v obraz, da ne gre z njim menjat. Tvorničar Singer ima 400.000 mark letnih dohodkov, Auer pa 700.000. Bebel je milijonar, »so-druga« Wollmar in Friedländer pa stanujeta v palačah. Tudi Stadthagen, Kessler, Schonlack, Fischer so milijonarji. Zakaj ti ljudje ne razdele svojega premoženja med delavstvo? Saj so si ga vendar med delavstvom nabrali!

* Anekdota s Haiti. Znameniti ameriški slikar Henrik Damahan, ki je več časa bival radi študij na otoku Haiti, pripoveduje krasno anekdoto, ki je jako značilna za razmere v oni republiki črncev. Enkrat se je sprehajal s svojim prijateljem iz Irskega po ulici, ko je mimo marširala četa črnih vojakov. »Počakaj,« je re-

kel Irec. »Hočeš videti, kako razženem celo četo?« Komaj je slikar odgovoril da ali ne, je vzel Irec iz žepa nekoliko dvajsete in vrge jih je med vojake. Takoj je bilo discipline konec. Vojaki so se začeli kar tepsti za denar. Nekoliko dvajsete so pograbili črni rekrute, nekoliko jih je tudi dobil sam — poveljnik čete. Z resnim obrazom je komandant vtaknil najden denar v žep in potem aretiraval veselega Irec, češ, da brije norce iz republikanske vojske. Šele nekoliko steklenic ruma ga je rešilo zapora.

* Čevlji kralja Aleksandra. Pred okrajnim sodiščem v Varšavi bo v kratkem zanimiva razprava. Varšavski čevljar Kaminsky je bil dobavitelj čevljev za srbski kraljevi dvor ter je dobavil obuvalo za kralja Aleksandra in njegovo ženo, toda za dobavljene reči ni dobil plače. Zdaj je tožil srbskega glavnega konzula ter sodnim spisom priložil potrdilo, da je bil kralj Aleksander pokopan v čevljih, ki jih je dobavil Kaminsky in kateri se niso plačali.

* Žrtve volkov v Sibiriji. Kakor poročajo ruski listi, je bilo v zimi leta 1907. samo v okraju Tomsk od volkov raztrganih 965 konj in krav, 800 telet in koz ter 2150 ostalih domačih živali, kar znači skupno vrednost 35.000 rubljev. Ljudi so v tem okraju volkovi raztrgali 17.

* Nekaj zadrugne statistike. Stevilo članic posameznih slovanskih združenj zvez, katere so združene v »Splošni zvezi avstrijskih kmetijskih združenj na Dunaju« je bilo konec leta 1907. sledeče: 1. Zadruga Zveza v Celju 200 zadrug (80 raiffeisenovk, 120 različnih drugih zadrug, med njimi 73 posojilnic, 2 nakup, in prod. zadrugi, 21 mleh. zadr., 4 kletarska, vinarska in sadjarska društva, 12 konsumnih gospod. in trgovskih zadrug, 3 stavbinske zadrug, in 5 raznih). 2. Zadruga zveza v Ljubljani 433 zadrug (242 raiffeisenovk, 191 raznih drugih zadrug). 3. Goriška zveza gospodarskih zadrug in društev 32 zadrug (21 raiffeisenovk in 11 drugih). 4. Zadruga zveza v Splitu 62 zadrug (47 raiffeisenovk in 15 drugih). 5. Osrednja zveza čeških gospodarskih zadrug v kralj. Češkem v Pragi 1419 zadrug (1143 raiffeisenovk in 276 drugih). 6. Zveza čeških gospodarskih zadrug v vojvodini Šleski 74 zadrug (47 raiffeisenovk in 27 drugih). 7. Zveza rusinskih gospodarskih zadrug v Černovicah 147 zadrug (137 raiffeisenovk in 10 drugih). Razne včlanjene nemške zadrugne zveze štejejo skupno 3019 zadrug (2567 raiffeisenovk in 482 drugih), dve italijanski združni zvezi 112 zadrug (63 raiffeisenovk in 49 raznih), ter ena rumunska zadruga zveza v Černovicah 150 zadrug (143 raiffeisenovk in 7 raznih zadrug). Skupno je tedaj po združenih zvezah včlanjenih v »Splošni avstrijski zvezi« 5692 zadrug.

Rnjževnost.

V ugledni zbirki cerkveno-pravnih spisov, ki jo izdaje priznani učenjak, vseučilišni prof. dr. Ulrik Stutz v Bonnu v založništvu knjigarja Ferdinanda Enke v Stuttgartu, izide kot 49. in 50. zvezek te dni in sicer še pred Veliko nočjo, znanstvena razprava g. sod. pristava dr. J. R. Kušaja v Gradcu z naslovom: »Joseph II. und die äusseren Kirchenverfassung Innerösterreichs. (Bistums-, Pfarr- und Klosterregulierung.) Ein Beitrag zur Geschichte des österreichischen Staatskirchenrechtes.« — Precej obširna, nepristranska in strogo na virih sloveča razprava se bavi z velevažnimi cerkvenimi spremembami, ki jih je donesla jožefinska doba notranje-avstrijskim deželam in bo po svoji vsebini gotovo zanimala duhovniške in posvetne inteligentne kroge, posebno ker je knjigi dodana tudi karta o predjožefinskih notranje-avstrijskih diecezah. — Opozarjamo na knjigo že naprej vse prijatelje domače vede in zgodovine ter bomo poročali natančneje o njej, kadar jo bomo dobili in prebrali.

Telefonska in brzojavna poročila.

Ministrski svet.

Dunaj, 11. aprila. Ministrski svet je imel danes ob 10. dopoldne sejo, zadnjo pred veliko nočjo. Seja je trajala tri ure. Udeležili so se vsi ministri razen obolelega železniskega ministra dr. Derschatta.

Ministri na počitnicah.

Dunaj, 11. aprila. Trgovinski minister dr. Fiedler se odpelje jutri za nekaterimi svojimi uradniki v Trst, kjer ostane tri dni. Finančni minister dr. Korytowski bo o velikonočnih počitnicah bival v Opatici, ministrski predsednik baron Beck in naučni minister dr. Marchet pa na Brionskih otokih pri Pulju.

Baron Beck v avdijenci.

Dunaj, 11. aprila. Cesar je danes sprejel v posebni avdijenci ministrskega predsednika barona Becka. Beck je poročal o preteklem zasedanju drž. zbora ter prosil za-se in za nekatere ministre za dopust.

Češke predstave na Dunaju.

Dunaj, 11. aprila. Češke gledališke predstave se bodo le vršile na Dunaju. Baron Beck se je namreč izrazil napram ravnatelju »Narodnega divadla«, da višji krogi to naravnost žele.

Predsednik mladočeškega izvrševalnega odbora pri Beeku.

Praga, 11. aprila. Predsednik izvrševalnega odbora mladočeške stranke dr. Škarda se je na poziv ministrskega predsednika barona Becka odpeljal na Dunaj.

Borba za enakopravnost.

Praga, 11. aprila. Vse češke obrtne zbornice so sklenile, da odsele ne bodo več sprejemale nobenih nemških dopisov od namestništva ali od ekrajnih glavarstev.

Ban Rauch pijan na ulici.

Zagreb, 11. aprila. Snoči ob polu 7. zvečer se je ban baron Rauch šel po ilici v spremstvu detektiva in svojega strežaja. Mnogoica je hotela proti njemu demonstrirati, a ker so se ljudje prepričali, da je ban silno vinjen, so opustili vsako demonstracijo in ga popolnoma ignorirali.

Aehrenthal v Pešti.

Budimpešta, 11. aprila. Minister zunanjih del baron Aehrenthal je imel dopoldne dolgo konferenco z dr. Wekerlejem. Popoldne bo konferiral se z ministroma Kossuthom in Andrássyjem.

Umirovljenje profesorja Šurmina.

Zagreb, 11. aprila. Iz zanesljivega vira se potrjuje vest, da namerava vlada upokojiti poslance vseučiliškega profesorja dr. Gjuro Šurmina. Med vsenčuliškimi profesorji je ta vest vzbudila veliko ogorčenje; sklenili so baje, da se solidarno upro proti takemu nasilstvu s strani vlade.

Ministrska kriza na Srbskem.

Belgrad, 11. aprila. Ministrski predsednik Pašić ostane na krmilu, izvršil bo samo rekonstrukcijo kabineta. Iz kabineta izstopijo ministri Putnik, Petrović in Jovanović. Portfelj vojnega ministarstva prevzame general Stefanović, minister notranjih del pa postane eden izmed poslancev mladoradikalne stranke.

Belgrad, 11. aprila. Kralj Peter je sprejel demisijo Pašićevega kabineta zopet Pašiću. V novi ministristvo ne vstopijo več dosednji ministri Petrović, Putnik in Jovanović. Portfelj ministra notranjih del je Pašić ponudil državnemu svetniku Belosavljeviću.

Nesreča na Nevi.

Petrograd, 11. aprila. Ledene plošče so podrle leseni most, zgrajen preko reke Neve. Na stotine oseb je padlo v vodo. V bližini se nahajajoče ladje so hitele na pomoč ter rešile večinoma vse ponesrečence.

Pojasnilo

k »Izjavi in pozivu«.

Izjava in poziv gg. dr. Müllerja in tovarišev v sobotni številki »Slov. Naroda«, zahtevata sledeči opis dejanskih razmer pri »Podpornem društvu za slovenske koroške dijake«:

1. Za podpore se je oglasilo 11 koroških visokošolcev iz Gradca, Prage in Dunaja. Odbor je dovolil podporo vsem prosilec, izvzemši enega samega, ki ni bil niti vpisan na kateri visoki šoli za tekoče šolsko leto, niti ni opremil svoje prokurje s spričevali v učnih uspehih minulega šolskega leta. V tem slučaju je ravnal odbor tako, kakor je navada pri vseh podpornih društvih. Določujoč podporne svote, se je odbor oziral: 1. na potrebnost dijaka, v kolikor mu je bila znana, ali iz lastnega opazovanja ali iz predloženih sirovinških spričeval; 2. na dejstvo, da so stroški za različne stroke visokošolskih študij tudi različni. Tista, odboru tolikrat čisto brez povoda očitana grožnja v »Miru« za odbor ni eksistirala.

Zanašajoč se na uspeh nabiranja prispevkov v minulih letih je dovolil odbor vsem deseterim prosilec 1900 K.

2. Tajnik gosp. profesor Scheinigg je kmalu po obdruženem zboru spet prevzel tajništvo, ko se je slučaj, ki je bil povod njegovemu izstopu iz odbora, lojalno pojasnil.

3. Kakor v prejšnjih letih, smo naročili tudi za l. 1907/8 položnice o. kr. pošne hranilnice pri celovških podružnicah »Ljublj. kreditne banke«, že v jeseni, valed spremembe v vodstvu te podružnice se je pa naročilo izvršilo stoprav meseca svečana in potem se je šele razposlalo letno poročilo s prošnjo za prispevke in s ložnico.

4. Dosedanji uspeh teh prošnji je res tako slab, da društvo ne more še izplačati vseh dovoljenih podpor, ker je na razpolaganje poleg preostanka l. 1906/7 in obresti nedotak-

ljive glavnice novih prispevkov samo (do 9 aprila 1908) 375 K. — Če se tej svoti prišteje saldo 1906/7 l. v znesku K 606 97 in obresti K 49 70, imamo šele K 1081.67 na razpolaganje. Ker se je doslej izplačalo za podpore K 960.—, K 31 33 pa za položnice in poštnino, imamo samo še K 40 34 v blagajni, ki se bodo izplačale po Veliki noči.

5. Podporno društvo bode vršilo svojo nalogo tudi v bodoče v smislu svojih ustanoviteljv in v duhu svojih pravil.

V Celovcu, dne 9. malega travna 1908.

Dr. J. Brojo, predsednik; dr. Jakob Smet, podpredsednik; Janez Scheinigg, tajnik; Jos. Apli, blagajnik; V. Legat, računski pregledovalec; I. Krammer, računski pregledovalec.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon

Avstrijska specialiteta. Na želodcu duhačim ljudem priporočati je porabo pristnega »Mollvege Selditz-praska«, ki je prekušeno domače zdravilo in vpliva na želodce krepilno ter pospešuje na prebavljenju in sicer z rastočim uspehom. Skatljica 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in tr. dvorci zalagatelj, DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov preparat, razkazovan z varnostno znamko in podpisom. 3610—11

Prof. Pavlov označuje na podlagi točnih preiskav z trav tek za najmočnejšega zdravila sekretorskih žleznih živec. Prav odlično pa zbuja tek, krepke želodce in olajšajo bolečine prične Bradyjeve žleznice kapljice. Pospešujejo opravila prebavnega dela, olajšajo jesti, odstranjujejo telesno, dobrobitu škodljivo napačenje, čezmerno tvorbo kislin, telesno zaprtje, žleznice bolečine in drugo motenje prebave. Dobi se v lekarnah. C. Brady, lekarnar, Dunaj I., Fleischmarkt 1366 razpošilja 6 steklenice za K 6.—, 3 dvojne steklenice za K 4.50 franko.

LJUBLJANSKI ZVON

MESEČNIK ZA KNJIŽEVNOST IN PROSVETO LETNIK XXVII. (1907).

Izhaja po 4 pole obsočen v veliki osmerki po eden pot na mesec v zvezkih ter stoji vsa leto 9 K 20 h, pol leta 4 K 60 h, četrt leta 2 K 30 h.

Za vse neavstrijske dežele 11 K 20 h na leto. Posamezni zvezki se dobivajo po 80 h.

Narodna Tiskarna v Ljubljani.

Proti zobobolu in gnilobi zob

Izborne deluje dobro znana antiseptična

Melusine ustna in zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust. 1 steklenica s navodoma 1 K.

Bi gorodnemu gospodu M. Levstiku, lekarnarju v Ljubljani.

Vaša izborna Melusine ustna in zobna voda je najboljšo sredstvo zoper zobobol, odstranjuje neprijetno sapo iz ust in je neprekosljiv pripomoček proti gnilobi zob, zato jo vsakemu najtopleje priporočam. Obenem pa prosim, pošljite še 3 steklenice Melus. ustne in zobne vode. Dovolim, da to javno omanite, ker je res hvale vredno.

Leopold Gangl, mestni tajnik. Metlika, 24. aprila 1905.

Dož. lekarna Mil. Lousteka v Ljubljani; Resljova cesta št. 1. Plošč novozgrajenega Fran. Jožefovega trga 25 15

Darila.

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so darovali v mesecu marcu t. l. sledeči gospodje in društva: Moška podružnica Zalec 27 K 10 v.; H. Vodopivec, Koper, nabral na dramatični veselici 8 K; ženska podružnica Gradec iz nabiralnika 10 K 40 vin.; Jos. Komljanec, Ptuj, iz nabir. 4 K 24 vin., in razne darove 6 K 72 vin.; Anton Pahor, Miren 3 K; J. Vrhovnik, Ljubljana, iz nabir. v trnovskem župnišču 3K 4 v.; Iv. Uslahar, Črnomelj, iz Spreitzerjevega nabiralnika 10 K; županstvo Dul pri Hrašniku 20 K; ženska podružnica St. Juri ob južni železnici 130 K; Fr. Gregorka, Brežice, narodni davek 1 K 50 v.; mavšel pri »Traneku« 1 K 40 v.; Rudolf Horvat, St. Peter, narodni davek A. Domicelj 1 K; Alb. Avensek, Maribor, iz nabiralnika v »Narodnem domu« 29 K (med tem zneskom je znesek 11 K od velepos. J. Svigelja); Alb. Avensek, Maribor, nabral za šopke na pustni torek po gđ. Schweiger in Ribič 18 K 58 v.; Mohorjani v Trstu 10 K; Fr. Dunaj in Fr. Vunderl, nabrala na gostiji Jožefa in Marije Kšela v Mehottjaku 7 K 47 v.; tamburaški klub, Borovnica, 10 K; Avgust Škabrne, Ljubljana, 3 K; posojilnica Brežice 30 K; Ivana Zmerzikar, Vurnberg, 7 K; Zorž Auer, Radovljica, doblje-

no stavo 10 K; Matko Zorjan, Gradec, nabral na gostiji R. Zorjanove z Jos. Klobučarom v Središču, 11 K; ženska podruž. Sv. Lovrene 45 K; podružnica Vransko pošilja, in sicer iz nabiralnika v gostilni g. Košenina 17 K, narodnega davek 16 K; iz nabiralnika cerkvenih pevcev v župnišču 2 K, skupaj 35 K; podr. na Brdu, iz nabiralnika v Lukovici, nabrala Francika Ključevnik 10 K 30 v.; Viki Dolenc, Vrhnika, iz nabiralnika 3K 6 v.; I. Holj, Zapetka pri Brežicah 8 K 12 v.; Peter Strel, Mokronog, nabral na veselici starih dosluženih vojakov 7 K 85 v.; narodna čitalnica Krško, iz fonda gledališnega odra 15 K; občina Radomlje 20 K; podružnica Radomlje 183 K 71 v.; Iv. Bartol, Hrib, iz nabir. 7 K; Henrik Steska, Logatec, 3 K; Anton Gostič, Brežice, narodni davek 1 K; J. Grile, Brežice, narodni davek 1K 50 vin.; Vekoslav Kavšek, Brežice, narodni davek 1 K 50 v.; dijak v C. 6 kron; Fran Cigoj, Gorica, na plesu goriške slov. mladine nabral 38 K 5 v.; I. Rahne, Brdo, iz nabir. 9 K 19 v.; podr. Bovec, zanjo nabral mizarjski pomočnik A. Breščak 14 K 7 v.; Anton Kozlevčar, Rakek, narodni davek 21 K; Kristina Grebenc, Velike Lašče, iz nabiralnikov: Ivan Hočevar, Velike Lašče, 90 v.; Ivan Hočevar-Padarjeva gostil., Vel. Lašče, 1 K 4 vin.; Matija Hočevar, Vel. Lašče, 5 K 74 vin.; Hočevar Ivana, Vel. Lašče, 28 v.; Grebenc Franc, V. Lašče, 7 K 20 v.; Pucelj Ivan, Vel. Lašče 3 K 98 v.; Somrak Uršula, Vel. Lašče, 6 K 44 v.; Kastic Mar., Zdenška vas, 1 K 32 v.; Gruđen Jož., Podstenja, 2 K 12 v., skupaj tedaj 29 K 2 v.; Matevž Torkar, Podbrdo, v veseli družbi pri volitvi zbrani naprednjaki v hotelu Črnaprst, Hudajžna 10 K 70 v.; Neimenovani iz St. Ruperta v Slov. goricah 8 K 13 v.; Josipina Kraigher, Postojna, nabrala v nabir. v tabakarni 7 K; Rezi Vovk, Črnomelj, 5 K; Iv. Jelenik, Kozje, nabralo pri odhodu kaplana Jelšnika od Sv. Jurja ob južni železnici 25 K 10 v.; podr. Vel. Pirešica 6 K; N. N. Dolško, dar 10 K; restav. »Narodni dom« Ljubljana, iz nabiralnika 24 K 40 v.; neimenovani v gostilni Turka v Ljubljani daroval po tajniku A. Beretu z geslom: »Bog i napredni Slovenci« 10 K; gost. Mikuz, Ljubljana, nabir. 15 K 70 vin.; Ivan Koropec, Šostanj, polovični prebitek gled. predstave »Čevljar baron« 21 kron 12 v.; vesela družba pri županu Jos. Kosanu v Dražinjci 5 K; Albina Kovač, Loski potok, nabir. 8 K; podr. Gorenjska dolina, v Kranjski gori, 95 K 84 v., iz nabiralnikov: gostilna Železnik, Dovje, 7 K 20 v., hotel Mangart 6 K 40 v., hotel Razor 2 K 40 v., gost. Slavec 8 K 40 v., skupaj 24 K 40 v.; Benedikt Poniž, Gorica, 5 K; pevsko društvo v Braslovčah 17 K; Mimi Strgule, Begunje, nabrala v veseli družbi povodom zmage naprednih poslancev mest in trgov 12 K; rodbina Strgule, Begunje, mesto venca na krsto umrlega g. A. Šerkota v Cerknici 10 K; sedmošolec II. državne gimnazije, Ljubljana, 2 K; učiteljski III. letnika, Ljubljana, darovali 5 K; P. Miklavčič, Ljubljana, mesto venca na rakev gospe Stefan v Zagrebu 12 K; Janko Traven, Glince, 2 K 23 v.; Berta in Vladimir Vojska, Novo mesto, mesto venca na krsto Fr. Gregorača v Dolnji vasi 20 K; Otnar Golob, Kozje, nabral narodni davek 20 K; L. R. Litija, od šaljivega lista »Kopriva« 20 K; posojilnica »Žužemberk« 100 kron; Jos. pl. Marcheri, Idrija, mesto venca umrle g. Natalie Šepetavec 10 K; Jos. Šepetavec, Idrija, 20 kron; Roza Arigler, Gorica, zbirka učiteljskih kandidatinj 10 K; Peter Strel, Mokronog, kazenska poravnava 10 K; Fran Zacherl, Ljutomer, iz nabir. 9 K; A. Mladič, Šmarje pri Jelšah, 4 K; Obljube Fran, Krasno, po podžupanu M. Junčiču, nabralo v veseli družbi ob priliki zmage agrarne stranke 16 K; posojilnica v Črnomlju 30 K; posojilnica v Framu 10 K; podrž. v Trzinu iz nabir. 18 kron; podružnica v Trzinu 342 K; Bertica Müller, Zagorje ob Savi, narodni davek 5 K; podrž. pri Sv. Jakobu v Trstu iz nabiralnika kons. društva 16 K; Slov. akad. društvo »Adrija«, Praga, na račun nove pokroviteljine 50 K; podrž. Cerknica 28 K; Lovro Petovar, Ivanjkovec, nabral za licitirano oranžo 3 K 40 v.; ženska podrž. Vel. Lašče 72 K; Iv. Bubnič, Slivje, nabral 5 K 70 v.; neimenovani, dar 1 K; Albina Kovač, Hrib, iz nabiralnika 53 K 34 v.; posojilnica v Konjicah 50 K; ženska podrž. Ajdovščina, pokroviteljino 200 K; omizje navdušenih narodnjakov in narodnjakinj v hotelu »Kramar« v proslavo zmage naših svobodnoselnih deželnih poslancev, nabrala gđ. Ivana Majdič 11 K; Šek Devo, Gorica, darovali goriški srednješolci 32 K 54 v.; A. Pekovec, Bašlje, 1 K; bralno in pevsko društvo »Maribor« 18 K; Anton Mladič, Šmarje pri Jelšah, 4 K; družba svirčnika v Krakovem 1 K; dar učiteljske nika 1 K 80 v.; I. R., Gradec, nabral

v veselju družbi 18 K; tamburaško društvo Brežice 15 K 99 v.; A. Fabjan, Rihenberg, nabrala gđc. R. Pečenko med gosti svatbe g. Mravljence in g. Makovec 3 K 86 v.; Alb. Avsenek, Maribor, iz nabiralnika v »Narodnem domu« 15 K; Karel Štefin, Zidan most, iz nabir. 24 K; A. Skaza, Travniki, iz nabiralnika 2 K; akad. društvo »Triglav«, Gradec, čisti prebitek uprizoritve igre »Revi-zor« v Mariboru 289 K 21 v.; Milka Meden, Begunje pri Cerkljici, nabrala v gostil. g. Stergulec 12 K; hranil-no in posojilno društvo Ptuj 100 K; Rižnik Jan, Brezno, dar 2 K; Kozjak Gregor, Brezno, dar 2 K; Trinka- aus Avg., Brezno, dar 1 K; II. b razred I. državne gimnazije, Ljubljana, preostanek pri nakupu zvezkov 1 K; Jakob Rahne, Brdo, kazenska porav- nava N. R. 10 K; Adolf in Aleksan- der Jakob, Dunaj, za cigaretni pa- pir 53 K 6 v.; gost. Fajdiga, Sodra- živa, nabir. 18 K; podr. Komen iz nabiralnikov: št. 41 — 2 K, št. 65 — 2 K 79 v., št. 31 — 1 K 32 v., št. 50 — 1 K 65 v., št. 29 — 2 K 10 v., št. 91 — 6 K 95 v., št. 54 — 1 K 87 v., št. 2 — 3 K 81 v., št. 66 — 3 K 59 v., št. 44 — 1 K 50 v., skupaj 27 K 58 v.; po- družnica Komen, prispevek 20 K; Anton Mladic, Šmarje pri Jelšah, 10 K; A. Kupčič, Ptuj, gora, na- bral na lovcu večerji pri Klemen- tiču na Ptujski gori 12 K 9 v.; T. Marija Karlovšek, Celje, 2 K; Jos. Apih, Celovec, 5 K; Jos. Pečnik, Ka- pele-Brežice, nabiral v »Narodnem do- mu« 8 K; g. Steiner, Ljubljana, da- roval 40 K; gostilna pri »Sokolu«, Ljubljana, iz nabiralnika 10 K 11 v.; restavracija »Narodni dom«, Ljub- ljana, iz nabiralnika 9 K 4 v.; žen. podr. Ribnica iz nabiralnikov: J. Podboj, angelček, 15 K, A. Arko, an- gelček, 5 K 40 v., čitalnica v starem nabir. 3 K, skupaj 23 K 40 v.; Ludo- vik Špilar, St. Peter, iz nabiralnika 7 K 54 v.; Silvester Čaharija, Nabe- žina, iz nabir. 3 K 50 v.; I. Župečar, Celje, 1 K; stava v Vedetovi gostilni, Kaplja vas, 20 K; ženska podružnica Maribor 170 K; J. Zalaznika nabir., Ljubljana, 10 K; Fr. Zupančič, Ka- menica pri Dolu, iz nabir. 9 K; Ne- imenovan, Ljubljana, daruje name- sto računskih listkov 10 K; Česnik- Milavec, Ljubljana, za inserat na računskih listke, Ljubljana, 100 K; Andrej Tomažič, Lukavec, nabiral v veselju družbi Ajdovce, Šturcev in Lahavčanov 25 K 25 v.; L. Cvetnić, Rojani, iz nabir. 3 K 30 v.; ženska po- družnica Gradec iz pušice 14 K 20 v.; Hinko Šiško, Gradec, pošilja nabrani znesek od S. Ježovnika 2 K, imeno- van 1 K 33 v., Fr. Škrjanc 1 K, Fr. Škrjanc 1 K, M. Ježovnik 3 K, Fr. Kromberger 1 K, pošiljateljca 67 v., skupaj 10 K; I. Perdan, Ljubljana, prispevek od druž. vžigalic za I. če- trtletje 1500 K; Olga Gombačeva, Matavun, iz nabiralnika 6 K 70 v.; žup. v Zireh 10 K; trafika Pirotič, Ljubljana, iz nabiralnika golobčka 3 K 60 v.; stalno omizje v »Preše- rovi sobi« pri »Roži«, Ljubljana, po- šilja po A. Hudoverniku pokrovitelj- lino 200 K; dr. Gregor Žerjav, Ljub- ljana, prispevek šahistov v kavarni »Evropa« 2 K; A. Hudovernik, Ljub- ljana, nabiral narodnega davka za marej 1908 — 45 K.

Upravištvu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda.
Slovenski dijaki, tu, nabrali 6.90. — G. Mal- čika Skušek in Metliki nabrala od »neime- novanih« po dobro poznanih 9 K. — Gosp. Fran Štupica, c. kr. notar v Sent Lenartu na Štajerskem 50 K, mesto venca na krsti gg. inženirja Vilka Polaka v Trzinu in god- nega pristava Romana Trstenjaka v Sent Lenartu — G. Marija Werli v Cerkljici 4.10 K, katere je nabral gosp. M. v veselju družbi v »Kazotu«, — G. dr. Čadež, tu, za šah-mat 2 K stave — Slovski tehnik na Dunaju mesto venca na grob g. inženirja Viljama Polaka 25 K. — G. Kranjec 2.50 K za pro- dano denarnico g. H. Widmayerja. — Slavni strelski klub »Prešeren« v gostilni Ravnihar v Rožnih ulicah 12.36 K kot preostanek za- ključnih večerov. — G. Fran Prezel, c. kr. davčni asistent v Črnomlju 10 K, katere so nabrali stenografi v Spreizerjevi gostilni o priliki odhodnice g. Stanja Adlerja; c. kr. geometra — G. Marica Setine v jesenicah na Dolenjskem 6.80 K, katere je darovalo omizje istotam. — G. Mara Švigelj v Cer- kljici nabrala pri novi igri med domačimi rodoljubimi rodoljubnimi gosti 2.10. Sku- paj 130.76 K. — Srčna hvala! — Živeli!

Umrli so v Ljubljani.
Dne 4. aprila: Marija Juvan, delavka, 77 let, Radeckega cesta 11.
Dne 5. aprila: Ivan Kotar, fotograf 42.1, Rimska cesta 2. — Meta Jeras, zasebnica, 73 let, Sv. Petra cesta 13. — Josip Kastelic, gostac, 34 let, Radeckega cesta 11.
Dne 6. aprila: Anton Dermovšek, po- sestnik, 73 let, Karlovska zemlja 39. — An- drej Vrhovec, posestnik, 79 let, Poljanska cesta 52. — Stefanija Šarc, sprevednikova hči, 16 mes., Zalokarjeve ulice 13.
Dne 7. aprila: Jakob Tekavec, delavec, 53 let, Trnovske ulice 5.
Dne 7. aprila: Ivan Cepin, kopalniškega mojstra sin, 4 mes. — Ivan Merkužič, delavec, 43 let, Dalmatinove ulice 1.
Dne 8. aprila: Helena Stergar, gostija, 78 let, Cerkvene ulice 21.
Dne 9. aprila: Helena Zabavnik, učenka, 14 let. — Angela Lenič, delavčeva hči, 2 leti, Illova 51.
Dne 10. aprila: Ferdinand Pitterl, čevljar, 76 let, Japljeve ulice 3.

V hiralnici:
Dne 31. marca: Helena Križnar, delavka, 61 let.
Dne 3. aprila: Meta Gabrovšek, gostija, 77 let.
Dne 4. aprila: Neža Dragar, gostija, 80 l.
Dne 9. aprila: Marija Tončič, delavka, 55 let.
Dne 10. aprila: Amalija Blaznik, rudarjeva hči 34 let.
V deželni hiši:
Dne 3. aprila: Mihael Hudorovič, ciga- nov sin, 11 let. — Neža Jeras, delavka, 68 l.
— Ivan Triler, delavec, 43 let.
Dne 4. aprila: Friderik Novak, hotelir, 40 let.
Dne 7. aprila: Fran Pengov, gostac, 75 let. — Josip Debelak, gostac, 61 let. — Dne 8. aprila: Matija Matelič, mizar, 38 let. — Ivan Smerke, posestnik, 43 let. — Mihael Košnjak, hlapec, 64 let. — Alojzija Bervar, kajzarica, 52 let.
Dne 9. aprila: Valentin Kusterle, gostija, 73 let.

Boržna poročila.		
Ljubljanska		
Kreditna banka v Ljubljani.		
Ua to kurzi dun. borze 11. aprila 1908.		
Naložbeni papirji.		
4 1/2% majska renta	97 75	97 95
4 1/2% srebrna renta	99 30	99 50
4% avstr. krona renta	97 75	97 95
4% zlata	116 —	116 20
4% ogrska krona renta	93 65	93 85
4% zlata	111 50	111 70
4% posojilo dež. Kranjske	97 75	98 75
4 1/2% posojilo mesta Spiljet	100 10	101 10
4 1/2% posojilo mesta Zadar	99 50	100 50
4 1/2% bos.-herc. železniško	99 05	100 05
4% posojilo 1902	97 95	98 25
4% češka dež. banka k. o.	97 95	98 15
4 1/2% zast. pisma gal. dež.	99 75	100 70
4 1/2% zast. pisma Innerst.	98 10	99 50
4 1/2% zast. pisma ogr. centr.	98 25	99 25
4 1/2% z. pis. ogr. hip. ban.	99 25	100 25
4 1/2% obl. ogr. lokalnih železnic d. dr.	98 25	99 25
4 1/2% obl. češke ind. banke	99 75	100 75
4% prior. lok. želez. Trst-Poreč	99 90	—
4% prior. dolenskih žel.	98 20	99 20
3% prior. juž. žel. kup. 1/2%	295 50	297 50
4 1/2% avstr. pos. za žel. p. o.	98 75	99 75
Srečke.		
Srečke od l. 1860/61	213 75	217 75
od l. 1864	261 50	265 50
tziske	147 25	151 25
zem. kred. I. emisije	273 —	279 —
II.	269 75	275 75
ogrške hip. banke	249 —	254 60
srbske a frs. 100 —	101 —	107 —
turške	186 75	187 75
Basilika srečke	21 50	23 50
Kreditne	454 —	464 —
Inomoške	108 —	118 —
Krakovske	119 —	125 —
Ljubljanske	65 —	69 —
Avstr. rdeč. križa	51 —	55 —
Ogr.	27 80	29 80
Rudolfove	66 —	70 —
Salburške	110 —	—
Dunajske kom.	501 —	511 —
Delnice.		
Južne železnice	133 25	134 25
Državne železnice	678 75	679 75
Avstr.-ogrške bančne deln.	1736 —	1746 —
Avstr. kreditne banke	634 25	635 25
Ogrske	742 50	743 50
Živnostenske	2 8 —	239 —
Premogokop v Mostu (Brux)	715 —	719 —
Alpske montan	688 50	689 10
Praške žel. ind. dr.	2670 —	2680 —
Rima-Murányi	555 50	556 50
Trboveljske prem. družbe	280 —	290 —
Avstr. orožne tovr. družbe	554 —	560 —
Češke sladkorne družbe	173 —	176 —
Valute.		
C. kr. cekin	11 32	11 36
20 franki	19 08	19 11
20 marke	23 49	23 54
Sovereigns	23 97	24 05
Marke	117 60	117 80
Laški bankovci	95 60	95 75
Rublji	2 51	2 52
Dolarji	4 80	5 —

Meteorološko poročilo.					
Višina nad morjem 906. Srednji srčni tlak 736.9 mm.					
aprila	Čas opazovanja	Stanje baro metra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
10.	9. zv.	727.6	6.2	sl. jzhod	jasno
11.	7. zv.	729.5	2.1	sl. svzh.	—
	2. pop.	729.5	12.5	sl. jzhod	oblačno
Srednja včerašnja temperatura 5.8 mm, norm. 8.7 mm. Padavina v 24 urah 0.0 mm.					

Zahvala. 1276
Za ljubezne dokaze iskrenega sočutja ob smrti mojega ljubega, dobrega soproga, gospoda
Romana Trstenjaka
c. kr. sodnega pristava
za mnoge, prekrasne darovane vence in za ganljive žalospeske izreke naj- vdanjšo zahvalo. Zlasti se pa še zahvaljujem preč. duhovščini, gosp. c. kr. okrožnega sodišča predsedniku dr. Ludv. Perku, gosp. c. kr. de- želinosodnemu svetniku dr. Marti- naku, gg. uradnikom in učiteljem iz Št. Lenarta in okolice ter vsem ljubim, dragim prijateljem pokojni- kovim za časteče spremstvo na po- slednje počivališče. Prav posebno zahvalo pa izrekam še gosp. c. kr. davčnemu kontrolorju Krajncu in njegovi gospe soprogi, ki sta mi v dejanju in v svetom tako ljubezno stala na strani v najhujših urah mo- jega življenja.
V Št. Lenartu v Slov. Goricah, dne 7. aprila 1908.
Emilija Trstenjak.

Ivana Jerška
delovodja v predilnici
po dolgi in težki bolezni, previde- nega s sv. zakramenti za umirajoče, v 63. letu njegove dobe, danes do- polodne ob polu 10. poklicati v boljše življenje.
Pogreb draga rajnika bo v nedeljo, dne 12. t. m., ob petih po- polndne iz hiše žalosti, Poljanska cesta št. 47, na pokopališče k Sv. Križu. 1312
Sv. maše zadušnice se bodo služile v cerkvi Sv. Petra.
Nepozabnega rajnika priporo- čamo v blag spomin in molitev.
V Ljubljani, 11. aprila 1908.
Jera Jeršek, soproga. — Ivan Jeršek, sin. — Mici, Adela, hčeri. — Fran, Avgust, Alojz Jeršek, bratje. — Franciška Jeršek roj. Šešek, svakinja.

„SLOVENSKI NAROD“
se prodaja v posameznih izvodih po 10 vin. v sledečih trafikah:
Ljubljana:
Bizjak I., Vodmat, Bohoričeve ulice št. 10.
Blaž M., Dunajska cesta št. 14
Dolenc Jerca, Prešernove ul. 52.
Elsner M., Kopitarjeve ulice 1
Fuchs H., Marije Terezije cesta, nasproti Kolizeja
Guštin Lina, Šelenburgove ul. 6.
Hinner Alojzija, hotel „Union“.
Kanc A., sv. Petra cesta št. 14
Kleinstejn J., Jurčičev trg št. 3
Košar Julija, Hilserjeve ulice št. 12.
Kristan Iv., Resljeva cesta 24.
Kustrin A., Breg št. 6.
Kušar J., sv. Petra cesta št. 52
Mrzlikar A., Sodnijske ulice št. 4
Pichler I., Kongresni trg št. 3
Pirnat J., Kolodvorske ul. št. 18.
Podboj J., Sv. Petra cesta 97
Sever M., Gosposke ulice št. 12.
Stiene Ivan, Valvazorjev trg št. 4
Sušnik J., Rimska cesta št. 18.
Svatek J., Mestni trg št. 2b.
Šešark F., Šelenburgove ulice št. 1.
Tenente R., Gradaške ulice št. 10
Treo Julija, Sv. Petra cesta št. 36
Useničnik Fr., Židovske ul. št. 1.
Velkoverh A., Sv. Jakoba trg 8.
Weinert H., južni kolodvor.
Šiška:
Franzot M., Spodnja Šiška na kolodvoru.
Kotnik J., trgovec v Šiški
Kamnik:
Ažman Marija, trafika
Škofje Loka:
Žigon Matej, trgovina in trafika na Glavnem trgu št. 34.
Kranj:
Florjan Karl, knjigotržec.
Radovljica:
Homan Oton, trgovec.
Lesce (v bafetu na kolodvoru):
Legat Ivan, gostilničar in posestnik
Bled:
Pretnar Ivan, trgovec
Javornik (Gorenjsko):
Zoré Le pold, trgovec.
Hrušica (Gorenjsko):
Podpac Štefan.
Bohinjske Bistrica:
Grobotek Miho, trgovec.
Jesenice:
Mesar J., posest. in gostilničar
Schwarz Julija, na kolodvoru.
Ribnica:
Lovšin Ivan, trgovec.
Novo mesto:
Kos Josip, knjigovoz.
Boštanj pri Radni:
Dermelj Alojz, posestnik in trafikant.
Krško:
Stenzer Henrik, trgovec.
Raka pri Krškem:
Varšek Ivan, trgovec.
Vrhnika:
Gostilna Mantua (Fran Dolenc).
Logatec:
Rus Jos., trgovec.

Zahvala. 1295
V dnevih neizmerne bridkosti vsled dolgotrajne bolezni in bridke izgube nepozabljenega sina, oziroma bratranca, vnuka
Mihaela Mavca
c. kr. orož. postajevođa
nam je bilo v veliko tolažbo nebroj dokazov srčnega sočutja od vseh strani.
Ginjani smatramo za svojo dol- žnost, da se kar najiskrenejše zahva- limo za obilne izraze tolažbe in srčno zahvalimo vse radovoljiško urad- ništvo in orožnike tudi iz drugih krajev za korporativno udeležbo pri po- grebu rajnega na kolodvor v Radovljici.
Pred vsem globoka zahvala gg. ritmojstroma Jurcu in Planinšku, če- tovodjama Makovcu in Škarji ter g. Kavčiču, trg. sotrudniku, ki so mirno prenašali in skozi cel čas bolezni brez mržnje in nevolje rajnemu stregli. Srčna zahvala tudi orožnikom iz Ljubljane in drugemu častečemu spremstvu ter sploh vsem udelež- nikom, ki so draga spremlili tudi v Devici Mariji v Polju do kraja ti- hega miru.
V Ljubljani, 8. aprila 1908.
Zaljubljeni ostali.

MATTONI 129 2
Priporoča se, paziti na to znane- nje, užgano v probek, in na eti- keto z rudečim orlom, ker se jako pogostoma prodajajo ponaredbe
Mattoni-jeve Giesshübler stlatine.
V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastner-Ju in Petru Lasnik-u in v vseh lekarnah, večjih specerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Razne prevode
iz nemščine v slovenščino
cirkularjev, pisem in drugih tiskovin
oskrbi ceno v tej stroki izvežban
uradnik.
Naslov v upravištvu „Slov
Naroda“

Hotel „GRAIZER“
na Dunajski cesti.
Jutri, v nedeljo, 12. t. m.
velik
KONCERT
popolne
ljubljanske Društvene godbe.
Začetek ob 8. Vstop prost.
Za obilen obisk se priporoča
Ant. de Schiava
hotelir.
1298

Družabnik
s 50—100.000 K in dejansko vde- ležitvijo, za opravljanje blagajniškega poslovanja in korespondence, se išče v dobro uvedeno lukrativno trgovino na veliko. 1311—1
Cenjene ponudbe na naslov: **Pavel Rathkolb v Gradcu, Rüsselmühlgasse 18.**

Jutri, v nedeljo, 12. aprila
bo v gostilni
pri **ČRNEM ORLU**
v Gosposkih ulicah št. 3
KONCERT
sekteta na lok.
Začetek ob 8. Vstop prost.
Za obilen obisk se priporoča
Minka Perlič
gostilničarka.
3101

Čez trnje do sreče.
:: :: :: spisal M. Senčar :: :: ::
Izbajajoč v podlistku „Slovenskega Naroda“ je ta povest vzbujala naj- večje zanimanje zaradi svojega nad vse interesantnega dejanja. Snov te povesti je zajeta iz res- ničnega življenja, povest je spi- sana po resničnem dogodku in sicer tako, da človek ne more knjižne deti iz rok, dokler je ni :: :: :: prečital. :: :: ::
Cena K 120, s pošto 20 v. več.
:: :: :: Dobiva se v :: :: ::
„NARODNI KNJIGARNI“
:: Jurčičev trg št. 3. ::

Stelože za trgovino

se ceno prodajo
v Ljubljani, Mestni trg št. 25, I. nadst.

Proda se elegantna
kredence, pisalna miza,
garnitura itd.
v Predilnih ulicah št. 10, II. nad-
stropje.

Steklenice 1 liter

bele in črne, lepe oblike in visoke,
kupi Avgust Benigar v Šelenbur-
govih ulicah št. 3.

Lepo stanovanje

v I. nadstropju, obstoječe iz 5 sob
in pripadki. se odda za avgustov
termin v Knafljevih ulicah št. 5.
Več se izve v Narodni tiskarni.

Učenec

se sprejme takoj v trgovini deli-
kates, špecerije in deželnih pridelkov.
Z. KRAJNC v Kranju.

pekarija

z vso opravo vred
se odda takoj ali za maj na Tr-
žaški cesti št. 13 v Ljubljani.

50 hl drož

Kje, pove upravništvo „Sloven-
skega Naroda“.

Trg. pomočnika

popolnoma zmožnega slovenskega in
nemškega jezika, sprejme takoj
tvrdka Mihael Kastner, Ljubljana.

V restavraciji pri „LEVU“

se toči vsak dan
črno

bavarsko pivo

v sodcih in steklenicah.

Delavski red

opekarnice

je ravno kar izšel v založbi
NARODNE KNJIGARNE
v Ljubljani.

Sestavljen je točno po do-
ločbah veljavnih zakonov in
v smislu tozadevnih navodil
ministrstva.
Ta delavski red mora biti
nabit v vseh opekarnah.
Cena 50 v., s pošto 60 v.

Prodajalniška oprava

za majhne specerijeke trgo-
vine se ceno prodajo.
Vprašati je na Gosti na leho 18
v Ljubljani.

Dva krepka vrtnaraka

učenca

proti takojšnjemu plačilu sprejme
tako I. Wider, trgovski vrtnar v
Ljubljani.

Prirodna arzenoželena voda

RONCEGNO

Prav uspešna ob malokrvnosti, kožnih,
živčnih, ženskih boleznih, zdravniško
jako priporočena. Zdravljenje doma
(s pitjem) pripravno za vsak čas. Napredaj
po vseh lekarnah in zalozah vodi. Zna-
menito kopališče in zračno zdravilišče
(Južno tirolsko 1^o, ure železnične vožnje
od Tridenta). Zdraviliški dom Grand
hotel de bains in parki. Odlične hiše
I. vrste v prekrasni leži (535 m) z veli-
kimi 150.000 štirj. metrov obsežnimi jelo-
vimi gozdi. Impozanten pregled čez do-
lomite. Milo planinsko podnebje. 1293-1
Senzija od 1. maja do oktobra.

Ceno češko

posteljno perje!

5 kg novega skubljenega
K 12-., belega, jako mehkega skub-
ljenega K 18-., K 24-., snežno be-
lega, mehkega, skubljenega K 30-.,
K 36-.. Pošilja se franco proti povzetju.
Tudi se zamenja ali nazaj vzame
proti povrnitvi poštnih stroškov.

Benedikt Sachsel, Lobes 35.
pri Pliznu na Češkem. 1086 3

Novi

vinski zakon

(z dne 12. aprila 1907.)
vzujen za vsakega vinotrtca
je izšel v slovenskem jeziku
in se dobiva v

„Narodni knjigarni“

P. n. slav. občinstvu se usojam
vljudno naznanjati, da sem otvorila

novi

vinsko klet

v Šelenburgovih ulicah 6.

Cenj. gostom so na razpolago
nastopna zjamčeno pristna vina:

Teran	liter po	28 kr.
Opolo, fini	„	32 „
Goriško, „beo“	„	32 „
Rebuija, I. vrste	„	40 „
Rdeče vino z otok. Visa	„	40 „
Belo	„	48 „
Refoško	liter po	48 „
Vermouth	„	60 „
Marsala	„	1 00 „

Ravnatom se dobe tudi vsak čas
raznovrstna mrzla jedila po izredno
nizkih cenah.

Za mnogobrojen obisk se vljudno
priporoča

1309-1

Pavla Mrak, gostilničarka.

Dosedanji sekundarni zdravnik de-
želne bolnišnice v Ljubljani

M. U. Dr.

Gabrijel Hočevar

nasnanja p. n. občinstvu Bleda in
okolišč, da začne dne 15. t. m. ar-
dinirati v dr. Klimekovi villi.

Krasno

BLUZE

25
največja izbira v svili in drugem
modnem blagu tudi po meri.
Vsakovrstna krila, perilo

In otroške obleke
priporoča po najnižjih cenah

M. KRISTOFIČ
por. Bačar
STARI TRG št. 23.

Čistilo za čevlje

GLOBIN

daje



najlepši blesk
ohrani usnje mehko in
in celo. 1190 1 6 II

Ant. Bajec

umetni in trg. vrtnar

v Ljubljani

Karlouska cesta št. 2.

Največja izbira vsakovrstnih sadik, listne
in cvetoče rastline, vrtnice, zimotrjne
cvetlice (perene), lepo cvetoče grmovja,
različne konifere (ciprese), velika izbira
lepih rastlin za balkone in okna.
Priporoča se za nasaditve parkov
in vrtov. — Trgovina s cveticami.
Izvrševanje šopkov, vencev I. t. d.
Okusno delo in zmerne cene. 15
Zunanja naročila točno. :: ::

: Najhujši :

sovražniki.

Lahko umevna razlaga o
roditeljih nezgodljivih
: : boleznih : :
Spisal Rado Murnik.
Cena 60 v., s pošto 70 v.

Ta poučna razprava se bere
kakor kaka povest. Vsaka hiša
bi morala imeti to knjižico,
da spozna najhujše sovražnike
človeškega zdravja

Dobiva se v

„Narodni knjigarni“

Učenec

poštenih staršev se sprejme takoj
v trgovino s mešanim blagom pri
Franz Božičku v Spodnji Idriji.

Fužina za kose sprejme mlade
spretno

fužinske kovače

pod ugodnimi pogoji takoj v trajno
delo.

Prošnjiki naj se obračajo na fu-
žino Zellinger v Himmelbergu na
Koroškem.

Hiša v Ljubljani

v kateri se izvršuje gostilniška obrt,
se prodaja.

Gostilna se da tudi takoj v najem.
Pismena vprašanja pod F. I. 2000
na uprav. „Slov. Naroda“.

Kontoristinja

s prakso, ki bi bila tudi za prodajanje
in ki se more izkazati z referencami
prve vrste, dobi dobro plačano mesto
v veliki trgovini. Želi se znanje slo-
venščine.
Natančne ponudbe z navedbo re-
ferenc pod „Gewissenhaft 100“ v
Gradec, Hauptpostlagernd.

Trgovina

z mešanim blagom se takoj prodaja
cenó z vso zalogo vred. Za denar se
tudi počaka.

Pismene ponudbe na upravništvo
„Slov. Nar.“ pod „Trgovina“.

Dobro idoča stara

špecerij. trgovina,

prodaja žganja in

vina ter trafika

nasproti velike cerkve na glavni cesti
v obljudenem kraju (zdravilišče) se
zaradi rodbinskih razmer pod povolj-
nimi pogoji takoj prodaja. Letni pro-
met 70—80.000 kron. 1166-7
Kje, pove uprav. „Slov. Naroda“.

Krežji lovski zaključek v Ljubljani.

Višek živalske dresure

Serenissima

cirkusu-Koloseum

Posrečilo se je

CIRKUSU HORVAT

za Ljubljano pridobiti v nastop sle-
deče privlačnosti aristokratske cije:

Baronessa Andrikonoff

z neprekosljimi angleškimi psi.

Baronessa Sternwald

iz kralj. dver. gledališča v Kasselu.

Gospica Truda Wied

iz gledališča v Hanoveru.

Gospica Fridi Bueb

iz Raimund-gledališča na Dunaju

s komičnim slugo.

V hiši Stari trg št. 19. se prostori

gostilno

ali za drugi obrt takoj oddati.
Pojasnila v tej hiši II. nadstropje
op 1.—3. ure popoldne.

Iščem

mlekarno

ob progi
Ljubljana-Trst

ki bi se za sedaj zavezala pošiljati
50—100 l mleka na dan.

Naznanila na naslov Franciška
Kogovšek, Via Trieste Casa Periz
II. Tržič (Montalcone) na Primor.

Lepo stanovanje

z 2 sobama, veliko kuhinjo, je-
dilno shrambo ter drugimi pritkli-
nami se odda po nizki ceni z av-
gustom, ozir. majem.
Natančneje se izve v trgovini
M. Kristoflič, Stari trg 28.

JAJCA

za valjenje

od čistokrvnih rumenih Orpington
kokoši. Najboljše zimske jajčarice.
Tucat ajc stane 3 60 K brez za-
voja. Jamčim za 80% oploditve ter
neoplojene enkrat nadomestim.

HENRIK FRANZL
Privoz 10 v Ljubljani

Razglas.

V Senožečah bo

v nedeljo, 26. aprila t. l.

ob eni popoldne prodala vdova Če-
hovin poleg državne ceste ležečo

ново hišo

z enim nadstropjem, v pritličju s
kovačico z vso opravo. Hiša je
pripravna za vsako drugo obrt.

!!Slovenci!!

zahtevajte v vsaki gostilni le naj-
boljšo

slatino

kislo vodo

ki se prodaja v korist družbe Sv.
Cirila in Metoda.

I. Vrečko v Slovenjgradcu
zalagatelj.

Razglednice

umetniške.

in

pokrajinske

se dobe vedno
v veliki izbiri v

„Narodni knjigarni“

Jurčičev trg št. 3.

Narodna knjigarna

Ljubljana, Jurčičev trg 3

Trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami.

čevljar. pomočnikov

za fina in razna dela sprejme takoj
Ivan Zamljen, čevljar mojster na
Kongresnem trgu v Ljubljani.

Prodajalka

večja trgovina s špecerijskim in ma-
nufakturnim blagom, išče službe na
deželi. Vstop 25. t. m.
Cenjene ponudbe je poslati pod
"Prodajalka" na upravništvo "Slov.
Naroda". 1259-2

Blagajne,

varne
proti požaru in vlamu, "Fox"
pisalni stroji, ameriško po-
hištvo za pisarnice ceneje nego
kjerkoli. — Bečko skladišče
blagajna, delničarsko društvo
Zagreb, Ilica 22. 3424-80

Portland in Roman cement

Kdor hoče cementno tvornico zidati
in bi želel izvedeti, če je dotični
spenik-lapor ali glina sposobna za
izdelovanje cementa, naj se blagovoli
obrniti pismeno na že nad več let
v tej stroki delujočega strokovnjaka,
ki napravi radevolje natančne pre-
izkušnje, proračune in načrte.
Pismene ponudbe pod "K. A. 8"
na uprav. "Slov. Naroda". 1272-2

Istrijske vinske kleti

firme
Pietro Rocco & Comp.
v Rovinju 1115-7

prporočajo vina lastnega pridelka,
erane, moškate, refoške in refo-
škate najfinejše kakovosti ter najfi-
nejši, najčistiji vinski tropinovec,
arrant v sodcih od 56 litrov naprej
franko na postajo ali kopališče Rovinj
po najkulantnejših, najnižjih cenah.
Vzorci na zahtevo zastoj.

Pod ugodnimi pogoji se da v najem
ali pa tudi prodaja

restavracija

Josip Ažman
v Bohinj. Bistrici.

Restavracija leži ob novi želez-
nici, ima 2 veliki gostilniški sobi in
3 sob za stanovanje, hlev, prodajal-
nico za mesarja, več zemljišča in
gozd. Posebno pripravno je tudi za
pakarijo.

Kupci naj se obračajo naravnost
na gospodarja. 1245-3

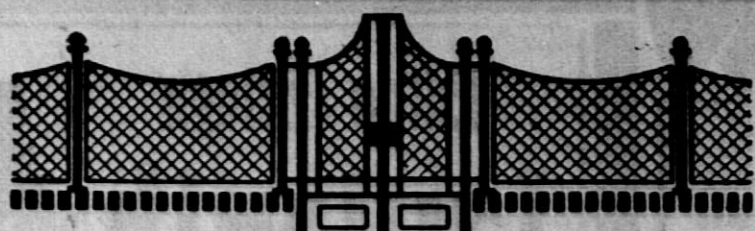
Umetni in trg. vrtnar

Ivan Bizovičar
Ljubljana
Kolezijske ulice 16

1279 1 se priporoča za
nasaditev vrbov, parkov in
balkonov. — Velika izbira
cvetočih in listnatih rastlin,
vrtnic, prezimujučih cvetlic
(perene), krasna cvetlična
grmovja, konifere, cvetlice
za okna in balkone.
Izvršuje šopke, vence in
bukete za razne prilike.
Belo umetniško okrasno in po-
srednih cenah.
Trgovina s cvetlicami Ltd.
Naročila na deželo hitro in vestno.

Kinematograf „Edison“

Dunajska cesta
nasproti kavarni „Evropa“
V sredo in soboto nov spored.
Več se razvidi iz lepakov. 1280



Hutter & Schrantz d. d.

Dunaj Mariahilf in Praga-Bubna. 1078-2

OGRAJE, PLOTI ZA PARKE ZA DIVJAČINO,
BODEČA ŽICA, ŽICASTI MODROCI, ŽELEZNI PO-
STELJNAKI. PRORAČUNI ZASTONJ.



Slivovka

tropinovec 1296-1
kranjski brinovec

se dobi v sodih od 60 litrov naprej po
prav primerani ceni v zanesljivi ka-
kovosti v

veležganjarni in
rektifikarni sadja

M. ROSNER & Co., Ljubljana
Sp. šiška, poleg Koslerjeve pivovarne.

Šest spretnih kovačev in štiri ključavničarje

sprejme takoj vodstvo premogokopa
trboveljske premogokopne družbe
v Zagorju. 1222-5

Nova hiša

z večjim vrtom na Tržaški cesti
št. 33 v Ljubljani, se iz proste roke
prodaja. Prostora je za štiri rodbine.
Več pove lastnik Miha Puc na
Celu pri Vipavi. 1236-3

Proda se hiša

z vrtom in hišne oprave ob drž.
cesti, 5 minut oddaljena od državnega
kolodvora, v kateri je jako dobro
obiskana gostilna, tobakarna, prodaj-
alna mešanega blaga, prodaja žganih
pijač na drobno in debelo in poštna
služba. 1239-3

Ivan Pipa
Bača-Sv. Lucija na Primorskem.

Samo pristna
goriška
in različna vina
se točijo najceneje
v 385-15
Goriškem vinotoku
Ljubljana
Stari trg 13.

Seydlin

Najbolje za zobe.

Samo pristni Mackov
Kaiser-Borax
Svarilo! 1120-1
Pristni Mackov
KAISER - BORAX
se prodaja samo v finih škatljicah
cinobrove barve.
: Pazite na varstveno znamko! :
Ponaredbe
ki so preračunene na prevaro, se bodo
sodno zasledovale, na kar se opozarjajo
prodajalci in kupovalci.
Edini izdelovalec na Avstro-Ogrskem:
BOGOMIL VOITE, Dunaj III/1.

Vodovodi

kanalizacije, kopališke naprave

Projekti in izvršitev pri domači
specialni tvrdki
(tehn. zved. mnenja ob poveritvi
gradbe zastoni).

Inženir-hidrotekt 3664-48
Konrad Lachnik, Ljubljana
Beethovenove ulice šte. 4. Brzjavlj: Lachnik-Ljubljana.



Grdoba!!! Si še zdaj nisi zapomnil, da
ne rabim drugega cigaretnega papirja in
stročnic kot samo

„Ottoman“?

VI 191-2



Podružnica v Spiljetu. Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Podružnica v Celovcu.
Del. glavnica K 2.000.000. Stritarjeve ulice šte. 2. Rezervni fond K 200.000.
sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po
4 1/2 %
Kupuje in prodaja vrednostne papirje vseh vrst po kulantnem kurzu. 21-43

Delniška družba združenih pivovaren Zalec in Laški trg
priporoča svoje Specialiteta:
izborna pivo. črno pivo „Salvator“.
Zaloga v Spodnji Šiški. — Telefon šte. 187. 757-7
Podljetje na dom sprejema restavrator gosp. E. Kržišnik „Narodni dom“, Ljubljana. (šte. telefona 32.)

Stanovanje

(3 sobe in pritlikine) se odda s 1.
mejem v Gorupovi hiši na Rimski
cesti št. 7, vrata 5. 1269-2

Pridna in poštena gospodična dobi
tako službo

blagajničarke

v večji trgovini v Kranju.
Ponudbe naj se pošilja pod šifro
„blagajničarka“ na uprav. „Slov.
Naroda“. 1263-3

Lokal za prodajalno

s popolno opravo tik farne cerkve v
št. Vidu pri Zatični se da v najem.
Odda se lahko tudi s stanovanjem.
Več pove lastnik Ivan Kočina,
Gorenja vas, p. Zatična. 1256-2

Spreten komptoarist

z daljšo pisarniško prakso, nemškega,
hrvaškega, ozir. slovenskega jezika
zmožen in izurjen korespondent zgo-
rajšjih jezikov, se išče za pisarno
trgovine na debelo v Zagrebu. Za
zanesljivo moč je to trajno mesto.
Ponudbe pod naslovom „Ent-
sprechend“ v Zagreb, poste re-
stante. 1265-2

5000 kron zaslužka

plačam onemu, ki mi dokaže, da moja
čudesna zbirka

600 kosov samo za fl. 2-50

ni prilagoditvi nakup in sicer:

Pristna švicarska pat. sist. Roskopf žepna
ura, točno regul. in ki natančno gre, s šletno
tvorniško pismeno garancijo; ameriška double-
zlati oklepna verižica; 2 amer. double-zlati
prstana (za dame in gospode); angl. pozlačena
garnitura; manšetni, ovratniški in naprski gumbi;
šdelni amer. žepni nožek; elegantna svilnata
kravata najnovejšega kroja, barva in vzorec po
želji; prekrasna naprava igla s simili-briljantom;
mična damska damska broža, poslednja novost,
koristna žepna toaletna garnitura; elegantna
pristna usnj. denarnica; par amer. butonov z
imit. zlahtnim kamnom; pat. angl. vremenski
tlakomer; salonski album s 36 umetn. ter naj-
lepšimi pogledi sveta; prekr. kolje za na vrat
ali v lase iz pristnih jutrovskega biserov;
b indijskih čarovnikov — razvedre vsako družbo
in še 350 razl. predmetov, koristnih in neu-
trpljivih pri vsaki hiši — zastoj. Vse skupaj
s eleg. sist. Roskopf žepno uro, ki je sama
dvakrat toliko vredna, samo gld. 2-50. Po
povzetju ali donar naprej (tudi znamke) pošilja
S. URBACH, svetovna razpošiljalnica
Krakov šte. 57.

N. B. Kdor naroči 2 zavitka, mu pridenem
zastoj prima angl. britve ali 6 najfin. žepnih
robocev. Za neugojbo denar takoj nazaj, vsak
risiko torej izključen. 1260

Za slabokrvne in prebolele!

Pijte pristni marsala v steklenicah 1/10 l po K 150.
najfinejše vino Wermouth v stekl. 1/10 l po K 1—,
Direktni uvoz. 916 10

FRANCESCO CASCIO, Ljubljana, Šelenburgove ulice 6, Židovske ul. 3.

Za pocenitev živil

obavljamo naravnost na rodbine po resničnih cenah na debelo: **zajamčeno isto laško (olivno) olje, najfinjši čaj, holandski kakao, sardine v olju** in druge konserve izbrano dobre kakovosti. Posebno priporočamo prav ingajajoče **odbirne pošiljke** (sortiment) najfinjših specialitet, poštni zavitek za K 15—, K 12— in K 9—. Na željo posebne ponudbe. 1284—1

.. **KELLER & Comp.**, Trst, razpošiljanje živil. ..

MANDELJEVI OTROBI
z vsoobčnim priporočilom
ZA GOJITEV POLTI
A. MOTSCH & CO. DUNAJ
929—2

Epilepsija.

kor trpi na padavici, krčih in drugih boleznih, naj zahteva o tem brošuro, ki jo sastonj in poštne prosto razpošilja
priv. Schwanen-Apothek
Frankfurt a. M. 9098 31

Trgovski sotrudnik

dobro vaje specerijske in mešane stroke ter večš slov., nem. in ital. jezika, želi premeniti službo. Nastopi lahko s 1. majem.
Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“.
1233—3



Panorama International Pod trančo 2.

Razstavljeno od nedelje 12. aprila do vštete sobote 18. aprila 1908.

Pri južnoameriških Indijancih.

Uradno dovoljena
še 15 let obstojča
najstarejša ljubljanska
posredovalnica stanovanj in službi
G. FLUX
Gospeske ulice št. 6 1282

isto najmo: 3 hiše za Florenco, Gorico in Bolcane na Tirolskem; preproste in boljše kuharice k 1—2 osebam; dobro kuharico za graščino pri Ljubljani; kuhinjsko dekle z dobro plačo po dogovoru; 2 go-spodinici k otrokom na zunanji; 2 postani; plačine natakarike za poltete; restavracijske kuharice itd.
Vestna in kolikor možno hitra postrežba zagotovljena.
Zunanji dopisom je priložiti znamko za odgovor.
Prosi se za natančni naslov.

Najboljše ure

čez 30.000 kupljenih!

1'45
gld.



3'25
gld.

Dobro ideča nikljasta remontoirka s sekund. kazalcem 36urna 1 gld. 45 kr. — Gloria srebrna remontoirka lepe gravirane s sek. kazalcem, 36 urna 1 gld. 70 kr. — Pristno poslač. remontoirka, 1a švic. kolešja, 33 urna 2 gld. 35 kr. — Roskopf patent remontoirka, dvojnati pokrov 3 gld. 25 kr. — Amer. double plata remontoirka s lepimi 3 gravir. pokrovi 3 gld. 50 kr. Za vsako uro štetno pisмено jamstvo.
Po povzetju pošilja. 1286
S. KOHANE Izvoz ur Krakov št. 358.
Na neugajajoče denar nazaj.
Nešteto ponaročil od dostojanstvenikov in dr. Cenovniki sastonj in poštne prosto.

Tiskovine

za
**odvetnike
in notarje**

ima v zalogi

Narodna knjigarna
v Ljubljani

Tržkovniki & 5 v.
Pooblastila za civilno in kazensko zastopstvo & . . . 5 v.
Notarski akti na navadnem kancelijskem papirju & 5 v.
na finem dokumentnem papirju & 15 v.

Nov vegetabilski crême za prsi.

Najnovejša iznajdba iz prirodnih pridelkov. Razvitek in obnovitev prsi. Rasložen stas. Rahlo se samo zunanje. Zdravniško preizkušeno. Lonček s navodilom stane K 3 — in K 5 —, poština 70 h. Prodaja in razpošilja gospa **Käthe Menzel** na Dunaju, XVIII, Schanigasse 3, 1. nadst. 11. Znamke vseh dežela se sprejemajo. 2817—39



Edina zaloga

**izvirnih
ameriških
čevljev.**



Avstr.-ameriška

**zaloga čevljev
v Ljubljani
poleg kavarne
„pri Slonu“.**
Pazite natančno na firmo.

HOTEL „ILIRIJA“ V LJUBLJANI.

Podpisano ravnateljstvo si dovoljuje sl. občinstvu naznaniti, da bode splošno znano

restavracijo in hotel „Ilirija“

neizpremenjeno vodila dalje gospa

MARIJA NOVAK

katere slav. občinstvu prav toplo priporočamo. 1307—1

Ravnateljstvo Združenih pivovaren Žalec-Laški trg.

Narodna knjigarna

v Ljubljani, Jurčičev trg šte. 3

priporoča naslednja dela:

Io. Cankar: Aleš iz Razora.

Ta povest iz narodnega življenja je velesnimiva in spada med najboljša dela tega pisatelja. Broš. K 1'50, vez. K 2'50; po pošti 20 v več.

Ivan Lah: Vaška kronika.

Ta knjiga obsega več izvrstnih zgodovinskih povesti iz slovenske preteklosti in sicer iz dobe turških vojak, kmetijskih vaj, reformacije in renesance. Broš. K 1'70, vez. K 2'70, po pošti 2 v več.

Josip Jurčič: Zbrani spisi.

V 11. zvezkih so zbrani najlepši romani in povesti tega znamenitega pisatelja, ki se le s svojimi deli slovenskemu občinu tako priljubili, kakor samo malo drugih avtorjev. I. Deseti brat. 2. Juri Kosjak. 3. Spomini starega Slovence. 4. Domen. 5. Juri Kobla. 6. 4. Tihotapec. 7. Grad Rojini. 8. Kloštrski kolnir. 9. Hči mestnega sodnika. Nemški valpet. Sin kmetkega cesarja. 1. dr. 2. Sosedov sin. Moč in pravica. 3. dr. 4. Lepa Vida. 5. Erasmus Tatenbach. 6. Svet in sad. 7. Doktor Zober. 8. Rokovnjači. 9. dr. 10. Tugomer. Veronika Deseniška. 1. dr. Vsa zvezka velja broširan K 1'20, vezan 2 K, po pošti 20 v več.

Dr. Jos. Vošnjak: Zbrani dramatični in pripovedni spisi.

II. Doktor Dragan, drama v petih dejanjih. Broš. 1 K, po pošti 20 v. več.
III. Lepa Vida, drama v petih dejanjih. Broš. 1 K, po pošti 20 v. več.
Dr. Vošnjak ni samo jako priljubljen pripovedovalec, marveč tudi eden najboljših slovenskih dramatikov. Njegovi igri Doktor Dragan in Lepa Vida sta dosegli na odru najlepše uspehe. Vsa čisti dobček je namenjen družbi sv. Cirila in Metoda.

Dragotin Jesenko - Doksov: Pesmi.

V najlepši moški dobi umrli Jesenko je bil veličasten pesnik, a bil je pri tem skromen Slovák, ki nase ni delal reklame. Njegove pesmi, priobčene v raznih listih, so vabljale obane pozornost. Po njegovi smrti so bile izdane in je čisti dobček namenjen mnogobrojni neproskrbljeni rednici, ki jo je sponstul Jesenko. Vsa tava velja 3 K, s pošto 20 v. več.

Ljubljanski Zvon.

Tega prvega in najodličnejšega slovenskega literarnega časopisa je dobili še naslednje letnike: 1901, 1903, 193, 1904, 1905, 1906 in 1907. Vsa letalk velja broširan K 9'20.

Fr. Lipič: Strahovalci dveh kron.

Zgodovinski roman iz dobe velikih bojev med beneško republiko in turškim cesarstvom, v katerih so igrali hrvaški in slovenski pomorski roparji znamenito vlogo. 2 zvezka. Broš. oba 2 K, po pošti 40 v. več.

Koristka.

Roman iz ljubljanskega gledališkega življenja v polpreteklem času. Broš. 80 v, po pošti 20 v. več.

H. Kirchsteiger: Pod spovednim pečatom.

Ta roman iz duhovskega življenja odkriva skrivnosti iz župnišč in duhovskega stanu sploh. Pisatelj je bil sam duhovnik. Dva zvezka. Broš. oba K 4'60, po pošti 40 v. več.

Zbirka znamenitih povesti.

I.
Štiri ruske slike.
Cena 60 v, s pošto 70 v.
Ta knjižica obsega štiri svetovnoslavni povesti, ki so jih pisali Gorkij, Čehov in Turgenjev.

Novi obrtni red.

Slov. izdaja. 1 K, po pošti 1 K 10 v.

Novi vinski zakon,

ki ga mora imeti nabitega v svojih prostorih vsak gostilničar, vsak kavarnar, vsak vinotičar in vsak vinogradnik.
Cena 70 v, s pošto 80 v.

Uzorna pravila

za obrtne zdruge.
Cena 50 v, s pošto 60 v.

Uzorna pravila

za pomožnike zdruge.
Cena 80 v, s pošto 47 v.

Javna dražba bukovih drv.

V sredo, dne 22. aprila 1908 ob 10. dopoldne se bode prodalo

85 sežnjev bukovih drv

dolgi po 2 metra

pri Romšaku v Črni pri Kamniku,

ležečih istotam ob cesti.

Tozadevni dražbeni pogoji leže na vpogled v občinski pisarni v Kamniku, in v pisarni o. kr. agrarnih operacij v Ljubljani, Turjaški trg.

PRESEL, I. R.

1267—2 vodja tehničnega oddelka o. kr. agrarnih operacij.

Naznanilo.

Podpisana dovoljuje si cenj. p. n. gostom, kakor si občinstvu v Ljubljani in na deželi vladno naznanjati, da je prevzela dobroznami

hotel „ILIRIJA“ v Ljubljani

in bode vodila to podjetje pod svojim imenom nespremenjeno dalje ter se potrudila, da ustreže vseskozi zahtevam in željam slav. občinstva.
Točilo se bode — kakor doslej — vobče priznalo dobro pivo iz Združenih pivovaren Žalec-Laški trg, ter izvrstno pilsensko pivo, ob nedejnih slovito črno monakovsko pivo, dalje dobra pristna domača, štajerška in istrska namizna vina. — Vina v buteljkah. 1308—1

Priznana dobra mrzla in gorka kuhinja

opoldne in zvečer.

Za prireditve zborovanj, veselja, banketov itd. sta na razpolago dva prostorna elegantna salona.

Dalje priporoča p. n. občinstvu na novo urejeno, udobno opremljeno

sobe za tujce.

Cene povsem primerne — dobra postrežba.

S prošnjo, da jo blagovoli slav. občinstvo počastiti z enakim zaupanjem, kakor je izkazovalo dolgo vrsto let pokojnemu soprogu, tudi njej, se priporoča za obilen obisk ter blizeži

z odličnim spoštovanjem

Marija Novak

hotelnica.

Fr. P. Zajec

Ljubljana
Starl trg 26

prigovora
svoj dobro urejeni
optični zavod ::
kakor razna očala,
daljnogleda,
teplomjerja, zrakos-
merja itd. — Očala in
lečpalci se napravijo na-
tačno po zdravniškem
receptu.

Velika zaloga
raznih
žepnih in stenskih
ur

ceniki za optično blago in separadni ceniki ur in
zlatnine se razpošiljajo franco.

Sarçova
glicerinska
Novosti:
mila.

Savon fin „Don Juan“ v 10 parafumih K — 30
„ „ „Lilas Blanc“ „ „ K — 40
„ „ „Violette de Nice“ „ „ K — 50
„ „ „Rosal extrafin“ „ „ „Rose de Schiraz“ K 2 50

Dobiva se v vseh boljših zadevnih trgovinah.

Zakaj v tujini iskati,
če najboljšje pred pragom leži.

Planinškova pražena kava
se je vpeljala v kratkem času širom sveta.

Ker je najfinjša kakovosti;
zato povsod priljubljena.
er je strokovno potom vročega zraka pražena;
zato fino aromatična.
er je prosta nezrelih in nezdravih zrn;
zato zdravju neškodljiva.
er je najzdravnejša
zato najcenejša.

Prva ljubljanska velika žgelnica kave
KAREL PLANINŠEK
Ljubljana, Dunajska cesta, nasproti kavarne Evrope.

Opravična številka No I 562/8/2

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.

Pri c. kr. okrajnem sodišču v Radovljici so po prošnji g. Gašper Vilmana, župnika v Ljubnem kot načelnika krajnega šolskega sveta v Ljubnem naprodaj po

javni dražbi

sledede nepremičnine, za katere so se ustanovile pristavljene izključne cene in sicer za parcelo št. 453, njiva 500 K; 594, njiva 450 K; 702, gozd 120 K; 774, gozd 500 K; 790, gozd 1600 K; 457, njiva 600 K; 223, travnik 70 K; 703, pašnik 100 K; 224, njiva 500 K; 855, gozd 50 K; 1012, gozd 1000 K; 1013, gozd 1300 K; 1029, gozd 300 K; 24/1, vrt 700 K; 26/1, vrt 10 K; 187/1, njiva 200 K in parc. št. 25/2; vse pod kat. občino Ljubno pod predlaganimi pogoji.

Dražba se bo vršila

dne 29. aprila 1908, počenši ob 9. uri dopoldne

na lici mesta v Ljubnem pred župniščem.

Ponudbe pod izključno ceno se ne sprejmo.

Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno.

Dražbeno izkupilo je položiti v sodne roke.

Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri tej sodnji soba šte. 29.

C. kr. okrajno sodišče v Radovljici oddelek I.,
dne 6. aprila 1908.

Oes. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1907. leta.

Odhod iz Ljubljane jut. žel.

7-05 jutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, d. ž., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak čez Podrožčico, Celovec, Prago.

7-07 jutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

8-05 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Prago.

11-40 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožčico) Celovec.

1-05 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

3-45 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Prago.

7-10 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

7-35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Prago.

10-40 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak juž. žel., (čez Podrožčico).

Odhod iz Ljubljane drž. kolektor:

7-25 jutraj. Osebn. vlak v Kamnik.

8-05 popoldne. Osebn. vlak v Kamnik.

7-10 zvečer. Osebn. vlak v Kamnik.

10-50 ponoči. Osebn. vlak v Kamnik. (Samo ob nedeljah in praznikih v oktobru.)

Behod v Ljubljano jut. žel.

6-55 jutraj. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiža, Jesenic, Gorice, Trsta.

8-34 jutraj. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

11-18 predpoldne. Osebn. vlak iz Prage, Celovca, Beljaka juž. žel., čez Podrožčico in Trbiž, Gorice drž. žel., Jesenic.

2-32 popoldne. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

4-35 popoldne. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Podrožčico) Gorice drž. žel., Trsta drž. žel., Jesenic.

6-50 zvečer. Osebn. vlak iz Prage, Celovca, Beljaka (čez Podrožčico) Jesenic.

8-37 zvečer. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

8-45 zvečer. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Podrožčico) Trsta drž. žel., Gorice drž. žel., Jesenic.

11-50 ponoči. Osebn. vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Podrožčico) Trsta drž. žel., Gorice drž. žel., Jesenic.

Behod v Ljubljano drž. kolektor:

6-45 jutraj. Osebn. vlak iz Kamnika.

10-50 predpoldne. Osebn. vlak iz Kamnika.

6-10 zvečer. Osebn. vlak iz Kamnika.

8-55 ponoči. Osebn. vlak iz Kamnika. (Samo ob nedeljah in praznikih v oktobru.)

(Odhodi in dohodi so naznačeni v srednje evropskem času.)

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Največja zaloga navadnih do najfinjših
otroških vozičkov
in navadne do najfinjšo

Žimo.
M. Pakič
v Ljubljani.

J. KEBER
trgovina z manufakturnim
in perlinim blagom
v Ljubljani
na Starem trgu št. 9
priporoča

**vence in šopke
za neveste**
ter
nagrobne vence
po izredno nizkih cenah.

Potrebščine za krojače in šivilje.

G. ČADEŽ
v Ljubljani
Mestni trg št. 14
polag Urbančeve manufakturne trgovine
priporoča 15

klobuke
čepice, razno-moško perilo,
kravate, ovrtnike itd.

Blago imam solidno, cene zmerno.
Postragem točno.

Odlikovan
s častno diplomom in zlato
kolajno na III. dunajski
:: :: modni razstavi :: ::
1. maja 1904 pod pokroviteljstvom Nj.
ces. in kr. Visokosti presvetle gospe
:: nadvojvodinje Marije Josipine. ::

P. CASSERMANN
krojaška obrt
v Ljubljani, Šelenburgove ulice šte. 3

se priporoča v izgotavljanje možnih
oblek kakor tudi vseh avstr. uniform
po najnovejšem kroju.

Priprano solidno delo in zmerno ceno.
Pristno angleške blage je v največji iz-
beri vedno v zalogi.

Najboljše zalogo in naj-
raznovejšo izbiro
klavirjev in harmonijev

Alojzij Kracmer
izdelovalec klavirjev in sodno za-
prisoženi zvedenec

Ljubljana Sv. Petra cesta št. 4.

Vedno se v
zalogi
priprani
so trošni
klavirji.
Pravna-
moma ubi-
ranje in
poprav-

Ljanje vseh sistemov. Glavno
ustropevo avtor fra L. Bösem-
dorfer na Dunaju, Gebrüder
Stingl na Dunaju, August
Fischer v Ljubavi, Th. Mann-
berg v Lipskem. Za vsak pri-
meni klavir klavir čisto novotina.
— Najboljše inpešojavnina. —
Belna plačila.

Opozorjam

da sem v svoji parni pralnici in svetlolikalnici uvedel popolno
nov sistem, prevzame se neoparano perilo in se izdeluje kakor
bi bilo novo. — Prevzemajo se srajce, ovrtniki, bluze, zastori
in tudi drugo fino perilo.

Za točno in najboljšo postrežbo jamčim ter prosim za
mnogobrojno udeležbo

Anton Šarc
svetlolikalnica, Holodvorske ulice št. 8.
Gospicam se daje v svetlolikanju pouk. Uajenke se sprejmejo.

Elegantni površniki in obleke po meri
:: :: v poljubnih cenah in najboljši izvršitvi. :: ::

Vsled naraščajočih naročil sem 858 11
oddelek za izdelovanje oblek po meri izdatno povečal.
Tudi sem nabavil večjo zalogo tuzemskega in pristno angle-
škega blaga.

A. KUNC
zaloga in izdelovanje oblek
Ljubljana, Dvorski trg šte. 3.

Štev. 951

Razglas.

OBČNI ZBOR

Prve dolenske posojilnice
registrovane zadruga z neomejeno zavezo
v Metliki

se skliče s tem
na dan 23. aprila 1908 ob 9. uri dopoldne
v zadržno pisarno v Metliki hiš. št. 15

z dostavkom, da ako k temu občenemu zboru v smislu § 39 posojilničnih
pravil ne bi prišlo dovolj povabljenih, bode drugo zborovanje 14. maja 1908
ob isti uri in na istem kraju, ter da se bode ta dan o na dnevni red
red stavljenih predmetih sklepalo brez ozira na število navzočih društvenikov.

Dnevni red občenemu zboru je sledeči:

1. Nagovor ravnatelja.
2. Poročilo načelstva glede letnega računa.
3. Odobrenje računskega zaključka.
4. Razdelitev čistega dobička.
5. Čitanje revizijskega poročila Zadržne zveze ter sklepi vsled tega.
6. Predlogi zadržnikov.

Metlika, dne 7. aprila 1908.

Prva dolenska posojilnica
registrovana zadruga z neomejeno zavezo
v Metliki.

Za nadzorstvo: **IVAN GOLJA.**

Dognano je

in vsak bolnik že ve, da zavzemlje dandanes elek-
tričnost v zdravniški umetnosti prvo mesto, le
škoda, da še večina bolnikov ne ve, da eksistira
električni živčni aparat, s katerim se vsakdo
lahko na pripraven način doma sam elektrizira.

Elektro-Vitalizer

avstr. p. 32912, ogr. p. 34972, nem. d. p. 18175

se zove ta aparat, ki je s sijajnim uspehom
preizkušen pri skoro vseh boleznih, zlasti za ner-
vnoznost, nevralgije, revmatizem, bolezni v
križi in v glavi, ledene in črvesne sla-
bosti, omotnost, aritmije, ohromelosti in vse
slabosti, kar sijajno izpričujejo premnoga za-
hvalna pisma, katerih izvirniki so razpoloženi v
n. ašifordinaiciji.

Kdor se torej zanima za ta izborni način zdravljenja, naj spodnji kupon
popolno izpolnjen čimprej pošlje na našo ordinacijo, na kar mu nemudoma po-
šljemo v zaprti kuverti gratis in franco našo

brezplačno knjigo

razprave o moderni elektroterapiji 64 strani obsežno, lepo ilustrovano.

Elektroterapevtska ordinacija, Dunaj H., Neuer Markt 14
I. nadst. odd. 61.

Kupon za brezplačno knjigo. 11. /IV. 1908.

Elektroterapevtska ordinacija na Dunaju I., Neuer Markt 14, I., odd. 61.

Prosim, pošljite mi knjigo „Razprava o moderni
elektroterapiji“ gratis in franco pod zaprti kuverti.

Ime: _____
Naslov: _____

SVETOVNOSLAVNI FERNET-BRANCA

tyrdke FRATELLI BRANCA v MILANU

EDINE IN IZKLJUČNE LASTNICE TAJNOSTI O PRIPRAVLJANJU
JE NAJUSPEŠNEJŠA ŽELODŌNA GRENŌIOA NA SVETU!
Neutrpljiva v vsaki družini! Dobiva se v Ljubljani pri: J. Buzzo-
liniju; Anton Staculu; slaščičarni Jak. Zalaznika.

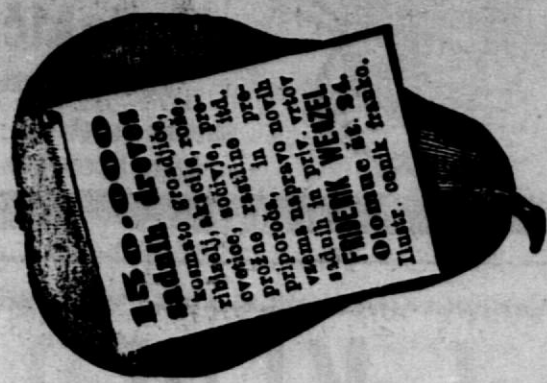
MESSMERjev čaj

najboljša pijača za zajtrk, neprekosna po dobroti in ceni. Poizkusni
zavitki po 100 gr 1 K do 2 K pri J. Buzzoliniju in A. Staculu v Ljubljani.

Narodne vezenine

namizni prti in prtički, torbice, zagrinjala za okna in postelje, blazine
itd. v najlepših narodnih motivih. Orijentalške vezenine v zlatu in srebru
in svili. Hlečkani idrijski izdelki, narodne zastave in trakovi vedno v
zalogi pri

P. Magdič, Ljubljana, Prešernove ul. 7.



Spretna učiteljica

se priporoča za poučevanje
o igranju na citre.

Cene zmernne. Pouk doma in izven doma. 6
Ponudbe in vprašanja naj se pošiljajo na
gospodično Erno Obrekar, Hranilnična
cesta št. 7, I. nadstropje v Ljubljani.



Popolna oprema
za novorojenčke
otroške perile
v zalogi za vsako starost pripo-
roča znana trgovina s perilom
C. J. HAMANN
LJUBLJANA.
Perilo lastnega izdelka.
1870 Ustanovljena 1870.

PATENTE

vseh dežela izposluje in izkorišča

M. GELBHAUS

intenziv in zapriščeni patentni posrednik na Dunaju
VII. Siebensterngasse 7, nasproti o. kr. patentnemu uradu.

Elegantne klobuke

najnovije pariške in dunajske modele

A. Vivod-Mozetič

v Ljubljani, Stari trg št. 21

modna trg. ter salon za damske klobuke.

Filijalka v Kranju, Glavni trg.

Velika zaloga oblek za gospode in dečke

Ljubljana **A. KUNC** Ljubljana
Dvorski trg 3. Dvorski trg 3.

Strokovnjaška postrežba

po stalnih, na vsakem predmetu označenih cenah.

Moderne obleke za gospode	od kron	20.—	naprej
površniki		30.—	"
pelerine		16.—	"
hlače		6.—	"
turistne obleke		34.—	"
modni telovniki		6.—	"
salonske obleke		64.—	lastni
smoking obleke		56.—	izdelek
šolske obleke	za dečke	od kron	6.— naprej
elegantni kostumi		7.50	"
površniki (Bootsjaken)		12.—	"
pelerine		6.—	"
hlače		3.20	"
štajerski kostumi		9.—	"
hlače iz imit. irhovine		3.50	"
mornarski kostumi (z dolgimi hlačami)		18.—	"

Sprejemajo se vsa popravila oblek iz lastne zaloge.

Na deželo se pošiljajo obleke na izber.

Slaščičarna, kavarna in pekarna

JAKOB ZALAZNIK

Stari trg šte. 21.

velikonočne praznike

priporočam svojo veliko za-
logo raznovrstnih pirov,
vsak dan svežega peciva,
finih inozemskih vin in
likerja.

Sveže blago!

V kavarni

se dobi bela in črna kava,
čaj, fini likerji itd. itd.

potice

medene, rozinove, ora-
heve, mandeljneve itd.
Šarklji, pince
in titole.

Točna postrežba!

Filijalka:
na Mestnem
trgu št. 6.

Filijalka:
Sv. Petru cestu
šte. 26.

Zaloga skoro v vseh lekarnicah!

Herbabinjev podfosforokisli

apneno železnati sirup.

Že 38 let zdravniško preizkušen in priporočan prsi sirup. Razkroja slez, blaži kašelj,
pospešuje tek. Povzdiguje slast in reditev trupla in je izboren za tvoritev krvi in kosti.

Steklenica 2 K 50 h, po pošti 40 h več za zavoj.

Edino izdelovališče
in glav. razpečevališče:

Dr. Hellmanna lekarnica „Zur Barmherzigkeit“

Zaloga pri gg. lekarnarjih v Ljubljani in Novem mestu.

Pristen samo s spodnjo
varstveno znamko.



Pred ponaredbami se svari.

Herbabinjev

Sarsaparilla sirup.

Že 33 let uveden in vrlo preizkušen. Izborno, lahko delujoče odvajilo. Odstranja
zaprtje telesa in tega posledice. Pospešuje menjavanje snovi in tvori kri.

Steklenica 1 K 70 h, po pošti 40 h več za zavoj.

na Dunaju VII/L
Kaiserstr. 73-75.

4226 9



Največja
zaloga

Dokolenic (gamaš) iz usnja
in suknja za gospode, gospe in otroke.

Turistovskih čevljev
Ameriških čevljev
Otroških čevljev
Čevlji za dom

v izvrstnih ka-
kavostih po
zmernih cenah.

v največji
izbiri

Prva in največja zaloga čevljev na Kranjskem

F. Szantner

Selenburgove ulice 3 * Ljubljana * Selenburgove ulice 3

Ceniki zastoj in poštnine pristo. Zunanja naročila točno proti povzetju.